ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: Γ.Ε.ΜΗ, ΑΕ, ΕΠΕ & Υ.Μ.Σ.
ΤΜΗΜΑ: Α' ΑΕ
Πληροφορίες: ΦΩΤΕΙΝΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
Τηλέφωνο: 2103382304
E-mail: vfot@acci.gr

Αθήνα,13/07/2022
Αριθ.Πρωτ.:2663647

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και δημοσίευσης στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ., στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».**

Την **13/07/2022** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ,** το διακριτικό τίτλο ΤΕΡΝΑ ΑΕ και αριθμό ΓΕΜΗ **8554301000, *τα οποία υποβλήθηκαν σε ορθή επανάληψη του ήδη καταχωρισθέντος με τη διαδικασία της αυτοματοποιημένης καταχώρισης με ΚΑΚ 2911188, 2911189 και ΑΠ Ανακοίνωσης 2663474_12/07/2022***:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **2912357** οι εγκεκριμένες από την 24/06/2022 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2021 έως 31/12/2021.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης **2912358** η από 24/06/2022 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκε για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2022 έως 31/12/2022 η ελεγκτική εταιρεία **«GRANT THORNTON Α.Ε.»**, Α.Φ.Μ. 094399329, Αρ. ΓΕΜΗ 121548701000, και με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 127.

«"Η παρούσα καταχώριση και δημοσίευση, που υπάγεται στις αυτόματες καταχωρίσεις πραγματοποιήθηκε δια της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. (μεταβατικά και επειδή δεν έχουν υλοποιηθεί οι αιτήσεις για τις αυτόματες καταχωρίσεις), χωρίς τη διενέργεια ελέγχου από αυτήν, όπως ορίζεται στα άρθρα 3 παρ.ιθ και 26 του Ν. 4919/2022 (ΦΕΚ 71Α/07.04.2022)"»

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΓΙΩΤΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Λ. Μεσογείων 85, 115 26 Αθήνα

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 8554301000

ΑΡ. Μ.Α.Ε. 56330/01/Β/04/506(08)

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

χρήσης

1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2021

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

[Η παρούσα σελίδα έχει αφεθεί σκοπίμως κενή]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ι. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2021 ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 7

Α. Χρηματοοικονομικές Εξελίξεις και Επιδόσεις Χρήσης 2021 7

Β. Σημαντικά γεγονότα για τη χρήση 2021 9

Γ. Σημαντικά Γεγονότα μετά τη λήξη της περιόδου 01.01 – 31.12.2021 11

Δ. Παράγοντες Κινδύνου και Αβεβαιότητες 12

Ε. Έκθεση μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης 2021 21

ΣΤ. Προβλεπόμενη πορεία και Εξέλιξη 35

ΙΙ. ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ 41

ΙΙΙ. ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021 (1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2021) 45

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021 .. 47

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2021 49

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2021 51

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2021 53

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 55

1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ 55

2 ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 56

3 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 63

3.1 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης 63

3.2 Αβεβαιότητα εκτιμήσεων και παραδοχές 64

4 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ 67

4.1 Βάση ενοποίησης 67

4.2 Μετατροπή σε ξένο νόμισμα 70

4.3 Υπεραξία 71

4.4 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού 71

4.5 Ενσώματα πάγια 73

4.6 Απομείωση αξίας μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού (υπεραξία, άυλα στοιχεία του ενεργητικού και ενσώματα πάγια /επενδύσεις σε ενοποιούμενες εταιρείες) 74

4.7 Επενδυτικά ακίνητα 75

4.8 Αποθέματα 76

4.9 Χρηματικά διαθέσιμα 76

4.10 Χρηματοοικονομικά μέσα 77

4.10.1 Αναγνώριση και παύση αναγνώρισης 77

4.10.2 Ταξινόμηση και αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 77

4.10.3 Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 78

4.10.4 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 78

4.10.5 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων 80

4.10.6 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων 80

4.11 Παροχές στο προσωπικό 81

4.12 Μισθώσεις 83

4.13 Κρατικές επιχορηγήσεις....84
4.14 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες απαιτήσεις....85
4.15 Έσοδα....85
4.16 Φόρος εισοδήματος....88
4.17 Μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά και διανομή μερισμάτων....89
5 ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ....91
6 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ....95
7 ΥΠΕΡΑΞΙΑ....95
8 ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ....96
9 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΠΑΓΙΩΝ....98
10 ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ....102
11 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ....107
12 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ....108
13 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΧΗΜΑΤΑ ΥΠΟ ΚΟΙΝΟ ΕΛΕΓΧΟ....111
14 ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ....114
15 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ....115
16 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ....115
17 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΛΑΤΕΣ....118
18 ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ....121
19 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ....122
20 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ....123
21 ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ....123
22 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ....125
23 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ....127
24 ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ....128
25 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ....129
26 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ....130
27 ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ....131
28 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ....132
29 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ....133
30 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ – ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ....137
31 ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ....145
32 ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ - ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ – ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ....147
33 ΑΜΟΙΒΕΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ....148
34 ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)....149
35 ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ....150
36 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)....150
37 ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ....151
38 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ....151
39 ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ....153
40 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ....160
41 ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ....162
42 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ....164

43 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ 165
44 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ..... 169
45 ΕΓΚΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 171

[Η παρούσα σελίδα έχει αφεθεί σκοπίμως κενή]

I. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2021 ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4548/2018, άρθρο 150 και το Καταστατικό της ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (εφεξής «η Εταιρεία»), σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη χρήση από 01.01.2021 έως 31.12.2021, την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στην παρούσα Έκθεση περιέχονται χρηματοοικονομικές και μη χρηματοοικονομικές πληροφορίες του Ομίλου ΤΕΡΝΑ, για τη χρήση 2021 και περιγράφονται τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα πριν και μετά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. Επίσης, γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος κατά το 2022.

Α. Χρηματοοικονομικές Εξελίξεις και Επιδόσεις Χρήσης 2021

Το 2021 αποτέλεσε ένα έτος ισχυρής ανάκαμψης για τη χώρα, καθώς πέτυχε ρυθμό ανάπτυξης 8,3% σύμφωνα με την πρώτη επίσημη εκτίμηση της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, σε σχέση με το 2020, κυρίως ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης των επενδύσεων και καθαρών εξαγωγών, παρά τη συνέχιση με μειωμένη ένταση των προβλημάτων λόγω της πανδημίας του COVID-19.

Σύμφωνα με την έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, η Ελληνική οικονομία, αναμενόταν να αναπτυχθεί περαιτέρω κατά 4,8% το 2022, με σημαντικό ρόλο για την ανάκαμψη, να αναμένεται να διαδραματίσουν, η βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης, μέσα από ενίσχυση εισοδημάτων και επενδύσεων. Τα πρόσφατα όμως γεγονότα για την επίλυση γεωπολιτικών θεμάτων, σε συνδυασμό με την ενεργειακή κρίση, έχουν επηρεάσει επιπρόσθετα τις νέες εκτιμήσεις, έτσι ώστε η ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας να εκτιμάται από την Τράπεζα της Ελλάδος ότι θα περιορισθεί σε 3,8% περίπου στο βασικό σενάριο το 2022 και σε 2,8% στο δυσμενές σενάριο.

Σημαντική συνιστώσα στην μεγέθυνση της οικονομίας, είναι η συνεισφορά του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο εκτιμάται ότι στα επόμενα χρόνια (μέχρι το 2026) θα συνεισφέρει πάνω από 30,0 δισ. ευρώ συνολικά, μέσω επιχορηγήσεων και δανείων με ευνοϊκούς όρους, ενισχύοντας την Ελληνική οικονομία και την ανταγωνιστικότητα της, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό των κονδυλίων αναμένεται να απορροφηθεί σε τομείς πράσινων επενδύσεων, ψηφιακής μετάβασης και κοινωνικής συνοχής.

Η περαιτέρω μεγέθυνση της Ελληνικής οικονομίας, εκτιμάται ότι θα οδηγήσει στην ανάκτηση της «επενδυτικής βαθμίδας» η οποία θα έχει σαν αποτέλεσμα την εισροή νέων επενδυτικών κεφαλαίων, τα οποία και θα λειτουργήσουν θετικά στην ανάπτυξη. Τέλος στα πλαίσια της βελτίωσης του συνολικού κόστους εξυπηρέτησης των δανείων, το Ελληνικό Δημόσιο προέβη στην πρόωρη αποπληρωμή του υπολοίπου δανείου του ΔΝΤ ποσού 1,86 δισ. ευρώ, αποδεικνύοντας την επιτυχή εφαρμογή των μεταρρυθμιστικών δεσμεύσεων.

Η υπάρχουσα προσδοκία για την βελτίωση των οικονομικών μεγεθών της Ελλάδας έχει επιβεβαιωθεί με την πρώτη έκδοση του 10ετούς ομολόγου για το τρέχον έτος από την Ελληνική Κυβέρνηση, μέσω

του οποίου αντλήθηκαν 3,0 δισ. ευρώ με κουπόνι 1,75% και απόδοση 1,836%, ενώ η έκδοση υπερκαλύφθηκε κατά πέντε (5) φορές.

Το 2021 σύμφωνα με τις μετρήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, ο εναρμονισμένος πληθωρισμός στην Ελλάδα ήταν 0,6%, κυρίως λόγω της ανοδικής πορείας των τιμών της ενέργειας και των τροφίμων και ήταν σαφώς μικρότερος σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρωζώνης.

Παρά την αβεβαιότητα που επικρατεί, οι προοπτικές για την Ελληνική οικονομία παραμένουν θετικές μεσοπρόθεσμα, καθώς διαμορφώνονται οι συνθήκες για αλλαγή του προτύπου της οικονομικής μεγέθυνσης, η οποία αναμένεται να προέλθει σε μεγαλύτερο βαθμό από τις επενδυτικές δαπάνες.

Σε αυτό το μεταβαλλόμενο οικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον, ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ συγκαταλέγεται μεταξύ των σημαντικότερων ελληνικών επιχειρηματικών ομίλων και κατέχει ηγετική θέση στον τομέα της κατασκευής υποδομών.

Τα κυριότερα ενοποιημένα Οικονομικά Στοιχεία του 2021 με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς σε σύγκριση με τα οικονομικά στοιχεία του 2020, έχουν ως εξής:

Ο κύκλος εργασιών προς τρίτους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθε σε 484 εκατ. ευρώ, έναντι 505 εκατ. ευρώ το 2020 σημειώνοντας μείωση κατά 21 εκατ. ευρώ.

Ο κύκλος εργασιών, ευρώ 484 εκατ., προέρχεται από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα κατά ποσοστό 87,4 % (86,7 % κατά την συγκριτική περίοδο), από δραστηριότητες σε Βαλκανικές χώρες κατά ποσοστό 8,5 % (6,4 % κατά την συγκριτική περίοδο) και από δραστηριότητες σε χώρες της Μέσης Ανατολής κατά ποσοστό 2,2 % (5,7 % κατά την συγκριτική περίοδο) ενώ ποσοστό 1,9% (1,2 % την συγκριτική περίοδο) αφορά σε Λοιπές περιοχές.

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των υπογεγραμμένων συμβάσεων κατά την 31.12.2021, ανέρχεται στο ποσό των 2.422 εκατ. ευρώ περίπου έναντι του ποσού των 1.510 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2020. Έως και την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, έχουν υπογραφεί νέες συμβάσεις ύψους 287 εκατ. ευρώ και ο Όμιλος αναμένει προς υπογραφή συμβάσεις νέων έργων για τα οποία έχει προκριθεί, ύψους 2,1 δισ. Ευρώ. Σημειώνεται ότι το 11,6 % (18,2 % κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) του ανεκτέλεστου κατασκευαστικού υπολοίπου αφορά σε έργα που εκτελούνται στο εξωτερικό.

Το στοιχείο Λειτουργικά αποτελέσματα (EBIT) ορίζεται ως το Μικτό κέρδος, μείον τα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης, μείον τα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης, πλέον/μείον τα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) προσδιοριστικά του EBIT. Τα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) προσδιοριστικά του EBIT ορίζονται ως τα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκτός των κονδυλίων των Συναλλαγματικών διαφορών πληρωμής και αποτίμησης και των Απομειώσεων/(Ανακτήσεων απομειώσεων) παγίων όπως παρουσιάζονται στη Σημείωση 34.

Ο δείκτης «EBITDA» ορίζεται ως τα Λειτουργικά αποτελέσματα «EBIT», πλέον οι αποσβέσεις παγίων, μείον οι αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις παγίων, όπως παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις.

Τα στοιχεία EBIT και EBITDA για τις χρήσεις 2021 και 2020 για τον Όμιλο απεικονίζονται ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2021	**31.12.2020 ***
Μικτό κέρδος	50.594	33.876
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	(28.884)	(33.772)
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	(1.266)	(1.177)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) προσδιοριστικά του EBIT	9.932	(2.948)
Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων και τόκων (EBIT)	**30.376**	**(4.021)**
Καθαρές αποσβέσεις χρήσης	13.018	13.836
EBITDA	**43.394**	**9.815**

*Τα συγκριτικά μεγέθη για τη χρήση 2020 έχουν αναθεωρηθεί από την αλλαγή που επέφερε η μεταβολή της λογιστικής πολιτικής του ΔΛΠ 19 (βλέπε επεξηγηματική Σημείωση 2.7.3 των Οικονομικών Καταστάσεων).

Τα Κέρδη προ φόρων ανήλθαν σε 36,8 εκατ. ευρώ, έναντι ζημιών 15,9 εκατ. ευρώ τη χρήση 2020. Η αύξηση στα Κέρδη προ φόρων οφείλεται στην βελτίωση του περιθωρίου κέρδους των εν εξελίξει έργων.

Τα Αποτελέσματα μετά από φόρους και μη ελέγχουσες συμμετοχές διαμορφώθηκαν σε κέρδη 29,3 εκατ. ευρώ, έναντι ζημιών 15,5 εκατ. ευρώ το 2020.

Η Καθαρή Δανειακή Θέση του Ομίλου (δανειακές υποχρεώσεις ,συμπεριλαμβανομένων και των υποχρεώσεων από τραπεζικές μισθώσεις μείον χρηματικά διαθέσιμα) ανήλθε την 31.12.2021 σε μείον 79,5 εκατ. ευρώ, έναντι μείον 66,4 εκατ. ευρώ Καθαρής Δανειακής Θέσης την 31.12.2020, δεδομένου ότι τα χρηματικά διαθέσιμα υπερκαλύπτουν τις δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου.

Το Συνολικό Ενεργητικό του Ομίλου την 31.12.2021 ανέρχεται σε 1.007,9 εκατ. ευρώ, έναντι 900,1 εκατ. ευρώ την 31.12.2020.

Στην ενότητα *«Β. Σημαντικά γεγονότα για τη χρήση 2021»* παρουσιάζονται αναλυτικά τα σημαντικά γεγονότα της περιόδου.

Β. Σημαντικά γεγονότα για τη χρήση 2021

Κατά την χρήση του 2021 σημειώθηκαν τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

- Την 18.01.2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε τη χρηματοδότηση, από το Ελληνικό Δημόσιο της κατασκευής του βόρειου τμήματος του αυτοκινητοδρόμου Ε65, του Αναβαλλόμενου Τμήματος Β' ή «ΑΤΒ», το οποίο περιλαμβάνει τα υποτμήματα Α/Κ Τρικάλων – Α/Κ Γρεβενών (32,450χλμ) και Α/Κ Γρεβενών – Α/Κ Εγνατία (30,610χλμ).
- Σε συνέχεια του καταστροφικού σεισμού της 03.03.2021 που έπληξε το δήμο Τυρνάβου, ο οποίος είχε σαν αποτέλεσμα να υποστεί ανεπανόρθωτες ζημιές το σχολείο στο Δαμάσι Τυρνάβου, η Εταιρεία υπέβαλε αίτηση να προβεί σε δωρεά ύψους 1,2 εκατ. ευρώ για την κατασκευή νέου σχολείου, σε αντικατάσταση του παλαιού. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν εντός του Αυγούστου 2021 και ήδη το σχολείο είναι σε λειτουργία.

- Την 22.03.2021 η Εταιρεία υπέγραψε Σύμβαση με την Κρατική εταιρεία Σιδηροδρομικής Υποδομής της Βουλγαρίας (NRIC) για την κατασκευή του έργου «Κατασκευή έργων υποδομής σιδηροδρομικής γραμμής και ηλεκτροκίνησης του τμήματος Petrarch – Dragoman και μελέτη, κατασκευή και εποπτεία από τον μελετητή των έργων σηματοδότησης και τηλεπικοινωνιών του τμήματος Voluiak – Dragoman», προϋπολογισμού 154,7 εκατ. ευρώ και με διάρκεια κατασκευής 48 μηνών.

- Την 22.07.2021 η Κοινοπραξία ΤΕΡΝΑ – ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με 55%, υπέγραψε σύμβαση με τον ΔΕΣΦΑ, για το έργο REVITHOUSA LNG TERMINAL, ποσού σύμβασης 13,7 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 18 μήνες.

- Την 28.07.2021 η Εταιρεία υπέγραψε με τις εταιρείες ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ ΕΝΑ ΜΑΕ & ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ ΔΥΟ ΜΑΕ σύμβαση για την κατασκευή και θέση σε λειτουργία 2 φωτοβολταϊκών σταθμών στη θέση Μεγάλες Λάκκες του Δήμου Μεγαλόπολης, ποσού σύμβασης 23,8 εκατ. ευρώ και με διάρκεια κατασκευής 13 μήνες.

- Την 03.08.2021 η Κοινοπραξία ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε65, στην οποία συμμετέχουν η ΤΕΡΝΑ με 95% και η συνδεδεμένη εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ με 5%, υπέγραψε την τροποποίηση της Σύμβασης Μελέτης Κατασκευής (ΣΜΚ) του έργου «Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότησης, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Αυτοκινητοδρόμου Κεντρικής Ελλάδος (Ε65)», με την οποία τροποποίηση ανετέθη στην εν λόγω Κοινοπραξία η ολοκλήρωση των Κατασκευών του Αναβαλλόμενου Τμήματος Β ή «ΑΤΒ» και περιλαμβάνει τα υποτμήματα Α/Κ Τρικάλων – Α/Κ Γρεβενών (32,45χλμ) και Α/Κ Γρεβενών - Α/Κ Εγνατία (30,61χλμ) έναντι συνολικού τιμήματος 442,1 εκατ. ευρώ και με διάρκεια εκτέλεσης 36 μήνες.

- Την 06.08.2021 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με την εταιρεία PIRAEUS TOWER A.E. για το έργο «Α΄ Φάση - Αποξήλωση υφιστάμενης όψης και τοποθέτηση νέων υαλοπετασμάτων με περσίδες – Πύργος Πειραιά», ενδεικτικού ποσού σύμβασης 15,4 εκατ. ευρώ και με διάρκεια κατασκευής έως 31.12.2022 το αργότερο.

- Την 24.08.2021 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών για το έργο «Αποκατάσταση ζημιών στις υφιστάμενες οδικές καθώς και σε λοιπές υποδομές στην Περιφέρεια Θεσσαλίας που προκλήθηκαν από τον κυκλώνα ΙΑΝΟΣ στις 18 & 19 Σεπτεμβρίου 2020», ποσού σύμβασης 108,4 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 18 μήνες.

- Την 31.08.2021 υπεγράφη η ανάθεση της κατασκευής του Αεριοστροβιλικού Σταθμού Συνδυασμένου Κύκλου με καύσιμο το φυσικό αέριο στην Κομοτηνή από τους Ομίλους ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ και ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, σηματοδοτώντας την έναρξη κατασκευής του έργου.

  Η ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ, εταιρεία στην οποία συμμετέχουν από κοινού, με ποσοστό 50% η καθεμία, η MOTOR OIL RENEWABLE ENERGY (MORE) και η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ανέθεσε την κατασκευή του Σταθμού στην ΤΕΡΝΑ Α.Ε., η οποία με τη σειρά της υπέγραψε σύμβαση προμήθειας με τη SIEMENS ENERGY για το βασικό εξοπλισμό της μονάδας παραγωγής δυναμικότητας 877 MW.

  Το συνολικό κόστος της κατασκευής ανέρχεται στα 345 εκατ. ευρώ και το κόστος της συνολικής επένδυσης εκτιμάται στα 375 εκατ. ευρώ. Στο στάδιο κατασκευής του Σταθμού θα δημιουργηθούν 500 θέσεις εργασίας, ενώ 100 θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν κατά την

περίοδο λειτουργίας. Η έναρξη εμπορικής λειτουργίας της μονάδας προγραμματίζεται για τις αρχές του 2024.

- Την 07.09.2021, η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α) αποφάσισε την έγκριση του τμήματος Β1 (σύμφωνα με το άρθρο 3.1.29.Α της Σύμβασης Παραχώρησης) του Ανανεωμένου Επικαιροποιημένου Βασικού Σχεδίου Ανάπτυξης Έργου «Μελέτη- Κατασκευή – Χρηματοδότηση – Λειτουργία – Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Κρήτης & Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων» όπως υποβλήθηκε στην Υ.Π.Α. από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό της Hill International.

- Την 15.09.2021 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με τον ΔΕΣΦΑ για την κατασκευή κτιρίου που θα εγκατασταθεί συμπιεστής του Σταθμού Ρεβυθούσας, μαζί με την εγκατάσταση όλου του βοηθητικού εξοπλισμού και τα δίκτυα, ποσού σύμβασης 11,9 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 22 μήνες.

- Την 15.11.2021 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με το ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ για την ανέγερση νέου τετραώροφου κτιρίου με μονάδα τεχνητού νεφρού στο ισόγειο, προϋπολογισμού 9,45 εκατ. ευρώ και με διάρκεια κατασκευής 270 ημερών.

- Την 17.12.2021 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ για την Κατασκευή Περιφερειακών Υπηρεσιών, δομών και διακριτών χώρων στη νήσο Λέσβο και νήσο Χίο και την αναβάθμιση της υφιστάμενης Δομής στο Φυλάκιο Έβρου, συνολικού ύψους 132,3 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 8 μηνών.

- Την 21.12.2021 η Εταιρεία, υπέγραψε σύμβαση με τον ΔΕΣΦΑ, για την κατασκευή νέου σταθμού συμπίεσης αερίου στην Αμπελιά Θεσσαλίας ποσού 54,9 εκατ. ευρώ και διάρκεια κατασκευής 26 μήνες. Η σύμβαση περιλαμβάνει Η/Μ μελέτες και έργα Πολιτικού Μηχανικού για την κατασκευή κτιρίων και οδοποιίας, καθώς και την τοποθέτηση αυτόματων συστημάτων μέτρησης και παρακολούθησης της ασφαλούς λειτουργίας της επεξεργασίας και τροφοδοσίας του αερίου στους συμπιεστές και της έγχυσης του συμπιεσμένου αερίου στο δίκτυο του ΕΣΜΦΑ, δοκιμές απόδοσης και υπηρεσίες προετοιμασίας, εκκίνησης και θέσης σε λειτουργία του Σταθμού, καθώς και εκπαίδευση του προσωπικού του ΔΕΣΦΑ.

- Την 29.12.2021 η Ένωση Προσώπων SAIPEM LTD - ΤΕΡΝΑ υπέγραψε σύμβαση με την GASTRADE για μια υπεράκτια πλωτή μονάδα υποδοχής, προσωρινής αποθήκευσης και αεριοποίησης Υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG FSRU) και ένα σύστημα αγωγών μεταφοράς φυσικού αερίου υψηλής πίεσης, συμβατικού αντικειμένου για την εταιρεία ΤΕΡΝΑ ποσού 13,5 εκατ. ευρώ και με διάρκεια κατασκευής δύο (2) έτη.

Γ. Σημαντικά Γεγονότα μετά τη λήξη της περιόδου 01.01 – 31.12.2021

Από την 01.01.2022 μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων, σημειώθηκαν τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

- Την 12.01.2022 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με την OURANIA ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ Α.Ε. για το έργο «Κατεδάφιση Κτιρίου (πρατηρίου), Μεταλλικών Στεγάστρων & Καθαίρεση Ασφαλτοτάπητα/ Ανέγερση Νέου Συγκροτήματος Κτιρίων Γραφείων με 2 υπόγεια επί της οδού 26ης Οκτωβρίου 64

& Φρίξου στην Θεσσαλονίκη» ενδεικτικού ποσού σύμβασης 42,6 εκατ. ευρώ και με διάρκεια κατασκευής έως 30.06.2023.

- Την 20.01.2022 ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση του εταιρικού μετασχηματισμού του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ήτοι η μεταβίβαση στην ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΚΑΣΤΕΛΙ ΜΑΕ των μετοχικών συμμετοχών της ΤΕΡΝΑ Α.Ε. στην εταιρεία με την επωνυμία ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ και των ομολογιών δευτερογενούς χρέους μειωμένης κατάταξης έκδοσης της παραπάνω εταιρείας που έχει αναλάβει η ΤΕΡΝΑ Α.Ε.

- Την 26.01.2022 η Εταιρεία προχώρησε στην υπογραφή της σύμβασης για την ανέγερση της 6ης Μονάδας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού, με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

  Το έργο, συνολικού προϋπολογισμού 149,8 εκατ. ευρώ, περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την προμήθεια, την εγκατάσταση, τον έλεγχο και την αρχική λειτουργία της μονάδας.

  Η μονάδα, συνολικής μέγιστης ισχύος 160 MW, θα αποτελείται από δύο αεριοστρόβιλους, δύο λέβητες ανάκτησης θερμότητας και ένα ατμοστρόβιλο και θα λειτουργεί με φυσικό αέριο ως κύριο καύσιμο, ενώ θα έχει τη δυνατότητα λειτουργίας και με πετρέλαιο (diesel), ως εναλλακτικό καύσιμο.

- Την 11.02.2022 υπεγράφη μεταξύ της PIRAEUS TOWER A.E. και της ΤΕΡΝΑ Α.Ε. η σύμβαση για τη Β' φάση των Οικοδομικών και Η/Μ εργασιών αποπεράτωσης κοινόχρηστων εγκαταστάσεων, υπογείων, δώματος και περιβάλλοντα χώρου του Πύργου Πειραιά.

  Η συμφωνία αυτή αποτελεί επέκταση της από 06.08.2021 υπάρχουσας σύμβασης (Α΄ Φάση) με την ΤΕΡΝΑ Α.Ε. προϋπολογισμού 15,4 εκατ. ευρώ και προβλέπει επιπλέον κατασκευαστικό αντικείμενο προϋπολογισμού 26,1 εκατ. ευρώ και παράδοση την 30.06.2023. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου (Α΄ & Β΄ Φάσης) ανέρχεται στο ποσό των 41,6 εκατ. ευρώ.

- Την 15.03.2022 η Κοινοπραξία ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ, στην οποία η ΤΕΡΝΑ συμμετέχει με 28,7%, υπέγραψε με την εταιρεία Παραχώρησης ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. Εταιρεία Παραχώρησης την τροποποίηση της Σύμβασης Μελέτης Κατασκευής (ΣΜΚ) του έργου «Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα» για την επανένταξη του Τμήματος Πάτρα –Πύργος στο Έργο της Ολυμπίας Οδού, με συμβατικό τίμημα 295 εκατ. ευρώ.

- Την 31.03.2022 η Κοινοπραξία ΤΕΡΝΑ – ΘΕΜΕΛΗ, στην οποία η ΤΕΡΝΑ συμμετέχει με 50%, υπέγραψε με την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ σύμβαση για την εκτέλεση του έργου «Επέκταση αμαξοστασίου ΤΡΑΜ στο Ελληνικό», ποσού σύμβασης 10,3 εκατ. ευρώ.

Δ. Παράγοντες Κινδύνου και Αβεβαιότητες

Οι δραστηριότητες του Ομίλου υπόκεινται σε διάφορους κινδύνους και αβεβαιότητες, όπως την επάνοδο της μακροοικονομικής αβεβαιότητας, τον κίνδυνο της αγοράς, τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο ρευστότητας, την αβεβαιότητα των αποτελεσμάτων από την επίδραση εκτάκτων γεγονότων (COVID-19) και τα οποία μπορεί να έχουν παρατεταμένη και μη προβλεπόμενη διάρκεια.

1) Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι

Για την αντιμετώπιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων υφίσταται πρόγραμμα διαχείρισης το οποίο στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης, στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου, που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, κυρίως μακροπρόθεσμα και δευτερευόντως βραχυπρόθεσμα δάνεια, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, λοιπούς λογαριασμούς εισπρακτέους και πληρωτέους. Ακολούθως αναλύεται η επίπτωση των βασικότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων στις δραστηριότητες του Ομίλου.

Για την αντιμετώπιση των αποτελεσμάτων από την επίδραση του εκτάκτου γεγονότος του COVID-19 ο Όμιλος υλοποιεί μια δέσμη μέτρων με κύριο άξονα την προστασία του προσωπικού του Ομίλου και την ελαχιστοποίηση των οικονομικών συνεπειών από τα ληφθέντα προληπτικά μέτρα από το Ελληνικό Δημόσιο.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει στον Όμιλο και στην Εταιρεία οικονομική ζημία εξαιτίας της αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων.

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις προκύπτουσες πληροφορίες στον πιστωτικό του έλεγχο. Στις περιπτώσεις όπου είναι σκόπιμο, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους υφιστάμενους ή ενδεχόμενους πελάτες.

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο από εμπορικές απαιτήσεις. Αυτό οφείλεται αφενός στην πολιτική του Ομίλου, η οποία εστιάζεται στη συνεργασία με αξιόπιστους πελάτες και αφετέρου στη φύση των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Ειδικότερα, το σύνολο των απαιτήσεων είτε αφορά το στενό, είτε τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, είτε ιδιώτες πελάτες με μεγάλες οικονομικές δυνατότητες στο εσωτερικό και το εξωτερικό, βρίσκονται κάτω από ειδική αξιολόγηση και η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την αξιοπιστία των πελατών της, το μέγεθος ενός εκάστου αυτών, ανεξάρτητα εάν είναι φορέας του ευρύτερου δημοσίου ή ιδιώτης, για πιθανές επιπτώσεις που θα μπορούσε να έχει, προκειμένου να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να ελαχιστοποιήσει τυχόν επιπτώσεις για τον Όμιλο.
Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και για τις λοιπές απαιτήσεις κρίνεται περιορισμένος, δεδομένου ότι οι συμβαλλόμενοι είναι Τράπεζες με υψηλής ποιότητας κεφαλαιακή διάρθρωση, το Ελληνικό Δημόσιο ή εταιρείες του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα ή ισχυροί επιχειρηματικοί Όμιλοι.

Η διοίκηση θεωρεί ότι όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, για τα οποία έχουν σχηματισθεί οι απαραίτητες απομειώσεις, είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Συναλλαγματικός είναι ο κίνδυνος που προκύπτει, όταν η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου, υπόκεινται σε διακύμανση λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να προκύψει, για τον Όμιλο, από

συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης και μετατροπής στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου (Ευρώ) χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κυρίως απαιτήσεων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων από συναλλαγές συνομολογημένες σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα των οντοτήτων του Ομίλου. Οι συναλλαγές αφορούν κυρίως σε αγορές παγίων και αποθεμάτων, σε εμπορικές πωλήσεις, επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, σε δανεισμό, καθώς και επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον ελληνικό χώρο, στα Βαλκάνια και στην Μέση Ανατολή, σύμφωνα με τα ιστορικά στοιχεία και συνεπώς είναι δυνατόν να εκτεθεί σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών που μπορεί να προκύψουν από την ισοτιμία ευρώ με άλλα νομίσματα.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στα Βαλκάνια: οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ) και υπεργολάβους συνομολογούνται κυρίως σε ευρώ και επομένως η έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο είναι περιορισμένη. Επιπλέον, το βουλγαρικό λέβα (BGN) έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στη Μέση Ανατολή, οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ) και υπεργολάβους συνομολογούνται στα τοπικά νομίσματα, τα οποία είναι σταθερά συνδεμένα με το δολάριο ΗΠΑ (USD) και, επομένως, υπάρχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις μεταβολές της ισοτιμίας του δολαρίου ΗΠΑ έναντι του Ευρώ.

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων συνίσταται στην πιθανότητα η εύλογη αξία των μελλοντικών χρηματορροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς.

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση στον κίνδυνο επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής τα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια είναι κυρίως σε ευρώ, σταθερού spread και κυμαινόμενου επιτοκίου βάσης συνδεδεμένου με το euribor.

Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος σε ευρώ με κυμαινόμενο επιτόκιο βάσης συνδεμένο με το euribor. Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια λαμβάνονται, κατά κύριο λόγο, είτε ως κεφάλαια κίνησης, είτε για την αρχική χρηματοδότηση της κατασκευής των επενδύσεων του Ομίλου.

Τα δάνεια αυτά αποπληρώνονται είτε μέσα από τις εισπράξεις των εμπορικών απαιτήσεων, είτε μέσω των λειτουργικών ταμειακών ροών που παράγουν οι δραστηριότητες του Ομίλου.

Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης έναντι του βραχυπρόθεσμου δανεισμού και των καταθέσεων του Ομίλου, σε μια μεταβολή του μεταβλητού επιτοκίου της τάξεως του +20% –20% (2020: +/-20% επίσης). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς και μέχρι σήμερα παρουσιάζονται σταθερές σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

	2021		2020	
	20%	(20)%	20%	(20)%
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο εισοδήματος (από έντοκες υποχρεώσεις)	0	0	(0,4)	0,4
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο εισοδήματος (από έντοκα περιουσιακά στοιχεία)	0	0	0,5	(0,5)

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε άλλους σημαντικούς κινδύνους τιμών επιτοκίων.

Ανάλυση κινδύνου αγοράς

Ό Όμιλος για τα χρηματοοικονομικά του περιουσιακά στοιχεία, δεν εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς.

Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος ή η Εταιρεία να μην μπορέσουν να εκπληρώσουν τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις όταν αυτό απαιτείται. Ο κίνδυνος ρευστότητας του Ομίλου διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με προσεκτική παρακολούθηση της εξέλιξης των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Ο Όμιλος διατηρεί μετρητά και διαθέσιμα σε τράπεζες για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας αποδεσμεύονται από προθεσμιακές καταθέσεις του Ομίλου.

Κίνδυνοι από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα, αλλά και την παγκόσμια οικονομία

Ο απολογισμός για την Ελληνική οικονομία για το 2021 ήταν θετικός, αφού η επιτευχθείσα ανάπτυξη ήταν της τάξεως του 8,3%.

Παρά τη σημαντική αύξηση της ανάπτυξης στην Ελλάδα και στην παγκόσμια οικονομία, ήδη από τον Αύγουστο του 2021, άρχισε να διαφαίνεται η ύπαρξη μιας επερχόμενης ενεργειακής κρίσης, της οποίας ήταν αβέβαιη η διάρκεια και το μέγεθός της.

Το αποτέλεσμα της ενεργειακής κρίσης στην Ελλάδα ήταν η σημαντική επίδραση στην αύξηση των τιμών στις πρώτες ύλες, στα καύσιμα, στις μεταφορές και στο σύνολο των καταναλωτικών προϊόντων, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος της ενέργειας που καταναλώνεται είναι εισαγόμενο.

Με αυτά τα δεδομένα, η αρχική εκτίμηση για την ανάπτυξη της οικονομίας αναμενόταν στο 4,5% ετησίως, με παράλληλη αύξηση των διαθεσίμων εισοδημάτων των νοικοκυριών.

2) Παγκόσμια κρίση δημόσιας υγείας από την πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19)

Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ συγκαταλέγεται μεταξύ των σημαντικότερων ελληνικών επιχειρηματικών ομίλων και κατέχει ηγετική θέση στον τομέα των υποδομών. Ο Όμιλος έχει ήδη αποδείξει κατά τη διάρκεια της ελληνικής χρηματοπιστωτικής κρίσης (ήτοι τη δυσκολότερη και μακρύτερη χρονικά χρηματοπιστωτική κρίση στην Ευρώπη), την ικανότητά του να αναπτύσσεται και να ενισχύει τη θέση του στην αγορά.

Η ραγδαία εξάπλωση των κρουσμάτων του COVID-19 και των μεταλλάξεών του παγκοσμίως το 2020, είχε σαν αποτέλεσμα να ανακηρυχθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ως Πανδημία. Η Πανδημία του COVID-19, εκτός από τον σημαντικό αριθμό θανάτων, επέφερε πρωτοφανή κρίση στην παγκόσμια υγεία και οικονομία. Συγκεκριμένα, το 2020 οι αρνητικές επιπτώσεις οδήγησαν σε μείωση του ΑΕΠ, κατά 6% στην παγκόσμια οικονομία και κατά 8,2% στην Ελληνική οικονομία.

Η ύπαρξη των επιπτώσεων της πανδημίας σε παγκόσμιο επίπεδο είχε σαν αποτέλεσμα, η Ευρωπαϊκή Ένωση να υποχρεωθεί στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των επιπτώσεων αυτών στην Ευρωπαϊκή Οικονομία από την πανδημία του COVID-19, να εγκρίνει χρηματοδοτήσεις ύψους 1.824 δισ. ευρώ για την ενίσχυση των μελών της. Η Ελλάδα από το σύνολο των χρηματοδοτήσεων αυτών αναμένεται να αντλήσει 72 δισ. ευρώ, 31 δισ. ευρώ ευρώ μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 18 δισ. ευρώ υπό τη μορφή επιδοτήσεων, 13 δισ. ευρώ υπό την μορφή δανείων και 40 δισ. ευρώ μέσω του Ταμείου Συνοχής Ε.Σ.Π.Α. για την περίοδο 2021-2027.

Παρά το γεγονός ότι τα προβλήματα της πανδημίας της νόσου COVID—19 και των μεταλλάξεων του δεν εξαλείφθηκαν το 2021, η δημιουργηθείσα εμπειρία ως προς τον τρόπο προφύλαξης του πληθυσμού από την μετάδοση του κορωνοϊού, καθώς και η εξεύρεση αποτελεσματικών εμβολίων τουλάχιστον για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, εξασφάλισαν την προστασία σε σημαντικό ποσοστό των εμβολιασθέντων, είτε καθ’ ολοκληρία, είτε ελαχιστοποιώντας τις επιπλοκές της νόσησης.

Η σημαντική αύξηση του ποσοστού των εμβολιασθέντων σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες, έδωσε τη δυνατότητα της ελεύθερης μετακίνησης των πληθυσμών, βελτιώνοντας σε σημαντικό βαθμό τη λειτουργία των οικονομιών παγκοσμίως, αφού παράλληλα και η διακίνηση των προϊόντων απαλλάχθηκε από τις υπάρχουσες απαγορεύσεις, που σκοπό είχαν την μη μεταφορά του ιού από περιοχή σε περιοχή.

Η αύξηση του ποσοστού των εμβολιασθέντων στην Ελλάδα, είχε ως αποτέλεσμα την μερική ή/και ολική άρση των περιορισμών στις μετακινήσεις, με αποτέλεσμα να εμφανισθούν στο α’ εξάμηνο του 2021 τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης. Κατά το β’ εξάμηνο του 2021 επετράπη και η ελεύθερη μετακίνηση των τουριστών η οποία λόγω της φύσης της επέδρασσε σημαντικά στην Ελληνική οικονομία, με αποτέλεσμα στη χρήση του 2021 να καταγράψει ανάπτυξη της τάξεως του 8,3%.

Η Διοίκηση του Ομίλου με εξαιρετικά υψηλό αίσθημα ευθύνης, απέναντι στους πελάτες, στους εργαζόμενους, στους προμηθευτές, και στους συνεργάτες, παρακολουθεί τις εξελίξεις σχετικά με την πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19), μελετώντας τους πιθανούς παράγοντες κινδύνου που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη χρηματοοικονομική θέση, τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του Ομίλου.

(i) Οργανωτικός Σχεδιασμός Ομίλου

Ο Όμιλος, πιστός στην αναπτυξιακή του στρατηγική και στην υλοποίηση του οράματός του, βελτιώνει και εκσυγχρονίζει διαρκώς τις δομές και τα λειτουργικά του συστήματα, επιλέγει με ιδιαίτερη προσοχή τα στελέχη που χρειάζεται από την αγορά, εκπαιδεύει το προσωπικό του στα σύγχρονα ψηφιακά συστήματα και στην υποχρέωση τήρησης των διατάξεων του συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης, των λοιπών προβλέψεων του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, καθώς και των κανόνων που επιβάλλουν τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας για τις σχέσεις των επιχειρήσεων με τα μέλη του Διοικητικού τους Συμβουλίου. Επίσης, αντιδρώντας με ταχύτητα και ευαισθησία για το ανθρώπινο δυναμικό του, έλαβε όλα τα απαιτούμενα μέτρα, σύστησε ειδική επιτροπή αντιμετώπισης του κορωνοϊού και μερίμνησε ώστε ΟΛΟΙ οι εργαζόμενοι του, να έχουν την απόλυτη προστασία και φροντίδα κατά του COVID-19 και των μεταλλάξεών του. Η Επιτροπή παρακολουθεί συστηματικά την εξέλιξη της πανδημίας, ενημερώνεται άμεσα για κάθε κρίσιμο παράγοντα εξάπλωσής του και καθοδηγεί τις απαιτούμενες κατά περίπτωση ενέργειες που πρέπει να υλοποιούνται από την Διοίκηση και κάθε εργαζόμενο σε ολόκληρο τον Όμιλο ώστε να περιορίζει στο ελάχιστο δυνατόν τους κινδύνους του φαινομένου και τις επιπτώσεις τους στην πορεία της εταιρείας.

Εξαιρετικά αυστηροί κανόνες λειτουργίας έχουν υιοθετηθεί σε όλα τα σημεία παρουσίας και λειτουργίας του Ομίλου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, προκειμένου να επιβεβαιώνεται διαρκώς το υψηλότερο δυνατό επίπεδο ασφάλειας για όλους.

(ii) Επιπτώσεις από την πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19) ανά βασικό λειτουργικό τομέα του Ομίλου και μέτρα περιορισμού αυτών

Ο Όμιλος έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να συνεχιστεί απρόσκοπτα η εξέλιξη των βασικών δραστηριοτήτων του, συνεχίζοντας αδιαλείπτως την κατασκευαστική του δραστηριότητα και ενισχύοντας τις προσπάθειες σταθεροποίησης της ελληνικής οικονομίας και της απασχόλησης.

- **Κατασκευές**

Στις κατασκευαστικές δραστηριότητες του Ομίλου υπήρξαν ορισμένες μικρές καθυστερήσεις, ωστόσο επισημαίνεται ότι, καμία από τις υπάρχουσες υπογεγραμμένες συμβάσεις δεν ακυρώθηκε και παράλληλα ολοκληρώθηκαν διαγωνιστικές διαδικασίες και υπογράφεισαν νέες συμβάσεις κατασκευής έργων. Στο πλαίσιο αυτό, οι κατασκευαστικές εργασίες συνεχίστηκαν απρόσκοπτα και εντός του 2021, χωρίς ωστόσο, σε κάποιες περιπτώσεις να επιτευχθεί ο προβλεπόμενος βάσει του αρχικού προγράμματος ρυθμός εκτέλεσης.

Αναφορικά με τις καθυστερήσεις που υπήρξαν, επισημαίνεται ότι ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει τον κίνδυνο της μη τήρησης των συμβατικών χρονοδιαγραμμάτων, καθώς οι σχετικές προθεσμίες παρατείνονται αντίστοιχα. Να σημειωθεί ότι οι κατασκευαστικές συμβάσεις περιλαμβάνουν και σχετικούς όρους αναφορικά με καθυστερήσεις από γεγονότα τα οποία δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν (force majeure events), παρέχοντας ένα επιπλέον συμβατικό επίπεδο ασφάλειας αναφορικά με την εξέλιξη των έργων και την απόδοση/ αποζημίωσή τους.

Η ανάγκη ώθησης της οικονομικής ανάκαμψης ως αποτέλεσμα της κρίσης του COVID-19, σύμφωνα με τον αρμόδιο Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, επιβάλλει την εκκίνηση των μεγάλων έργων, η οποία αποτελεί μια από τις άμεσες προτεραιότητες της Ελληνικής Κυβέρνησης. Προς την υλοποίηση του σκοπού αυτού η Ελληνική Κυβέρνηση έχει αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο των διαγωνιστικών

διαδικασιών, έτσι ώστε να επιταχυνθούν οι αδειοδοτήσεις για να ενταχθούν στον νόμο των στρατηγικών επενδύσεων τα μεγάλα έργα των υποδομών, τα οποία ξεπερνούν τα 30 δισ. ευρώ, εκ των οποίων ένα σημαντικό τμήμα εκτιμάται ότι θα εκτελεστούν από τον Όμιλο.

Η ΤΕΡΝΑ ΑΕ βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση λόγω (α) της κυρίαρχης θέσης της στον κατασκευαστικό κλάδο, σε συνδυασμό με την έμπειρη και αποδεδειγμένα αποτελεσματική διοικητική ομάδα, και (β) της ισχυρής χρηματοοικονομικής θέσης της εταιρείας, προκειμένου να στηριχθεί η εμπρόθεσμη ολοκλήρωση όλων των έργων που έχει ή /και θα αναλάβει.

- **Λατομεία/Βιομηχανίες**

Οι δραστηριότητες του Ομίλου που σχετίζονται με την εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου και στη συνέχεια με την στην παραγωγή προϊόντων μαγνησίας, τα οποία σχεδόν στο σύνολό τους εξάγονται σε διάφορες χώρες, μειώθηκε σημαντικά λόγω της πανδημίας του COVID-19, συνεπεία των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν στην διακίνηση των εμπορευμάτων στις χώρες των πελατών.

Η εν λόγω δραστηριότητα του Ομίλου μειώθηκε ως προς την παραγωγή των προϊόντων λευκολίθου το α’ εξάμηνο του 2021 εν αναμονή της ομαλοποίησης της αγοράς, ενώ παράλληλα προχώρησε σε επανασχεδιασμό της παραγωγικής διαδικασίας για την βέλτιστη χρήση του υπάρχοντος εξοπλισμού προς εξόρυξη αποθεμάτων λευκολίθου. Κατά το β’ εξάμηνο του 2021, ο Όμιλος αύξησε σε έναν βαθμό την παραγωγή των εν λόγω δραστηριοτήτων, αναμένοντας την βαθμιαία εξομάλυνση της αγοράς του χώρου στον οποίο χρησιμοποιούνται τα εν λόγω προϊόντα.

Σύνοψη

Η πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19) συνεχίζει να επηρεάζει την παγκόσμια οικονομία αρνητικά με συνεχώς μειούμενη ένταση, οι συνέπειες της οποίας, εάν δεν προκύψει κάποια νέα μετάλλαξη η οποία να μην καλύπτεται από τα υπάρχοντα φαρμακευτικά σκευάσματα και εμβόλια, θα επιφέρουν μια θετική προοπτική για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Η Διοίκηση εκτιμά ότι η λειτουργία, η χρηματοοικονομική επίδοση, οι ταμειακές ροές και η οικονομική θέση του Ομίλου δεν θα επηρεαστούν σημαντικά.

3) Λοιποί κίνδυνοι και αβεβαιότητες

<u>Γεωπολιτικός κίνδυνος</u>

Η ύπαρξη διαφορών μεταξύ κρατών ως προς την ερμηνεία των υπαρχόντων διεθνών συμβάσεων για την εκμετάλλευση του εδάφους ή του υπεδάφους, δημιουργούν την ανάγκη για αυξημένα κόστη σχετιζόμενα με αμυντικούς εξοπλισμούς, τα οποία σε άλλη περίπτωση θα διοχετευόντουσαν σε κονδύλια κοινωνικής μέριμνας ή σε παραγωγικές επενδύσεις μέσω των ετήσιων προϋπολογισμών των κρατών.

Η μη ειρηνική διευθέτηση των διαφορών, ακόμη και σε κράτη που δεν συνορεύουν άμεσα με την χώρα μας, είναι δυνατόν να δημιουργήσουν προβλήματα στην Ελληνική οικονομία λόγω της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας, μέσα από μετακινήσεις πληθυσμών, καθώς και από την έλλειψη παραγόμενων πρώτων υλών – εμπορευμάτων, τα οποία αποτελούν απαραίτητα στοιχεία για την εύρυθμη λειτουργία της οικονομίας.

Η Ελληνική οικονομία η οποία ξεκίνησε με ισχυρή δυναμική και αυξημένες προσδοκίες για το 2022, στα μέσα του Φεβρουαρίου βρέθηκε μπροστά σε ένα νέο πρόσθετο κίνδυνο, ο οποίος θα επιφέρει

αρνητικές επιπτώσεις στην ανάπτυξή της. Ο πρόσθετος κίνδυνος προέρχεται από τις πρόσφατες γεωπολιτικές εξελίξεις στην Ουκρανία, ο οποίος προκάλεσε μια σημαντική αύξηση στις τιμές συγκεκριμένων εισαγόμενων προϊόντων (καυσίμων, σιταριού, λιπασμάτων, κ.λπ.) από τις εμπλεκόμενες χώρες, με αποτέλεσμα να υπάρχει σημαντική επιβάρυνση στις οικονομίες των χωρών τις Ευρωπαϊκής Ένωσης και μεταξύ αυτών και της Ελληνικής οικονομίας, ανάλογα με το ποσοστό της εξάρτησης που είχαν από τις εν λόγω χώρες.

Ανεκτέλεστα υπόλοιπα των κατασκευαστικών συμβάσεων

Τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των κατασκευαστικών συμβάσεων δεν αποτελούν απαραίτητα ένδειξη των μελλοντικών εσόδων από τη δραστηριότητα του Ομίλου σε αυτόν τον κλάδο. Παρόλο που τα υπόλοιπα των συμβάσεων αυτών αντιπροσωπεύουν εργασίες που θεωρούνται βέβαιες, δεν μπορεί να δοθεί καμία εγγύηση ότι δεν θα λάβουν χώρα ακυρώσεις ή προσαρμογή του αντικειμένου τους.

Τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα των κατασκευαστικών συμβάσεων του Ομίλου μπορεί να υποστούν διακυμάνσεις που σχετίζονται με καθυστερήσεις στις εκτελέσεις έργων, ή/και εισπράξεων απαιτήσεων ή σε αδυναμία εκπλήρωσης συμβατικών υποχρεώσεων.

Εξέλιξη διαγωνιστικών διαδικασιών

Με το νόμο 4782/2021, ο οποίος δημοσιεύθηκε στις 09.03.2021, αναμορφώθηκε το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις, του ν. 4412/2016, που ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο τις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ (L 94/65) και 2014/25/ΕΕ (L 94/243) καθώς και των ν. 3433/2006 (Α΄ 20), 3883/2010 (Α΄ 167) και 3978/2011 (Α ‘ 137) που ρυθμίζουν θέματα δημόσιων συμβάσεων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση με το Μέρος Α’ αναμορφώνονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016 που αποτελεί το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο για ζητήματα δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων με σκοπό την απλοποίηση και διασαφήνιση των διατάξεων, τη μείωση της γραφειοκρατίας, την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, την επέκταση της χρήσης των ηλεκτρονικών εργαλείων (e-procurement), την αύξηση της συμμετοχής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και την αντιμετώπιση παθογενειών, όπως το ζήτημα των υπερβολικά χαμηλών προσφορών και η υπερβολική προσκόλληση στην τυπικότητα έναντι της ουσίας των προσφορών. Ο ν. 4412/2016 παρουσίασε πλήθος προβλημάτων που είχαν επισημανθεί από τις αναθέτουσες αρχές όσο και τους οικονομικούς φορείς. Η προσπάθεια για την αντιμετώπισή τους, , υπήρξε αποσπασματική και, σε αρκετές περιπτώσεις, μη επαρκής. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι οι διατάξεις του ν. 4412/2016 είχαν επιμέρους τροποποιηθεί πάνω από 300 φορές. Ωστόσο, η σημερινή οικονομική συγκυρία οδήγησε στην ανάγκη για αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών προετοιμασίας, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων προκειμένου οι σχετικές διαδικασίες να επιταχυνθούν, με παράλληλη βελτίωση της ποιότητας των αγαθών, υπηρεσιών και έργων που προμηθεύεται το Δημόσιο και χωρίς να γίνονται εκπτώσεις σε όρους διαφάνειας και ακεραιότητας. Επιπρόσθετα, η αποτελεσματικότητα του συστήματος δημοσίων συμβάσεων αναμένεται να ενισχύσει τις δυνατότητες του ελληνικού Δημοσίου στην πραγματοποίηση δημοσίων επενδύσεων αλλά και στην ταχύτερη απορρόφηση και αξιοποίηση ενωσιακών κονδυλίων και χρηματοδοτικών διευκολύνσεων, ιδίως, ενόψει της προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ 2021 – 2027 και της αξιοποίησης των δυνατοτήτων του Recovery and Resilience Fund (RRF) για την υποστήριξη της ανάταξης και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των οικονομιών των

κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι κρίσεων. Η πραγμάτωση των ανωτέρω σκοπών θα φανεί κατά την εφαρμογή του ανωτέρω θεσμικού πλαισίου.

Σημειώνεται ότι με το Ν. 4903/2022 και ειδικότερα στο Μέρος Α', άρθρα 1 έως και 14 αυτού θεσπίζεται πλαίσιο υποβολής, αξιολόγησης και έγκρισης προτάσεων καινοτομίας, με πρωτοβουλία του ιδιωτικού τομέα, σχετικά με μεγάλα έργα υποδομών τα οποία, υπερβαίνουν το ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων (200.000.000) ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), παρουσιάζουν χαρακτηριστικά καινοτομίας και πολυπλοκότητας, προάγουν την περιφερειακή ανάπτυξη, συμβάλλουν στην εθνική οικονομία και πρόκειται να υλοποιηθούν μέσω συμβάσεων έργων, συμβάσεων παραχώρησης και συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.). Στο πλαίσιο του προτεινόμενου νομοσχεδίου ρυθμίζονται, ιδίως, το ελάχιστο περιεχόμενο μίας πρότασης καινοτομίας (ελάχιστο επίπεδο ωρίμανσης), κίνητρα για την υποβολή προτάσεων καινοτομίας, καθώς και διαδικασίες που αποσκοπούν στην τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, κατά το στάδιο δημοπράτησης έργων, που έχουν προταθεί στο πλαίσιο υποβολής πρότασης καινοτομίας.

Κίνδυνοι κλιματικής αλλαγής

Λαμβάνοντας υπόψη τα ακραία φυσικά φαινόμενα τα οποία έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια, ο Όμιλος λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την άρση ή την ελαχιστοποίηση των προβλημάτων που μπορεί να προέλθουν, πέρα από την ασφαλιστική κάλυψη για τους κινδύνους που είναι ασφαλιστέοι.

Κίνδυνος Κυβερνοασφάλειας

Πιθανές παραβιάσεις στην ασφάλεια των δικτύων, των πληροφοριακών και λειτουργικών συστημάτων, απειλούν την ακεραιότητα των δεδομένων του Ομίλου, των ευαίσθητων πληροφοριών, καθώς και την εύρυθμη λειτουργία των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Μια τέτοια πιθανή παραβίαση θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τη φήμη του Ομίλου και την ανταγωνιστική του θέση. Επίσης, μια πιθανή επιδίκαση αποζημιώσεων, επιβολή προστίμων, ή απώλεια δραστηριοτήτων (περιλαμβανομένου και του κόστους αποκατάστασης), θα μπορούσαν να έχουν σημαντική αρνητική επίδραση στην οικονομική μας κατάσταση και τα λειτουργικά αποτελέσματα. Επιπλέον, η διαχείριση των παραβιάσεων κυβερνοασφάλειας, ενδέχεται να απαιτήσει σημαντική επένδυση χρόνου από τη διοίκηση.

Για την αποφυγή των κινδύνων Κυβερνοασφάλειας, ο Όμιλος μέσω της μητρικής εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ έχει θεσπίσει και εφαρμόζει Πολιτικές και Διαδικασίες Κυβερνοασφάλειας, με τις οποίες οφείλουν να συμμορφώνονται όλα τα στελέχη και οι εξωτερικοί συνεργάτες του Ομίλου. Σε περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαίο, η Διεύθυνση Πληροφορικής παρέχει συμπληρωματικές οδηγίες.

Ο Όμιλος βρίσκεται σε αδιάλειπτη συνεργασία με εταιρίες παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών Κυβερνοασφάλειας καθώς και με έμπειρους συμβούλους στο αντικείμενο, με σκοπό την πλήρη τεχνική και οργανωτική κάλυψη στον τομέα της Κυβερνοασφάλειας σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις του. Μερικά από τα τεχνικά μέτρα που έχουν ληφθεί, περιλαμβάνουν την ενίσχυση:

- Της περιμετρικής ασφάλειας (Firewall)
- Της ασφάλειας του δικτύου του Ομίλου
- Της ασφάλειας των υπολογιστών εργασίας των στελεχών (Firewall και Antivirus)

- Της φυσικής και τεχνολογικής ασφάλειας των Server (Ειδικώς διαμορφωμένοι χώροι περιορισμένης πρόσβασης, Antivirus,) όπου φυλάσσονται τα δεδομένα
- Της ασφαλούς απομακρυσμένης πρόσβασης των χρηστών (χρήση ασφαλούς καναλιού VPN)
- Της παρακολούθησης των συμβάντων Κυβερνοασφάλειας σε πραγματικό χρόνο από εξειδικευμένους εξωτερικούς συνεργάτες
- Της διαθεσιμότητας των υπηρεσιών μέσω ύπαρξης ανανεωμένου Disaster Recovery Plan (DRP)
- Της συνεχούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης των στελεχών σε θέματα Κυβερνοασφάλειας
- Της εποπτείας και συντονισμού των θεμάτων Κυβερνοασφάλειας από έμπειρους εξωτερικούς συνεργάτες (CISO)
- Των πολιτικών ισχυρών κωδικών και αυθεντικοποίησης χρηστών
- Της προστασίας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από επιθέσεις Phishing και Spam

Ε. Έκθεση μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης 2021

Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης αφορά στην χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021. Η έκθεση έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4403/2016 και περιέχει πληροφορίες σχετικά με την επίδοση των εταιρειών του Ομίλου ΤΕΡΝΑ, αναφορικά με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Καταπολέμηση της διαφθοράς
- Ζητήματα εφοδιαστικής αλυσίδας
- Σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου
- Κοινωνικά και εργασιακά θέματα
- Περιβαλλοντικά και ενεργειακά θέματα

Στην έκθεση παρουσιάζονται πληροφορίες σχετικά με τους κυριότερους κινδύνους που αφορούν στα ανωτέρω θέματα και τις δραστηριότητες του Ομίλου, τις πολιτικές δέουσας επιμέλειας καθώς και λοιπές πολιτικές που εφαρμόζει ο Όμιλος σχετικά με την κάθε ενότητα.

Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ

Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ είναι ένας από τους μεγαλύτερους επιχειρηματικούς Ομίλους στην Ελλάδα, με παρουσία επίσης στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη, και τη Μέση Ανατολή.

Δραστηριοποιείται στους τομείς των υποδομών, της παραγωγής και των μεταλλευτικών δραστηριοτήτων.

Το τρέχον ανεκτέλεστο κατασκευαστικό υπόλοιπο του Ομίλου παραμένει στο υψηλό επίπεδο των 2,4 δισ. Ευρώ. Έως και την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, έχουν υπογραφεί νέες συμβάσεις ύψους 287 εκατ. ευρώ και ο Όμιλος αναμένει προς υπογραφή συμβάσεις νέων έργων για τα οποία έχει προκριθεί, ύψους 2,1 δισ. Ευρώ.

Διαχείριση κινδύνων και κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων που ακολουθεί ο Όμιλος, στοχεύει στον περιορισμό των αρνητικών επιδράσεων στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα αλλά και στην ευρύτερη στρατηγική προοπτική

της λειτουργίας του, που προκύπτουν τόσο από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση των μεταβλητών του κόστους και των πωλήσεων.

Η παραμονή της μακροοικονομικής αβεβαιότητας, οι κίνδυνοι της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, στα επιτόκια, στις τιμές της αγοράς κ.λπ.), ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας αποτελούν τους σημαντικότερους χρηματοοικονομικούς κινδύνους για τον Όμιλο, ενώ σε ότι αφορά τους μη-χρηματοοικονομικούς κινδύνους αυτοί κατηγοριοποιούνται σε κινδύνους που σχετίζονται με τα θέματα **Διακυβέρνησης, Περιβάλλοντος και Κοινωνίας**. Για την αντιμετώπιση των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων, ο Όμιλος λαμβάνει πολιτικές μετριασμού.

Πολιτική Βιώσιμης Ανάπτυξης και διαβούλευση ενδιαφερόμενων μερών

Η Πολιτική του Ομίλου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στηρίζεται στον διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη και στην αναγνώριση και αξιολόγηση των σημαντικότερων οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιδράσεων των δραστηριοτήτων του. Ταυτόχρονα, η στρατηγική η οποία διαρκώς διευρύνεται και βελτιώνεται προς όφελος των μετόχων, των επενδυτών, των εργαζομένων και της κοινωνίας ευρύτερα, στοχεύει στην ενίσχυση των θετικών επιδράσεων και τον περιορισμό των αρνητικών, μέσα από βέλτιστες πρακτικές, βιώσιμες πρωτοβουλίες και αξιόπιστες συνεργασίες.

Στο πλαίσιο της Πολιτικής του Ομίλου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, η εταιρική υπευθυνότητα ευθυγραμμίζεται με τα κριτήρια/ αρχές ESG (Environmental-Social-Governance) και επικεντρώνεται σε τέσσερις (4) άξονες:

1. Προστασία του Περιβάλλοντος,
2. Προαγωγή της Ανθρώπινης Αξίας,
3. Ενίσχυση του Κοινωνικού Αποτυπώματος,
4. Διαμόρφωση Υπεύθυνης Αγοράς

Διακυβέρνηση

Η Εταιρική Διακυβέρνηση αποτελεί το σύνολο των αρχών, των θεσπισμένων κανόνων και των επιχειρηματικών πρακτικών που εφαρμόζουν οι ανώνυμες εταιρείες για την οργάνωση, λειτουργία, διοίκηση και έλεγχό τους, ώστε να διασφαλίζεται η επιχειρηματική συνέχεια και συνεπώς η ικανότητά τους να δημιουργούν αξία για τους μετόχους τους και τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη. Η υπεύθυνη και χρηστή Εταιρική Διακυβέρνηση που προάγει ο Όμιλος σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του αποτυπώνεται στον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΚΕΔ) που έχει υιοθετήσει η Διοίκηση.

Ως ανώτατο όργανο διοίκησης, το Διοικητικό Συμβούλιο χαράσσει τις κατευθυντήριες γραμμές και μεριμνά για την αποτελεσματική εφαρμογή της στρατηγικής, στοχεύοντας στη διαφύλαξη και προαγωγή των μακροπρόθεσμων συμφερόντων όλων των Μετόχων, με όρους και μεθόδους που εδραιώνουν το αίσθημα αξιοπιστίας του Ομίλου στην οικονομική-επιχειρηματική κοινότητα και στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα το σεβασμό από και προς κάθε συνδεόμενο ή συναλλασσόμενο με αυτήν πρόσωπο.

Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και χρήση cookies

Για τον Όμιλο ΤΕΡΝΑ, η προστασία των προσωπικών δεδομένων των φυσικών προσώπων που συναλλάσσονται καθ' οιονδήποτε τρόπο με τις εταιρείες του είναι πρωταρχικής σημασίας. Για τον λόγο αυτό, ο Όμιλος εφαρμόζει πολιτική για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

και έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας Πληροφοριών, πιστοποιημένο βάσει του διεθνούς προτύπου ISO/IEC 27001.

Για τους σκοπούς άσκησης των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, ο Όμιλος προβαίνει σε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που αφορούν φυσικά πρόσωπα για τα οποία προκύπτει ταυτοποίηση στοιχείων (όπως ενδεικτικά, πελάτες της εταιρείας, προμηθευτές, μετόχους και επενδυτές της, ως και απλών χρηστών της ιστοσελίδας), σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία σχετικά με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (GDPR-ΓΚΠΔ 2016/679) και του νόμου 4624/2019.

Στο πλαίσιο της εξασφάλισης ενός επιπέδου ασφάλειας ανάλογου της κρισιμότητας και της εμπιστευτικότητας των διακινούμενων δεδομένων και πληροφοριών, έχει οριστεί ο Υπεύθυνος Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών, ο οποίος συνεργάζεται με τον Επικεφαλής Ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων του Ομίλου (CISO). Επιπλέον, το Δ.Σ. κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων του, ενημερώνεται σε τακτική βάση σχετικά με τα θέματα ασφάλειας δεδομένων.

Αρχές Προστασίας Δεδομένων

Όλες οι επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του Οργανισμού πρέπει να διεξάγονται σύμφωνα με τις αρχές προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτές ορίζονται στο Άρθρο 5 του GDPR και οι οποίες είναι οι εξής:

- Τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να υποβάλλονται σε νόμιμη, δίκαιη και διαφανή επεξεργασία.
- Τα προσωπικά δεδομένα μπορούν να συλλεχθούν μόνο για συγκεκριμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς.
- Τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να είναι επαρκή, συναφή και να περιορίζονται σε ό, τι είναι απαραίτητο για την επεξεργασία.
- Τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να είναι ακριβή και ενημερωμένα και να γίνεται προσπάθεια να διαγράφονται ή να διορθώνονται χωρίς καθυστέρηση.
- Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να τηρούνται με τέτοιο τρόπο ώστε το υποκείμενο των δεδομένων να μπορεί να ταυτοποιηθεί μόνον εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την επεξεργασία.
- Τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά ασφαλή τρόπο.
- Ο υπεύθυνος της επεξεργασίας πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύει τη συμμόρφωση με τις υπόλοιπες αρχές του GDPR (Αρχή της Λογοδοσίας).

Καταπολέμηση της διαφθοράς

Η καταπολέμηση της διαφθοράς αποτελεί κρίσιμο πυλώνα της λειτουργίας του Ομίλου, ο οποίος έχει δεσμευτεί στην επίδειξη μηδενικής ανοχής σε τέτοιου είδους περιστατικά, μέσω της προαγωγής της διαφάνειας, της διασφάλισης της επιχειρηματικής ηθικής και της κανονιστικής συμμόρφωσης, τα οποία διαχέονται σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων και επηρεάζουν την επαγγελματική συμπεριφορά των ανθρώπων του. Προς το σκοπό αυτό, ο Όμιλος ενεργεί μέσω της θέσπισης

πολιτικών και διαδικασιών, αλλά και μέσω της δημιουργίας μηχανισμών ελέγχου και συμμόρφωσης με τις εν λόγω πολιτικές. Ειδικότερα ο Όμιλος:

- Εφαρμόζει Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας
- Εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης για την Κανονιστική Συμμόρφωση και την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ISO 37001 και ISO 19600.
- Καθορίζει συγκεκριμένα Πολιτικές όπως Πολιτική Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Ελέγχου Διαφθοράς και Δωροδοκίας, Πολιτική δώρων, Πολιτική δωρεών και χορηγιών, Πολιτική ταξιδίων και εξόδων φιλοξενίας, Πολιτική Αντιμετώπισης μη Υγιούς Ανταγωνισμού, Πολιτική σύγκρουσης συμφερόντων, Πολιτική συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη.
- Αναγνωρίζει και αξιολογεί κινδύνους κανονιστικής συμμόρφωσης, διαφθοράς και δωροδοκίας και λαμβάνει όπου απαιτούνται τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα.
- Παρακολουθεί σε καθημερινή βάση την ορθή εφαρμογή του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας.
- Οργανώνει στοχευμένες εκπαιδεύσεις και ενημερώσεις, δια ζώσης και μέσω e-learning, σχετικά με τον Κώδικα Ηθικής Δεοντολογίας και τις πολιτικές και διαδικασίες για την καταπολέμηση της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας για όλους τους εργαζομένους.
- Παρέχει σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη τα απαραίτητα κανάλια επικοινωνίας για τη διενέργεια αναφορών/ καταγγελιών που εξασφαλίζουν την ανωνυμία και την προστασία του αναφέροντος.
- Εξασφαλίζει τη δυνατότητα γνωστοποίησης αναφορών στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τυχόν αποκλίσεις ή ανησυχίες με την εφαρμογή του Κώδικα.
- Εφαρμόζει ενέργειες δέουσας επιμέλειας για την πρόληψη και αντιμετώπιση θεμάτων διαφθοράς και δωροδοκίας.
- Αξιολογεί συνεργάτες, προμηθευτές για θέματα κανονιστικής συμμόρφωσης, διαφθοράς και δωροδοκίας.
- Αξιολογεί τις αποκλίσεις και προβαίνει στις απαραίτητες νόμιμες ενέργειες.

Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας

Ο Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας του Ομίλου αποτελεί σημείο αναφοράς για όλους τους εργαζόμενους και συνεργάτες του (προμηθευτές, υπεργολάβους), καθώς αποτελεί το βασικό πλαίσιο αρχών και αξιών που πρέπει να χαρακτηρίζουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά. Ο Κώδικας αντικατοπτρίζει τις θεμελιώδεις αρχές, τις πεποιθήσεις, την εταιρική κουλτούρα, την επιχειρησιακή ηθική και τις εθελούσιες ηθικές δεσμεύσεις που χαρακτηρίζουν τον Όμιλο. Θέματα που σχετίζονται με την καταπολέμηση της διαφθοράς και της δωροδοκίας αποτελούν τον κεντρικό άξονα του Κώδικα. Το περιεχόμενο του Κώδικα είναι σύμφωνο με τις γενικές αρχές που προβλέπονται από τους Διεθνείς Κανονισμούς και Συμβάσεις καθώς και από τα διεθνή πρότυπα ISO 9001, ISO14001, ISO 45001, ISO 39001, ISO 19600, ISO 37001, ISO 50001 και SA 8000. Η εφαρμογή του Κώδικα εκτείνεται σε όλες τις εταιρείες και θυγατρικές του Ομίλου σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, αφορά όλους τους τομείς

δραστηριότητας και λαμβάνεται υπόψη στις συμπράξεις και στις κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει.

Η Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης και η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, οι οποίες αναφέρονται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο, παρακολουθούν την εφαρμογή του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας. Επιπλέον, στον Όμιλο τηρείται πρόγραμμα εσωτερικών επιθεωρήσεων από τον Υπεύθυνο Κανονιστικής Συμμόρφωσης που σκοπό έχει την παρακολούθηση εφαρμογής του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας και του Συστήματος Διαχείρισης σε όλες τις δραστηριότητες της Εταιρείας.

Ο Όμιλος, μεριμνά για τη οργάνωση εκπαιδεύσεων και στοχευμένων ενημερώσεων του προσωπικού σε ετήσια βάση που σκοπό έχουν την ευαισθητοποίησή και τη συνεχή ενημέρωσή του σε θέματα διαφθοράς και τρόπους καταπολέμησης αυτών. Ήδη από την πρώτη μέρα της πρόσληψής τους, όλοι οι εργαζόμενοι ενημερώνονται για το περιεχόμενο του Κώδικα, επικυρώνοντας τον με την υπογραφή τους στη σύμβαση εργασίας, όπου συμπεριλαμβάνεται επίσημη αναφορά.

Στο πλαίσιο της ορθής χρήσης του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, είναι διαθέσιμοι οι παρακάτω δίαυλοι επικοινωνίας με τη Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης για αναφορές περιστατικών απάτης, διαφθοράς, δωροδοκίας, σύγκρουσης συμφερόντων, παρενόχλησης στην εργασία και γενικότερα αποκλίσεις από τον Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας:

- Αποστολή e-mail στην ηλεκτρονική διεύθυνση compliance@gekterna.com
- Χρήση της πλατφόρμας https://gekterna.integrityline.com/frontpage-
- Αποστολή επιστολής στη διεύθυνση: «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε.» Λ. Μεσογείων 85, 115 26 Αθήνα, υπόψιν της «Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης» της Εταιρείας με την ένδειξη «Εμπιστευτικό».

Η ΤΕΡΝΑ δεν δείχνει καμία ανοχή σε περιπτώσεις αντιποίνων στους εργαζομένους, που έχουν κάνει αναφορές για τα θέματα του Κώδικα. Ως αντίποινα μπορεί να χαρακτηριστούν οι απειλές, οι εκφοβισμοί, οι αποκλεισμοί, οι εξευτελιστικές συμπεριφορές, τα κακόβουλα σχόλια και συμπεριφορές κ.λπ. Σε περίπτωση που υποπέσει στην αντίληψή του Ομίλου τέτοιου είδους συμπεριφορά, αναφέρεται αμέσως ακολουθώντας τους μηχανισμούς που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Ο Υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης είναι αρμόδιος για τη διερεύνηση και αξιολόγηση κάθε καταγγελίας που λαμβάνει και εν συνεχεία προβαίνει στις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας και των πολιτικών του Ομίλου.

Σε περίπτωση αποκλίσεων από την εφαρμογή του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας, οι νόμιμες ενέργειες που προβλέπονται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τον Κώδικα Εργασίας, δύναται να συμπεριλάβουν τη διακοπή συνεργασίας, την επιβολή προστίμου ή/και ποινικής ρήτρας, την ενεργοποίηση αστικών και ποινικών διαδικασιών.

Ζητήματα εφοδιαστικής αλυσίδας

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες του Ομίλου σε όλο το φάσμα της εφοδιαστικής αλυσίδας του, διεξάγονται εφόσον έχουν αξιολογηθεί οι δυνητικές περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιδράσεις με σκοπό τη μεγιστοποίηση του θετικού αντικτύπου. Ο Όμιλος για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων που φέρουν τα ζητήματα της εφοδιαστικής αλυσίδας, φροντίζει να ενσωματώνει νέα κριτήρια στις διαδικασίες διαχείρισης των θεμάτων της εφοδιαστικής αλυσίδας, όπως είναι οι

νέοι όροι συνεργασίας με τους προμηθευτές αλλά και η προτίμηση που δίνει στους εγχώριους προμηθευτές.

Πρωτίστως, η ορθή διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας ξεκινά από την υπεύθυνη στάση του Ομίλου, απέναντι σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του, ο οποίος από πλευράς του υιοθετεί και εφαρμόζει τις απαραίτητες πολιτικές και ενέργειες:

- Τη σχετική ασφαλιστική και εργατική νομοθεσία.
- Το κανονιστικό πλαίσιο που αφορά στην Υγεία και Ασφάλεια στην εργασία.
- Τις αρχές περί προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Τις εσωτερικές πολιτικές, διαδικασίες, πρότυπα και Συστήματα Διαχείρισης.

Όροι συνεργασίας με προμηθευτές

Η υπεύθυνη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας τίθεται στο επίκεντρο της προσπάθειας του Ομίλου να δημιουργήσει μακροπρόθεσμη αξία μέσα από την επιχειρηματική του λειτουργία αλλά και μέσα από τη σύναψη υπεύθυνων επιχειρηματικών σχέσεων με τους προμηθευτές και συνεργάτες του. Ο Όμιλος αναγνωρίζει πως η υπεύθυνη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας προϋποθέτει και υπεύθυνες συνεργασίες με την αμοιβαία συμβολή και διάλογο όλων των συμβαλλόμενων μερών.

Προς την κατεύθυνση αυτή, ο Όμιλος επικοινωνεί τις ελάχιστες απαιτήσεις συνεργασίας και εξασφαλίζει πως οι συνεργαζόμενοι προμηθευτές του τηρούν περιβαλλοντικά, ενεργειακά και κοινωνικά κριτήρια, όπως η πιστοποίηση τους σε διεθνή πρότυπα πχ. ISO 14001 και ISO 50001, η εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών για την προστασία του περιβάλλοντος και του κοινωνικού συνόλου, η διάθεση και χρήση υλικών και εξοπλισμού που εκτός από την καταλληλότητα και τη χρηστικότητά τους και την κατά το δυνατό μικρότερη επικινδυνότητα για το χρήστη και το περιβάλλον, είναι φιλικά προς το περιβάλλον και ανήκουν σε υψηλή ενεργειακή κλάση χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης. Αναγκαίοι όροι συνεργασίας με οποιονδήποτε προμηθευτή, είναι η πλήρης συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο για την Υγεία και την Ασφάλεια καθώς και η τήρηση του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας του Ομίλου.

Ο Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας, αποτελεί το βασικό πλαίσιο αρχών και αξιών που πρέπει να χαρακτηρίζουν, μεταξύ άλλων, τους προμηθευτές, υπεργολάβους και συνεργάτες του Ομίλου για να διατηρούν διαφανείς και υπεύθυνες επιχειρηματικές σχέσεις μαζί του.

Προτίμηση στους εγχώριους προμηθευτές

Ο Όμιλος αναπτύσσει δραστηριότητα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με σταθερή αναπτυξιακή πορεία και δυνατότητα επέκτασης σε νέες αγορές. Παρά την έντονη εξωστρέφεια που τον χαρακτηρίζει, ο Όμιλος επιλέγει σταθερά τη συνεργασία με τοπικούς προμηθευτές. Με τον τρόπο αυτό, ενισχύει το άμεσο και το έμμεσο κοινωνικοοικονομικό αποτύπωμά του σε όλο το φάσμα της εφοδιαστικής αλυσίδας, μέσω της στήριξης των περιοχών στις οποίες δραστηριοποιείται και της τόνωσης των τοπικών οικονομιών. Επιλέγοντας να συνεργάζεται με τοπικούς προμηθευτές, δημιουργεί θετικές επιδράσεις και πέραν των άμεσων δραστηριοτήτων του, με τη δημιουργία νέων έμμεσων θέσεων εργασίας ενώ παράλληλα συμβάλλει στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και ευημερίας.

Ανθρώπινα δικαιώματα

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει το πλαίσιο αρχών και αξιών του βάσει των θεμελιωδών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Σεβόμενος όλους τους εργαζόμενους και συνεργάτες του, μεριμνά για την πρόληψη εμφάνισης περιστατικών παραβίασης των δικαιωμάτων τους, μέσω της υιοθέτησης πολιτικών, δράσεων και μηχανισμών ελέγχου, τα οποία ισχύουν και εφαρμόζονται για το σύνολο το δραστηριοτήτων του, για όλες τις θυγατρικές του αλλά και για όλα τα έργα που αναλαμβάνει.

Προς την κατεύθυνση αυτή ο Όμιλος:

- Εφαρμόζει τα διεθνή πρότυπα και τις αρχές των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Εφαρμόζει μηχανισμούς ελέγχου μέσω της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού

Κοινωνικά και Εργασιακά Θέματα

Μέσω της υιοθέτησης υπεύθυνων πολιτικών που στόχο έχουν τη δημιουργία διαμοιραζόμενης αξίας σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του, ο Όμιλος στέκεται αρωγός στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιείται και με τις οποίες αλληλοεπιδρά, μέσα από συνεχή διαβούλευση και προσπάθειες αναγνώρισης και ανταπόκρισης στις πραγματικές ανάγκες που συντρέχουν αλλά και μέσα από την ίδια την δραστηριότητά του.

Ο Όμιλος συμμετέχει ενεργά, υποστηρίζει και θεωρεί ως μέγιστη προτεραιότητα την επένδυση στους ανθρώπους του παρέχοντας τους απαραίτητους πόρους για την προαγωγή της συνεχούς βελτίωσης του εργασιακού περιβάλλοντος.

Ο Όμιλος για τη διαχείριση των κοινωνικών και εργασιακών ζητημάτων:

- Αυξάνει το κοινωνικο-οικονομικό του αποτύπωμα
- Εφαρμόζει Πολιτική Αμοιβών και Παροχών
- Ενισχύει τη διαφορετικότητα
- Παρέχει ίσες ευκαιρίες κατάρτισης και εκπαίδευσης
- Εφαρμόζει Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας
- Εφαρμόζει Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και χρήσης cookies

Άμεσες και έμμεσες κοινωνικές επιδράσεις

Ο Όμιλος μεριμνά για τη συνεχή βελτίωση των άμεσων και έμμεσων κοινωνικοοικονομικών επιδράσεων του. Τα πολλαπλασιαστικά οφέλη από την επιχειρηματική του δραστηριότητα μεταφράζονται σε χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας, στην ενίσχυση της εθνικής οικονομίας και του ΑΕΠ. μέσα από την καταβολή φόρων και ασφαλιστικών εισφορών, την ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών μέσα από συνεργασίες με τοπικούς προμηθευτές και παρόχους υπηρεσιών, την υλοποίηση δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης καθώς και την βελτιστοποίηση της επενδυτικής εικόνας της χώρας μας στο εξωτερικό και στους θεσμικούς επενδυτές.

Οι έμμεσες θετικές επιδράσεις των δραστηριοτήτων του Ομίλου στην τοπική κοινωνία στον τομέα των υποδομών εντοπίζονται στην ασφάλεια των μετακινήσεων, την αναβάθμιση των αστικών δομών, την πρόσβαση σε χώρους τέχνης και πολιτισμού, τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των πολιτών και τη διατήρηση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Δίκαιες αμοιβές και παροχές

Ο Όμιλος διαχειρίζεται με αμεροληψία τα θέματα ανθρώπινου δυναμικού και εξασφαλίζει ότι κάθε εργαζόμενος αντιμετωπίζεται δίκαια και χωρίς διακρίσεις. Πιο συγκεκριμένα, ο Όμιλος διασφαλίζει ίσες αμοιβές μεταξύ ανδρών και γυναικών για την ίδια θέση και δεν αφήνει περιθώριο για διάκριση ούτε για προνομιακή μεταχείριση σε επίπεδο αμοιβών ή παροχών με κριτήριο το φύλο ή άλλα χαρακτηριστικά του εργαζομένου. Η παροχή ίσων ευκαιριών και η διασφάλιση των ανθρωπίνων και εργασιακών δικαιωμάτων, προωθούν ένα δίκαιο εργασιακό περιβάλλον, μια υγιή εταιρική κουλτούρα και ανάπτυξη επωφελών εργασιακών σχέσεων.

Ο Όμιλος λειτουργεί με διαφάνεια και αξιοκρατία αναφορικά με την παροχή αμοιβών και παροχών, εφαρμόζοντας αντικειμενικά κριτήρια και δείκτες αξιολόγησης ανάλογα με τη βαρύτητα του ρόλου, τις ευθύνες και τις αρμοδιότητες κάθε θέσης, το μορφωτικό υπόβαθρο, την εμπειρία, στις δεξιότητες, την ικανότητα υλοποίησης των στόχων και το επίπεδο επίδοσης και απόδοσης των Ανώτατων Διευθυντικών Στελεχών.

Ο Όμιλος, έχοντας εξετάσει το κόστος διαβίωσης στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται, προσφέρει υψηλότερες αμοιβές από τις κατώτατες που ορίζει το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο, αποδεικνύοντας τη δέσμευσή του για την παροχή δίκαιων αμοιβών και αξιοπρεπούς διαβίωσης. Στην πλειονότητα τους, οι εργαζόμενοι του Ομίλου αμείβονται με αποδοχές που υπερβαίνουν την ελάχιστη προβλεπόμενη νόμιμη αμοιβή. Επιπλέον, ο Όμιλος προσφέρει επιπρόσθετες παροχές, όπως ιδιωτική ομαδική ασφάλιση υγείας και ζωής σε όλους τους εργαζόμενους, εταιρικό όχημα μετακίνησης, φορητό υπολογιστή, εταιρική σύνδεση κινητής τηλεφωνίας κ.ά., αναλόγως με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της θέσης.

Ενίσχυση της διαφορετικότητας

Λόγω της φύσης της δραστηριότητας του Ομίλου, άνδρες συνθέτουν κυρίως το εργατικό δυναμικό του. Ωστόσο, πάγια πολιτική αποτελεί η αύξηση των ποσοστών αντιπροσώπευσης γυναικών στις εταιρείες του σε όλα τα επίπεδα θέσεων εργασίας. Ένα βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση είναι η καταγραφή και παρακολούθηση της κατανομής των γυναικών ανά γεωγραφική περιοχή δραστηριοποίησης, ανά ηλικία και ανά εργασιακή βαθμίδα. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται η αύξηση του ποσοστού των γυναικών στο συνολικό αριθμό εργαζομένων.

Πρακτικές ενίσχυσης της εκπαίδευσης

Το ανθρώπινο κεφάλαιο του Ομίλου αποτελεί τη βασική του δύναμη καθώς είναι υπεύθυνο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των επιχειρηματικών του δράσεων. Για τον λόγο αυτό, για τον Όμιλο ΤΕΡΝΑ, είναι ζωτικής σημασίας η συνεχής βελτίωση της επιστημονικής και τεχνικής γνώσης που διαθέτουν οι εργαζόμενοι, η διασφάλιση του επαγγελματισμού τους και η βελτίωση της παραγωγικότητάς τους.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος έχει θεσπίσει σειρά Πρακτικών Ενίσχυσης της Εκπαίδευσης ώστε να διασφαλίσει τη δυνατότητα καθολικής συμμετοχής των εργαζομένων σε εκπαιδευτικές δράσεις, με βάση την αρχή των ίσων ευκαιριών, προάγει ένα ξεκάθαρο και κατανοητό πλαίσιο διαδικασιών προγραμματισμού, υλοποίησης και αξιολόγησης της εκπαίδευσης και διαχρονικά να επιτυγχάνει την ανάπτυξη των δεξιοτήτων & την αύξηση της παραγωγικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού του μέσα

από τη συνεργασία της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού με όλες τις Διευθύνσεις, Τμήματα, Εργοτάξια και Εγκαταστάσεις των εταιρειών του Ομίλου.

Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας

Η στρατηγική του Ομίλου ΤΕΡΝΑ προβλέπει τη διασφάλιση της Υγείας και της Ασφάλειας στην εργασία, απαραίτητο προαπαιτούμενο για κάθε επιχειρησιακή του δράση και αφορά εξίσου εργαζόμενους, υπεργολάβους και το δίκτυο των συνεργατών του.

Η διαφύλαξη της Υγείας και της Ασφάλειας αποτελεί προτεραιότητα για τον Όμιλο ο οποίος βελτιώνει διαρκώς το στρατηγικό πλαίσιο εντός του οποίου γίνεται η διαχείριση των θεμάτων που αφορούν στην προστασία της Υγείας και Ασφάλειας όλων των ενδιαφερόμενων μερών του.

Ο Όμιλος συμμορφώνεται με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς νομοθεσίας και μέσα από ένα αυστηρό Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας που τηρεί, στοχεύει στον έγκαιρο εντοπισμό και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που αφορούν στο σύνολο των δραστηριοτήτων του. Η Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας αφορά στο σύνολο του Ομίλου και όλους όσοι, έμμεσα ή άμεσα, σχετίζονται με την επιχειρησιακή του λειτουργία.

Η ενίσχυση της Πολιτικής Υγείας και Ασφάλειας και η εξασφάλιση μηδενικών ατυχημάτων είναι συνάρτηση στόχων που σχετίζονται με:

- την εφαρμογή πιστοποιημένου Συστήματος Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας,
- τη διαμόρφωση μίας εταιρικής κουλτούρας που διέπεται από τις αρχές Υγείας και Ασφάλειας,
- την πλήρη συμμόρφωση με τις νομικές και άλλες εθνικές, κοινοτικές και διεθνείς απαιτήσεις, οδηγίες και διατάξεις που αφορούν στον τομέα Υγείας και Ασφάλειας,
- την υλοποίηση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και βελτίωση των δράσεων Υγείας και Ασφάλειας,
- τον εντοπισμό των επαγγελματικών κινδύνων και την ανάπτυξη ολοκληρωμένης μεθοδολογίας πρόληψης, την πρόληψη των τραυματισμών, των ασθενειών και των δυσμενών περιστατικών Υγείας και Ασφάλειας,
- την σύνταξη και εφαρμογή σχεδίων διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης,
- την διεξαγωγή μετρήσεων βλαπτικών παραγόντων στο εργασιακό περιβάλλον (θόρυβος, αιωρούμενα σωματίδια, κτλ.),
- την παροχή κατάλληλης, επαρκούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης στα θέματα Υγείας και Ασφάλειας σε όλους τους εργαζομένους, προμηθευτές, συνεργάτες και επισκέπτες
- τη συμμόρφωση και απαρέγκλιτη τήρηση των διαδικασιών Υ&Α όλων των ενδιαφερόμενων μερών
- την άμεση διερεύνηση κάθε ατυχήματος/συμβάντος για την αξιολόγηση των παραγόντων που οδήγησαν σε αυτό και τη λήψη προληπτικών μέτρων,
- την ενσωμάτωση τεχνολογιών, καλών πρακτικών και διαδικασιών λειτουργίας που εγγυώνται συνθήκες ασφάλειας σε εργαζόμενους, υπεργολάβους και τρίτους.

Πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ βρίσκεται πάντα στο πλευρό της κοινωνίας με ένα εκτεταμένο πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Από την πρώτη στιγμή που ξέσπασε η πανδημία COVID-19, ο Όμιλος ήταν και παραμένει αρωγός του έργου του Εθνικού Συστήματος Υγείας, μέσα από ένα μεγάλο πρόγραμμα στήριξής του.

Χαρακτηριστικά, η δράση του για το 2021 επικεντρώθηκε στην ενίσχυση κέντρων υγείας και νοσοκομείων σε διάφορες περιοχές της χώρας, τόσο μέσω παροχής εξοπλισμού, όσο και μέσω δωρεάν κατασκευαστικών εργασιών, όπως η διαμόρφωση χώρου σε μονάδα προσομοίωσης εντατικής θεραπείας στο Νοσοκομείο Ευαγγελισμός.

Ένα ιδιαίτερα σημαντικό κοινωνικό έργο που υλοποιήθηκε μέσα στο 2021, αποτέλεσε η δωρεά στο Δαμάσι Τυρνάβου, όπου η ΤΕΡΝΑ κατασκεύασε ένα νέο, σύγχρονο σχολείο μέσα σε μόλις τέσσερις μήνες από τον καταστροφικό σεισμό που έπληξε την περιοχή (Μάρτιος 2021), ώστε να μπορέσουν οι μαθητές να ξεκινήσουν εγκαίρως τη νέα σχολική χρονιά.

Όπως κάθε χρόνο, ο Όμιλος και το 2021 συνέχισε να στηρίζει, μέσω χορηγιών, πολιτιστικές και εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες σε όλη την Ελλάδα. Ανάμεσα σε αυτές ξεχωρίζει η υποστήριξη του, για δεύτερη χρονιά, στην υποβρύχια αρχαιολογική ανασκαφική έρευνα που πραγματοποιείται στο θαλάσσιο χώρο της Κάσου από την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, η οποία έχει ήδη φέρει στο φως ιδιαίτερα σημαντικά ευρήματα για την πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδας.

Τέλος, ανταποκρινόμενος στις έκτακτες καταστάσεις που δημιουργήθηκαν από τις καταστροφικές πυρκαγιές του καλοκαιριού σε Βαρυμπόμπη και Εύβοια, ο Όμιλος στάθηκε στο πλευρό των περιοχών που επλήγησαν, παρέχοντας μηχανήματα έργου τόσο στην Πολιτική Προστασία όσο και στο Πυροσβεστικό Σώμα, υποστηρίζοντας την προσπάθεια αποκατάστασης των περιοχών. Επιπλέον, ξεκίνησε ένα πρόγραμμα στήριξης των επαγγελματιών του πρωτογενούς τομέα στο Δήμο Μαντουδίου – Λίμνης - Αγίας Άννας, το οποίο θα συνεχιστεί και το 2022.

Περιβαλλοντικά και Ενεργειακά Θέματα

Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της στρατηγικής του Ομίλου και γίνεται ορατή μέσα από τις πολιτικές, στρατηγικές και επιχειρηματικές του αποφάσεις και δράσεις. Ο Όμιλος δρα στοχευμένα και λαμβάνει μέτρα που οδηγούν στη μείωση του περιβαλλοντικού και ενεργειακού αποτυπώματός μέσω της υπεύθυνης διαχείρισης της ενέργειας και των φυσικών πόρων που χρησιμοποιεί (π.χ. νερό, ενέργεια, υλικά), της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και της προστασίας και διατήρησης της βιοποικιλότητας.

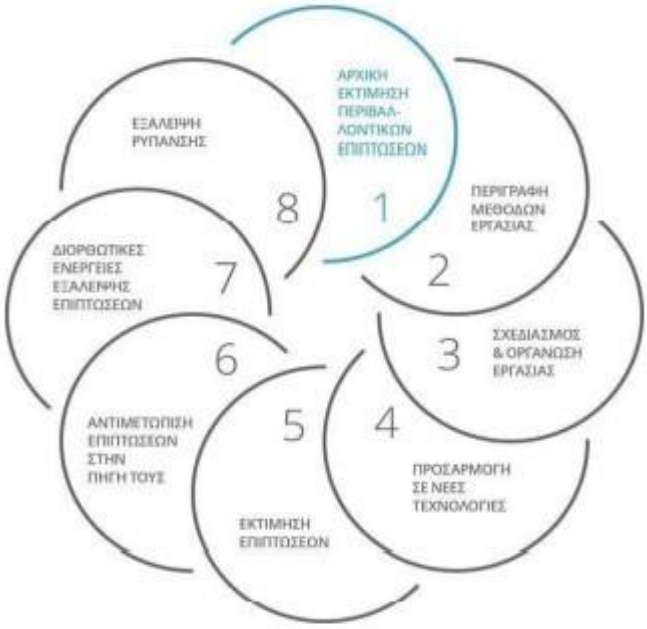
Ειδικότερα, η περιβαλλοντική και ενεργειακή στρατηγική του Ομίλου περιλαμβάνει:

- τον καθορισμό περιβαλλοντικών και ενεργειακών στόχων και επίτευξη αυτών μέσω εγκεκριμένων προγραμμάτων
- τη διασφάλιση των κατάλληλων πόρων για την επίτευξη των περιβαλλοντικών και ενεργειακών στόχων
- την εφαρμογή του Συστήματος Περιβαλλοντικής και Ενεργειακής Διαχείρισης,
- τη συμβολή στην υπεύθυνη διαχείριση της ενέργειας
- τη συμβολή στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής
- την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας
- την υπεύθυνη διαχείριση των απορριμμάτων

Σύστημα Περιβαλλοντικής και Ενεργειακής Διαχείρισης

Εφαρμόζοντας ένα σύγχρονο και ολοκληρωμένο Σύστημα Περιβαλλοντικής και Ενεργειακής Διαχείρισης, ο Όμιλος καταγράφει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων του και συνεπώς είναι σε θέση να λάβει εγκαίρως αναγκαία μέτρα, με σκοπό τον περιορισμό του περιβαλλοντικού και ενεργειακού του αποτυπώματος και τη διαρκή βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεών του.

Εφαρμόζουμε ένα σύγχρονο και ολοκληρωμένο Σύστημα Περιβαλλοντικής και Ενεργειακής Διαχείρισης.

Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ διενεργεί ετήσιες εσωτερικές επιθεωρήσεις, σε όλες τις λειτουργικές του δραστηριότητες, προκειμένου να πληρούν τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, όπως αυτοί ισχύουν ανά εγκατάσταση / λειτουργική δραστηριότητα, τις απαιτήσεις των νομικών και ειδικών απαιτήσεων που ισχύουν ανά περίπτωση, καθώς επίσης και τις απαιτήσεις όπως αυτές ορίζονται στις διαδικασίες των εσωτερικών συστημάτων και των αντίστοιχων προτύπων (ISO). Οι εσωτερικές επιθεωρήσεις στοχεύουν σε:

- αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας,
- αξιολόγηση του βαθμού ανταπόκρισης στις απαιτήσεις των πελατών του Ομίλου,
- αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις των Συστημάτων Περιβαλλοντικής και Ενεργειακής Διαχείρισης των εταιρειών του Ομίλου,
- αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις των διεθνών προτύπων ISO 14001: 2015 και ISO 50001: 2018,
- εντοπισμό σημείων που χρήζουν βελτίωσης και ενίσχυσης,
- βελτίωση της εφαρμογής των Συστημάτων Διαχείρισης και Διαχείρισης Ρίσκου.

Υπεύθυνη διαχείριση της ενέργειας

Σε ότι αφορά στη λειτουργία του, ο Όμιλος κατανοεί ότι μόνο μέσα από τη συστηματική καταγραφή και παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας σε γραφεία και εργοτάξια θα μπορέσει να αξιολογήσει τις ενεργειακές ανάγκες του και να προχωρήσει στο μετριασμό της κατανάλωσης ενέργειας των δραστηριοτήτων του. Για το λόγο αυτό η ΤΕΡΝΑ, προχώρησε σε πιστοποίηση σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 50001:2018 για την επίτευξη των ανωτέρω, αλλά και την ορθολογικότερη ενεργειακή διαχείριση των λειτουργιών τους. Ακόμη, ο Όμιλος επενδύει στην ανανέωση και στη συντήρηση των μηχανημάτων του, αποσκοπώντας στη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας αλλά και στην αύξηση του ωφέλιμου χρόνου ζωής τους.

Υποδομές

Βασική επιδίωξη του Ομίλου είναι να συμμετέχει σε και να αναλαμβάνει έργα με βιοκλιματικό σχεδιασμό και να πιστοποιούνται από συστήματα που βεβαιώνουν ότι τα κτίριά που κατασκευάζει, έχουν σχεδιαστεί με βάση περιβαλλοντικά καινοτόμες πρακτικές που στόχο έχουν την εξοικονόμηση ενέργειας. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η αποπεράτωση κατασκευής εννιαόροφου κτιρίου γραφείων–καταστημάτων και σταθμού αυτοκινήτων επί της Λ. Κηφισίας 115. Το συγκεκριμένο κτήριο έλαβε την πιστοποίηση Leed v4 for Core & Shell στο επίπεδο Platinum.

Περιβαλλοντική και ενεργειακή εκπαίδευση εργαζομένων

Η καλλιέργεια μίας ευρύτερης περιβαλλοντικής και ενεργειακής κουλτούρας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την καλύτερη διαχείριση της ενέργειας και τη βελτίωση του συνολικού ενεργειακού αποτυπώματος. Οι Υπεύθυνοι Περιβάλλοντος των έργων ή η Διεύθυνση ΥΑΠ των Κεντρικών Γραφείων του Ομίλου, προγραμματίζουν και υλοποιούν σε ετήσια βάση εκπαιδεύσεις, τόσο σε περιβαλλοντικά – ενεργειακά όσο και σε κοινωνικά ζητήματα, με σκοπό τη σωστή ενημέρωση και συστηματική εκπαίδευση των εργαζομένων του, οι οποίες λαμβάνουν υπόψιν τόσο τις ανάγκες και απαιτήσεις των έργων, όσο και τους ρόλους και τα καθήκοντα των εργαζομένων.

Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Ο Όμιλος επικεντρώνεται στη μετάβαση σε μια οικονομία που θα εξαρτάται λιγότερο από ορυκτά καύσιμα και θα εξασφαλίζει βιώσιμες πόλεις και κοινωνίες για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του. Διαθέτει την τεχνογνωσία και τη θέληση να πρωταγωνιστήσει στους τομείς της Βιώσιμης Ανάπτυξης και της Πράσινης Οικονομίας με δραστηριότητες που συμβάλουν τόσο στην οικονομική ανάπτυξη του Ομίλου όσο και στον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης.

Παρακολούθηση και μετριασμός των αέριων εκπομπών

Το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου είναι στρατηγικά προσανατολισμένο στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Ο Όμιλος παρακολουθεί συστηματικά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τη λειτουργία του ως αναπόσπαστο κομμάτι της περιβαλλοντικής και ενεργειακής του πολιτικής.

Προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας

Μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων του Ομίλου (π.χ. ανάπτυξη υποδομών, κατασκευή αυτοκινητοδρόμων) πραγματοποιείται εντός περιοχών υψηλής αξίας ως προς τη βιοποικιλότητα και γι' αυτό το λόγο είναι απαραίτητη η ανάληψη πρωτοβουλιών και πολιτικών που συνδέονται με την προστασία και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Προς την κατεύθυνση αυτή, ο Όμιλος εφαρμόζει πιστοποιημένα συστήματα, διενεργεί εκπαιδεύσεις στους εργαζομένους του αλλά και τους επισκέπτες των εργοταξιακών χώρων αναφορικά με την προστασία της βιοποικιλότητας, αναλαμβάνει πρωτοβουλίες ανάδειξης και προστασίας των τοπικών οικοσυστημάτων και φροντίζει συνεχώς να λειτουργεί πέραν των προβλεπόμενων που επιτάσσει η περιβαλλοντική νομοθεσία, με τη χρήση μηχανισμών παρακολούθησης και καταγραφής των επιδράσεών του στο ευρύτερο φυσικό περιβάλλον.

Μεταξύ άλλων, ο Όμιλος τόσο κατά την κατασκευή όσο και κατά τη λειτουργία των έργων του, εκπονεί σε συνεργασία με εξειδικευμένους επιστήμονες και φορείς, Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), Μελέτες Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΜΕΟΑ), Ειδικές Ορνιθολογικές Μελέτες (ΕΟΜ), καθώς και Προγράμματα Παρακολούθησης με στόχο την απόκτηση και αξιοποίηση της απαραίτητης πληροφορίας για τη διασφάλιση της προστασίας των τοπικών οικοσυστημάτων, με τη λήψη κατάλληλων μέτρων προστασίας και αποκατάστασης των επιπτώσεων.

Ειδικότερα, για τη διασφάλιση της βιοποικιλότητας και τον μετριασμό των αρνητικών επιδράσεων των έργων στο περιβάλλον, στις ΜΠΕ και τους σχετικούς εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους των έργων ορίζονται μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας των οικοσυστημάτων. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η κατασκευή ανισόπεδων διαβάσεων ή σηράγγων για την ανεμπόδιστη διέλευση της άγριας πανίδας, έργα φύτευσης, διαμορφώσεις πρανών από τα πλεονάζοντα υλικά εκσκαφών του έργου, έργα εξασφάλισης απρόσκοπτης ροής επιφανειακών υδάτων, μελέτες αξιολόγησης του κινδύνου για την αντιμετώπιση της ρύπανσης που προκύπτει από ενδεχόμενη διαρροή επικίνδυνων υγρών αποβλήτων, εκπόνηση υδραυλικών μελετών όπου καθορίζονται τα μέτρα για την προστασία από διάβρωση των φυσικών πρανών της ευρύτερης περιοχής του έργου, εγκατάσταση αυτόματων σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, καθώς και έργα ηχοπροστασίας της γειτνιάζουσας, με το έργο, περιοχής.

Υπεύθυνη διαχείριση των αποβλήτων

Ο Όμιλος φροντίζει να συνεργάζεται με αδειοδοτημένους φορείς για τη συλλογή, ανάκτηση, επεξεργασία, επαναχρησιμοποίηση ή/και διάθεση των αποβλήτων του. Με την υιοθέτηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας, σημαντικές ποσότητες παραγόμενων μη επικίνδυνων αποβλήτων επαναχρησιμοποιούνται (π.χ. υλικά εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων) για την κάλυψη αναγκών των έργων του.

Αναφορικά με τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων, οι δραστηριότητες του Ομίλου παράγουν συχνά απόβλητα με υψηλές συγκεντρώσεις σε τοξικές ουσίες, γεγονός που τα καθιστά επικίνδυνα για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία. Ο Όμιλος σχεδιάζει και λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα εξάλειψης του κινδύνου ενδεχόμενης ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος, όπως επί παραδείγματι με τη χρήση πιστοποιημένων βαρελιών τύπου UN, για την εξασφάλιση της ασφαλούς μεταφοράς των επικίνδυνων αποβλήτων αλλά και για τη συλλογή και αποθήκευση των λιπαντικών ελαίων που χρησιμοποιούνται για τον εξοπλισμό του.

Σε όλα τα γραφεία και τα εργοτάξια του Ομίλου, εφαρμόζεται ολοκληρωμένο σύστημα ανακύκλωσης χαρτιού, αλουμινίου, γυαλιού, πλαστικού, ηλεκτρονικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, λαμπτήρων και μπαταριών, με τη χρήση ειδικών κάδων συλλογής και σε συνεργασία με ειδικούς συνεργάτες για την περαιτέρω διάθεση και επαναχρησιμοποίηση των συλλεχθέντων ανακυκλώσιμων υλικών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, η ανακύκλωση των οποίων γίνεται σε πιστοποιημένες μονάδες, όπου ανακτώνται πολύτιμα μέταλλα και υλικά και συνεπώς αποτρέπονται οι επικίνδυνες διαρροές βαρέων μετάλλων στο περιβάλλον.

Τα υλικά και οι πρώτες ύλες που προμηθεύεται ο Όμιλος παίζουν καταλυτικό ρόλο για την ποιότητα των έργων που παραδίδει καθώς και για το μέγεθος του περιβαλλοντικού και ενεργειακού αποτυπώματός του. Ο Όμιλος, φροντίζει να επιλέγει υλικά και πρώτες ύλες που θα είναι ικανά να λειτουργήσουν ακόμα και κατά τη διάρκεια αντίξοων, έντονων καιρικών φαινομένων. Η υιοθέτηση των αρχών κυκλικής οικονομίας, μέσω των μεθόδων ανάκτησης και επαναχρησιμοποίησης των υλικών, επιτρέπει στον Όμιλο να μειώνει την χρήση των φυσικών πόρων ενώ παράλληλα διασφαλίζει την ανθεκτικότητα των υποδομών του και τη μακροχρόνια βιωσιμότητά τους.

Επίδραση της πανδημίας του COVID-19 στα μη χρηματοοικονομικά θέματα

Οι ενέργειες του Ομίλου ΤΕΡΝΑ την περίοδο της κρίσης δημοσίας υγείας

Σε μια περίοδο κατά την οποία η χώρα χρειάζεται πιο πολύ από ποτέ το κοινωνικό πρόσωπο των εταιρειών στο πλευρό της, ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ βρέθηκε και πάλι στην πρώτη γραμμή λαμβάνοντας άμεσα μέτρα για τη διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζόμενων του, στηρίζοντας το Εθνικό Σύστημα Υγείας και εξασφαλίζοντας την ομαλή του λειτουργία πάντα με το βλέμμα στην επόμενη μέρα.

Το ολοκληρωμένο Σχέδιο Επιχειρησιακής Συνέχειας του Ομίλου

Επιδεικνύοντας αυξημένα αντανακλαστικά, ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ έθεσε αμέσως σε εφαρμογή το ολοκληρωμένο Σχέδιο Επιχειρησιακής Συνέχειας, που είχε ήδη καταρτιστεί με στόχο την διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του Ομίλου σε περιπτώσεις κρίσεων, έχοντας ως κυρίαρχη προτεραιότητα την υγεία και ασφάλεια των ανθρώπων του σε όλο τον κόσμο.

Παρακολουθώντας στενά τις εξελίξεις στο μέτωπο της πανδημίας και λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση των κρουσμάτων και τις οδηγίες της Πολιτείας, ο Όμιλος αποφάσισε και παρέχει δωρεάν διαγνωστικό έλεγχο μοριακής ανίχνευσης του ιού στο σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού του.

Με βάση τα ισχύοντα υγειονομικά πρωτόκολλα του ΕΟΔΥ, έγιναν οι παρακάτω ενέργειες:

Τα θετικά κρούσματα και οι επαφές των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων,

- Τέθηκαν άμεσα σε «κατ' οίκο περιορισμό» για 14 ημέρες από την ημέρα που ο εργαζόμενος είχε συμπτώματα ή ήρθε σε επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα.
- Διενεργήθηκαν διαγνωστικά μοριακά τεστ, όπως προβλέπεται
- Επέστρεψαν στην εργασία μετά την παρέλευση του 14ημέρου από την έναρξη των συμπτωμάτων, την πάροδο 24 ωρών από την πλήρη υποχώρηση του πυρετού (χωρίς την λήψη αντιπυρετικών) και την διενέργεια τεστ με αρνητικό αποτέλεσμα.

Το Σχέδιο Επιχειρησιακής Συνέχειας του Ομίλου, περιλαμβάνει αυστηρούς κανόνες λειτουργίας σε όλα τα σημεία παρουσίας του στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ η εφαρμογή του παρακολουθείται

καθημερινά από ειδική ομάδα εργασίας που έχει συσταθεί για την αντιμετώπιση της πανδημίας και στην οποία συμμετέχουν στελέχη του Ομίλου, αλλά και εξειδικευμένοι επιστημονικοί συνεργάτες. Στο πλαίσιο του Σχεδίου προβλέπεται, μεταξύ άλλων, πρόγραμμα απομακρυσμένης ή εκ περιτροπής εργασίας, ειδική μέριμνα για τους ευάλωτους εργαζόμενους, δραστικός περιορισμός των ταξιδιών στα απολύτως αναγκαία, καθώς και των συσκέψεων ή/και εκδηλώσεων με φυσική παρουσία, κάνοντας αντ' αυτών χρήση όλων των δυνατοτήτων που προσφέρει η τεχνολογία, σύνταξη διαδικασιών για την προστασία του προσωπικού κατά τη διάρκεια της εργασίας τους κατά την περίοδο του COVID-19 (Operating Procedures), καθώς και προμήθεια επαρκών ποσοτήτων μέτρων ατομικής προστασίας όπως μάσκες, γάντια, αντισηπτικά για όλο ο προσωπικό.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ήδη από την πρώτη φάση της υγειονομικής κρίσης, πέρα από τα μέτρα που εισηγήθηκαν οι Αρχές και τα οποία ακολουθήθηκαν πιστά και με απόλυτη επιτυχία σε όλες τις εγκαταστάσεις ανά τον κόσμο, ο Όμιλος μερίμνησε και για τον ασφαλή επαναπατρισμό εκατοντάδων στελεχών του κι εργαζομένων σε έργα του που υλοποιούνται εκτός Ελλάδας, ακόμα και με ειδικά ναυλωμένες πτήσεις, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο.

ΣΤ. Προβλεπόμενη πορεία και Εξέλιξη

Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ είναι ένας από τους μεγαλύτερους επιχειρηματικούς ομίλους στην Ελλάδα, με παρουσία επίσης στα Βαλκάνια και στη Μέση Ανατολή. Δραστηριοποιείται κυρίως στον κλάδο των υποδομών.

Το ανεκτέλεστο κατασκευαστικό υπόλοιπο του Ομίλου κατά την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων ανέρχεται με τις υπογεγραμμένες και προς υπογραφή νέες συμβάσεις σε 4,8 δισ. ευρώ.

Παρά το γεγονός ότι η Ελληνική οικονομία στο τέλος του 2020 είχε μείωση του ΑΕΠ 8,2%, το 2021 και ιδιαίτερα κατά το β' εξάμηνο, η πρόοδος στους εμβολιασμούς, συνέβαλε στην ανάσχεση της πανδημίας και επέτρεψε τη σταδιακή άρση των περιορισμών στη μετακίνηση του πληθυσμού και τη διακίνηση των εμπορευμάτων και των μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης και επανεκκίνησε την Ελληνική οικονομία. Το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 8,3%, χάρη στην ισχυρή αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, ιδιαιτέρως του τουρισμού και στην ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Για το 2022, οι θετικές προοπτικές ανάπτυξης για την οικονομία οι οποίες είχαν εκτιμηθεί αρχικά στο 4,8%, περιβάλλονται από νέες αβεβαιότητες, επηρεασμένες από το αυξημένο ενεργειακό κόστος και από τις πρόσφατες γεωπολιτικές εξελίξεις και ενώ συνεχίζεται με μειούμενη ένταση η επίδραση του COVID-19, ταυτόχρονα άλλοι παράγοντες που εξακολουθούν να επιδρούν θετικά, μεταξύ των οποίων η αύξηση της απασχόλησης και η προηγηθείσα συσσώρευση αποταμιεύσεων. Αποτέλεσμα των νέων αβεβαιοτήτων είναι, η νέα εκτίμηση ως προς την ανάπτυξη, να περιορίζεται για το 2022 στο 3,8% στο βασικό σενάριο της Τράπεζας της Ελλάδος και στο 2,8% στο δυσμενές σενάριο.

Στην ανωτέρω αναμενόμενη ανάπτυξη, σημαντική συνιστώσα, είναι η συνεισφορά του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο εκτιμάται ότι στα επόμενα χρόνια (μέχρι το 2026) θα συνεισφέρει πάνω από 30,0 δισ. ευρώ συνολικά, μέσω επιχορηγήσεων και δανείων με ευνοϊκούς όρους, ενισχύοντας έτσι τις Ελληνικές τράπεζες και ευρύτερα την Ελληνική οικονομία και την

ανταγωνιστικότητα της, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό των κονδυλίων αναμένεται να απορροφηθεί σε τομείς πράσινων επενδύσεων, ψηφιακής μετάβασης και κοινωνικής συνοχής.

Η περαιτέρω μεγέθυνση της Ελληνικής οικονομίας, εκτιμάται ότι θα οδηγήσει στην ανάκτηση της «επενδυτικής βαθμίδας» η οποία θα έχει σαν αποτέλεσμα την εισροή νέων επενδυτικών κεφαλαίων, τα οποία και θα λειτουργήσουν θετικά στην ανάπτυξη.

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο της Τράπεζας της Ελλάδος για το 2022, αναφορικά με τον εναρμονισμένο πληθωρισμό στην Ελλάδα, αναμένεται η επιτάχυνση του πληθωρισμού σε 5,2%, η οποία έχει εκτιμηθεί ως προς την επίδραση της στο ποσοστό της ανάπτυξης της Ελληνικής οικονομίας. Για το 2023 αναμένεται αποκλιμάκωση, υπό την προϋπόθεση της πλήρους αποκατάστασης της λειτουργίας των εφοδιαστικών αλυσίδων και της υποχώρησης των τιμών της ενέργειας.

Η συνεχιζόμενη ενεργειακή κρίση, συνεπικουρούμενη από τις πρόσφατες γεωπολιτικές εξελίξεις για την επίλυση γεωπολιτικών θεμάτων, έχει διαμορφώσει καινούργιες συνθήκες για χαμηλότερη ανάπτυξη μέσα στο 2022.

Οι κύριες αιτίες αβεβαιότητας σχετικά με την πορεία της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας για το 2022 και για τα επόμενα έτη, που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν αρνητικά ως προς την επίτευξη των στόχων της ανάπτυξης, καθώς και για την αναβάθμιση της επενδυτικής βαθμίδας η οποία θα είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση νέων επενδυτικών κεφαλαίων, δύναται να συνοψισθούν ως ακολούθως:

- Η καθυστέρηση στη μείωση του δείκτη δημοσίου χρέους και η επίλυση συνεχιζόμενων ζητημάτων ποιότητας του ενεργητικού τραπεζικού τομέα.

- Η μη επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και το ενδεχόμενο της αδυναμίας της Κυβέρνησης για την έγκαιρη εκταμίευση των Ευρωπαϊκών πόρων και τυχόν εμπόδια στην υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων.

- Η επίδραση του αυξανόμενου ενεργειακού κόστους στο κόστος παραγωγής των επιχειρήσεων, της κερδοφορίας και την αναβολή ή ακύρωση του επενδυτικού σχεδιασμού τους.

- Αύξηση των επιτοκίων δανεισμού εφόσον ο πληθωρισμός θα συνεχίζει να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα, με αποτέλεσμα να λειτουργεί ανασταλτικά στη χορήγηση δανείων για την ομαλή λειτουργία των εταιρειών.

- Το αποτέλεσμα της αύξησης του πληθωρισμού των τιμών της ενέργειας και των προϊόντων ευρείας κατανάλωσης, θα επιφέρει τη μείωση του πραγματικού διαθεσίμου εισοδήματος και της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών και θα δημιουργήσει την ανάγκη για τη λήψη δημοσιονομικών μέτρων για την υποστήριξη των ευάλωτων εισοδημάτων.

- Η μείωση στις αρχικά εκτιμηθείσες εισπράξεις του Ελληνικού τουρισμού, εξαιτίας α) μιας πιθανής αναζωπύρωσης διάρκειας των κρουσμάτων του COVID-19 και των μεταλλάξεών του, β) της παύσης τουριστικών ροών από τις εμπόλεμες χώρες και γ) της εξασθένησης του διαθεσίμου εισοδήματος πολλών χωρών προέλευσης επισκεπτών, κυρίως των Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Η επίδραση των γεωπολιτικών εξελίξεων στις άμεσες ξένες επενδύσεις, καθώς η αυξημένη αβεβαιότητα επιδρά δυσμενώς στον επενδυτικό κίνδυνο μίας χώρας που δεν έχει φθάσει ακόμη σε επίπεδο επενδυτικής βαθμίδας.

Παρά τις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί, οι δραστηριότητες του Ομίλου συνεχίζονται όσο το δυνατόν πιο απρόσκοπτα. Η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις από την συνήθη λειτουργία και από έκτακτα γεγονότα, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων στις δραστηριότητες του Ομίλου.

Παρά την αβεβαιότητα που επικρατεί, οι προοπτικές για την Ελληνική οικονομία παραμένουν θετικές μεσοπρόθεσμα, καθώς διαμορφώνονται οι συνθήκες για αλλαγή του προτύπου της οικονομικής μεγέθυνσης, η οποία αναμένεται να προέλθει σε μεγαλύτερο βαθμό από τις επενδυτικές δαπάνες.

Σε αυτό το μεταβαλλόμενο οικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον, ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ, ο οποίος συγκαταλέγεται μεταξύ των σημαντικότερων Ελληνικών επιχειρηματικών ομίλων και κατέχει ηγετική θέση στον τομέα των υποδομών, επεκτείνει απρόσκοπτα το επενδυτικό του πρόγραμμα (κυρίως στον τομέα των Υποδομών), καθώς η κεφαλαιουχική του διάρθρωση παραμένει ισχυρή ενώ συνεχίζει την επιλεκτική του παρουσία σε χώρες εκτός Ελλάδος. Περαιτέρω, ο Όμιλος έχει ήδη αποδείξει κατά τη διάρκεια της Ελληνικής χρηματοπιστωτικής κρίσης (ήτοι τη δυσκολότερη και μακρύτερη χρονικά χρηματοπιστωτική κρίση στην Ευρώπη), την ικανότητα του να αναπτύσσεται και να ενισχύει τη θέση του στην αγορά.

Αξίζει, ωστόσο, να σημειωθεί ότι η ενίσχυση της επενδυτικής δραστηριότητας στους τομείς που δραστηριοποιείται ο Όμιλος (Υποδομών) αποτελούν προτεραιότητα τόσο της Ελληνικής Πολιτείας όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προσπάθεια για οικονομική ανάκαμψη κι αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19. Η Πολιτεία, πρόσφατα θεσμοθέτησε νέο πλαίσιο για την επιτάχυνση της υλοποίησης επενδύσεων, ενώ παράλληλα στον τομέα της κατασκευής υποδομών υπάρχει επιτάχυνση των διαγωνισμών για νέα έργα δημόσια, παραχωρήσεων και ΣΔΙΤ. Τα έργα υποδομών μέσω της υψηλής πολλαπλασιαστικής επίδρασης (multiplier effect), συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση του ΑΕΠ και στην ενίσχυση της απασχόλησης.

Το έτος 2022 ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ θα συνεχίσει την εφαρμογή της στρατηγικής του για συνεχή ανάπτυξη στην Ελληνική και στις διεθνείς αγορές στους τομείς των υποδομών. Στόχος είναι να διατηρήσει την ηγετική του θέση στην Ελληνική αγορά και να επιδιώξει την βιώσιμη ανάπτυξή του στις αγορές του εξωτερικού, ώστε να επιτυγχάνει ικανοποιητική διασπορά του επιχειρηματικού κινδύνου και να διατηρεί την απόδοση των κεφαλαίων του σε ικανοποιητικό επίπεδο.

Με τις επενδύσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη κι αυτές που θα ακολουθήσουν, δημιουργούμε χιλιάδες καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, δίνοντας την ευκαιρία στο ελληνικό επιστημονικό δυναμικό, στους νέους και τις νέες μας να ζήσουν με αξιοπρέπεια κι αισιοδοξία για το μέλλον στην πατρίδα τους, αλλά και σε όσους έφυγαν να επιστρέψουν σιγά σιγά κοντά μας.

Οι προοπτικές επίτευξης των στόχων που αναλογούν στο 2022 και μετά είναι θετικές δεδομένου ότι:

Στον κλάδο των Κατασκευών:

Ο Όμιλος, δραστηριοποιείται στον τομέα των κατασκευών εδώ και σχεδόν μισό αιώνα, τόσο στην Μέση Ανατολή και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, στην εκτέλεση μεγάλων και σύνθετων ευρύτατου φάσματος δημόσιων και ιδιωτικών έργων, μεγάλου προϋπολογισμού και σύνθετης τεχνογνωσίας, όπως οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, κτίρια, νοσοκομεία, μουσεία, βιομηχανικές εγκαταστάσεις,

υδροηλεκτρικά έργα, φράγματα, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, εργοστάσια παραγωγής ενέργειας κ.λπ.

Οι προοπτικές για τα επόμενα έτη συνηγορούν στην βελτίωση των οικονομικών μεγεθών του τομέα, αφού το ανεκτέλεστο υπόλοιπο κατασκευαστικών εργασιών διατηρείται σε υψηλά επίπεδα, ανερχόμενο την 31.12.2021 σε 2,4 δισ. ευρώ περίπου και κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων με τις υπογεγραμμένες και προς υπογραφή νέες συμβάσεις σε 4,8 δισ. ευρώ.

Επιπρόσθετα, οι προοπτικές του κατασκευαστικού κλάδου στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα θετικές, καθώς στα επόμενα χρόνια ο προϋπολογισμός των νέων έργων που θα βγουν προς δημοπράτηση θα ξεπεράσει τα 30 δισ. ευρώ, εκ των οποίων ένα σημαντικό τμήμα εκτιμάται ότι θα εκτελεσθεί από τον Όμιλο

Προς την υλοποίηση του σκοπού αυτού η Ελληνική Κυβέρνηση έχει αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο των διαγωνιστικών διαδικασιών, έτσι ώστε να επιταχυνθούν οι αδειοδοτήσεις για να ενταχθούν στον νόμο των στρατηγικών επενδύσεων τα μεγάλα έργα των υποδομών.

Να σημειωθεί ότι το Ελληνικό Δημόσιο ως μια πρωτοβουλία για την έμπρακτη υποστήριξη της Ελληνικής οικονομίας, έχει εντατικοποιήσει το πρόγραμμα των διαγωνιστικών διαδικασιών.

Ο Όμιλος, με την συνέπεια και την υψηλή αίσθηση εταιρικής κοινωνικής ευθύνης που τον διακρίνει, θα παραμείνει πρωτοπόρος στον τομέα των κατασκευών και θα επιδιώξει να αυξήσει τα οικονομικά μεγέθη του τομέα, δημιουργώντας ταυτόχρονα ικανοποιητικά κέρδη προς όφελος των μετόχων του, σύμφωνα με τον επιχειρηματικό του σχεδιασμό, παρά τις πρόσκαιρες αντίξοες συνθήκες τις οποίες δημιούργησε η ενεργειακή κρίση, οι πρόσφατες γεωπολιτικές εξελίξεις στις αρχές του 2022, καθώς και η επίδραση της πλέον μειούμενης σε ένταση πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.

Στον κλάδο Λατομείων/Βιομηχανίας:

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται επίσης στην εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου και στην βιομηχανική παραγωγή προϊόντων καυστικής και δίπυρης μαγνησίας μέσω της θυγατρικής ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΒΕΤΕ, μια δραστηριότητα κυρίως εξαγωγική (www.ternamag.com).

Παρά την ύπαρξη των αρνητικών αποτελεσμάτων κατά την τρέχουσα χρήση σημαντικά μικρότερα από την προηγούμενη χρήση στον τομέα της βιομηχανίας, η εταιρεία έχοντας προβεί ήδη σε επανασχεδιασμό των λειτουργικών της δραστηριοτήτων, με στόχο την μείωση του κόστους των παραγόμενων προϊόντων, εκτιμά ότι μελλοντικά ο τομέας της βιομηχανίας θα καταστεί κερδοφόρος.

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Το 2021 υπήρξε χρονιά κατά την οποία ο Όμιλος συνέχισε σταθερή πορεία. Επιπλέον, ο Όμιλος συνεχίζει προσεκτικά το επενδυτικό του πρόγραμμα, διατηρώντας ταυτόχρονα ικανή ρευστότητα.

Απευθύνουμε τις ευχαριστίες του Δ.Σ. στο Προσωπικό, τα Στελέχη και τους Συνεργάτες μας για την συμβολή τους.

Επίσης, ευχαριστούμε τους Πελάτες μας, τους Προμηθευτές μας και τις συνεργαζόμενες Τράπεζες και εσάς τους κ.κ. Μετόχους για την εμπιστοσύνη σας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει ομόφωνα την παραπάνω Έκθεση Διαχείρισης για να υποβληθεί στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Αθήνα, 27η Απριλίου 2022

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Μιχαήλ Γουρζής

Πρόεδρος Δ.Σ.

[Η παρούσα σελίδα έχει αφεθεί σκοπίμως κενή]

II. ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της εταιρείας «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2021, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην «Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων», αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι

εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη Διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2021.

β. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την εταιρεία «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 27 Απριλίου 2022

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Δήμητρα Παγώνη

Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 30821

Grant Thornton

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Λ. Κατεχάκη 58, 115 25 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

[Η παρούσα σελίδα έχει αφεθεί σκοπίμως κενή]

III. ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021 (1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2021)

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), ως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι Οικονομικές Καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ την 27η Απριλίου 2022 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://www.terna.gr. Περαιτέρω, περιλαμβάνονται και στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση της μητρικής της εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ http://www.gekterna.com, σύμφωνα με την απόφαση 8/754/14.04.2016 του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

[Η παρούσα σελίδα έχει αφεθεί σκοπίμως κενή]

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**31.12.2021**	**31.12.2020 ***	**31.12.2021**	**31.12.2020 ***
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ασώματα πάγια	8	39.883	33.394	1.843	1.184
Δικαιώματα χρήσης παγίων	9	8.134	8.511	7.199	6.539
Ενσώματα πάγια	10	100.180	103.756	51.276	52.284
Υπεραξία	7	2.380	3.025	0	0
Επενδυτικά ακίνητα	11	7.985	8.061	7.361	7.438
Συμμετοχές σε θυγατρικές	5,12	0	0	97.275	123.529
Συμμετοχές σε κοινοπραξίες	5,13	72.533	57.069	68.342	57.659
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	19	13.752	12.230	9.694	8.172
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	14	56.007	39.505	101.946	60.057
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	30	12.059	21.877	7.423	14.116
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		**312.913**	**287.428**	**352.359**	**330.978**
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	15	21.920	18.045	7.863	6.437
Εμπορικές απαιτήσεις	16	159.326	160.819	137.328	186.557
Απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες	17	151.405	98.728	123.561	77.008
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	18	73.365	54.480	72.967	63.466
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		11.959	12.886	11.944	12.506
Χρηματικά διαθέσιμα	20	277.045	267.726	136.789	177.795
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		**695.020**	**612.684**	**490.452**	**523.769**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**1.007.933**	**900.112**	**842.811**	**854.747**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μετοχικό κεφάλαιο	28	55.460	55.460	55.460	55.460
Διαφορά υπέρ το άρτιο		62.702	62.702	62.702	62.702
Αποθεματικά	29	58.237	57.102	55.061	53.775
Κέρδη εις νέον		(52.922)	(86.733)	(37.752)	(20.714)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων αποδιδόμενων στους μετόχους της μητρικής		**123.477**	**88.531**	**135.471**	**151.223**

Μη ελέγχουσες συμμετοχές		19.051	20.946	0	0
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**142.528**	**109.477**	**135.471**	**151.223**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	21	142.898	103.869	142.317	102.749
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	22	5.495	3.857	4.924	3.411
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	27	125.650	121.905	116.418	115.492
Λοιπές προβλέψεις	24	9.255	10.301	8.055	9.101
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	23	1.876	2.187	1.356	1.498
Επιχορηγήσεις	25	3.478	14.052	0	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	30	6.497	6.691	405	492
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		**295.149**	**262.862**	**273.475**	**232.743**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	26	137.562	171.189	118.754	149.742
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	21	43.931	89.054	42.929	89.054
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις πληρωτέες τους επόμενους 12 μήνες	21	10.468	7.893	10.468	7.856
Βραχυπρόθεσμο μέρος υποχρεώσεων από μισθώσεις	22	3.069	2.834	2.662	2.262
Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	17	324.114	213.820	219.753	182.486
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	27	50.642	40.146	39.264	36.820
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος		470	2.837	35	2.561
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**570.256**	**527.773**	**433.865**	**470.781**
Σύνολο Υποχρεώσεων		**865.405**	**790.635**	**707.340**	**703.524**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**1.007.933**	**900.112**	**842.811**	**854.747**

** Τα συγκριτικά μεγέθη της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση 2020 έχουν αναθεωρηθεί από την αλλαγή που επέφερε η μεταβολή της λογιστικής πολιτικής του ΔΛΠ 19 (βλέπε Σημείωση 2.7.3).*

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2021

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020 ***	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020 ***
Κύκλος εργασιών	31	483.777	504.725	427.664	445.082
Κόστος πωλήσεων	32	(433.183)	(470.849)	(386.254)	(416.006)
Μικτό κέρδος/(ζημιά)		**50.594**	**33.876**	**41.410**	**29.076**
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	32	(28.884)	(33.772)	(23.136)	(24.895)
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	32	(1.266)	(1.177)	(1.126)	(1.017)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	34	11.670	(8.784)	(2.279)	2.556
Αποτελέσματα προ φόρων χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		**32.114**	**(9.857)**	**14.869**	**5.720**
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)	36	(5.842)	(6.514)	(6.285)	(3.821)
Κέρδη/(Ζημίες) από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων		(60)	160	(60)	(140)
Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων	35	0	0	(19.572)	(18.645)
Κέρδη/(Ζημίες) από την ενοποίηση κοινοπραξιών με την μέθοδο της καθαρής θέσης	13.1	10.634	307	0	0
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρου εισοδήματος		**36.846**	**(15.904)**	**(11.048)**	**(16.886)**
Φόρος εισοδήματος	30	(9.397)	(6.951)	(5.921)	(5.409)
Καθαρά Κέρδη/(ζημίες) μετά φόρων		**27.449**	**(22.855)**	**(16.969)**	**(22.295)**
Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα					
α) Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα που αναταξινομούνται στα Αποτελέσματα Χρήσης σε επόμενες περιόδους					
Αποτίμηση συμβάσεων αντιστάθμισης κινδύνων ταμειακών ροών		0	759	0	759
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού		(477)	3.760	(32)	2.795
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί στα ανωτέρω αποτελέσματα	30	0	(182)	0	(182)
Σύνολο		**(477)**	**4.337**	**(32)**	**3.372**
β) Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε επόμενες περιόδους					
Αποτίμηση επενδύσεων σε λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους	19	1.328	107	1.328	107

Αναλογιστικά έσοδα/(έξοδα) από προγράμματα καθορισμένων παροχών	23	(61)	44	(61)	28
Αναλογία στα Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα κοινοπραξιών	13.1	52	4	0	0
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί στα ανωτέρω αποτελέσματα	30	(222)	(35)	(221)	(33)
Σύνολο		**1.097**	**120**	**1.046**	**102**
Καθαρά Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα		**620**	**4.457**	**1.014**	**3.474**
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		**28.069**	**(18.398)**	**(15.955)**	**(18.821)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) αποδιδόμενα σε					
Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας		29.346	(15.511)		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(1.897)	(7.344)		
Σύνολο		**27.449**	**(22.855)**		
Συνολικά αποτελέσματα αποδιδόμενα σε					
Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας		29.964	(11.083)		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(1.895)	(7.315)		
Σύνολο		**28.069**	**(18.398)**		

Τα συγκριτικά μεγέθη της Κατάστασης Συνολικών Αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση 2020 έχουν αναθεωρηθεί από την αλλαγή που επέφερε η μεταβολή της λογιστικής πολιτικής του ΔΛΠ 19 (βλέπε Σημείωση 2.7.3).

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2021

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020 ***	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020 ***
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου προ φόρου εισοδήματος		**36.846**	**(15.904)**	**(11.048)**	**(16.886)**
Αναπροσαρμογές για την συμφωνία των καθαρών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες					
Αποσβέσεις παγίων	8,9,10	13.113	13.989	9.412	9.732
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων	25	(95)	(153)	(2)	0
Προβλέψεις		1.085	1.704	67	312
Απομειώσεις/(Αναστροφή απομειώσεων)		(9.056)	5.307	27.641	19.100
Λοιπά μη ταμειακά έξοδα/(έσοδα)		(913)	(2.185)	(1.913)	(6.142)
Τόκοι και συναφή έσοδα	36	(4.130)	(5.212)	(3.437)	(6.460)
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	36	9.972	12.401	9.722	10.955
Αποτέλεσμα από παράγωγα	36	0	(674)	0	(674)
Αποτελέσματα από συγγενείς και κοινοπραξίες	13.1	(10.634)	(307)	0	0
Αποτελέσματα από συμμετοχές και χρεόγραφα		60	(160)	60	139
Αποτελέσματα από επενδυτικά ακίνητα	11	77	98	77	98
Αποτελέσματα από πάγια		(731)	(604)	(38)	(270)
Συναλλαγματικές διαφορές		(3.179)	5.541	(1.687)	3.351
Κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών	29, 32	1.608	479	1.608	479
Λειτουργικό κέρδος/(ζημιά) προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης		**34.023**	**14.320**	**30.462**	**13.734**
(Αύξηση)/Μείωση σε:					
Αποθέματα		(4.270)	(448)	(1.425)	(436)
Εμπορικές απαιτήσεις		(31.660)	65.951	2.155	30.429
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις		(18.116)	(12.711)	(18.975)	(3.460)
Αύξηση/(Μείωση) σε:					
Προμηθευτές		(33.681)	(28.838)	(30.076)	(22.935)
Δεδουλευμένες και λοιπές υποχρεώσεις		125.891	58.215	45.190	81.603
(Πληρωμές) / Εισπράξεις φόρου εισοδήματος		(1.373)	(823)	(1.431)	(236)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**70.814**	**95.666**	**25.900**	**98.699**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Εισπράξεις από πωλήσεις παγίων στοιχείων		1.471	1.620	313	672
Πληρωμές για αγορές παγίων στοιχείων		(12.277)	(10.146)	(6.141)	(3.654)
Είσπραξη επιχορηγήσεων		2	0	2	0
Τόκοι και συναφή έσοδα εισπραχθέντα		309	2.583	303	2.564

Πληρωμές για απόκτηση ή αύξηση συμμετοχών σε συγγενείς και κοινοπραξίες (JVs)	13	0	(41.520)	0	(41.520)
Εισπράξεις από πώληση μετοχών, ομολογιών και λοιπών τίτλων		0	199	0	199
Πληρωμές για αποκτήσεις μετοχών, ομολογιών και λοιπών τίτλων	19	(194)	0	(194)	0
Εισπράξεις από χορηγηθέντα δάνεια		17	84.609	901	84.609
Χορηγηθέντα δανεία		(32.977)	0	(40.107)	(10.320)
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων		**(43.649)**	**37.345**	**(44.923)**	**32.550**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Πληρωμές από μεταβολές συμμετοχών σε θυγατρικές χωρίς απώλεια ελέγχου	12	0	0	(4.001)	(24.655)
Εισπράξεις από αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών από μη ελέγχουσες συμμετοχές		0	20.467	0	0
Εισπράξεις για βραχυπρόθεσμα δανεία	21	2.009	50.620	1.007	50.620
Πληρωμές για βραχυπρόθεσμα δανεία	21	(46.335)	(41.768)	(46.335)	(26.747)
Εισπράξεις για μακροπρόθεσμα δανεία	21	50.048	106.590	49.928	96.000
Πληρωμές για μακροπρόθεσμα δανεία	21	(7.707)	(178.858)	(7.169)	(142.923)
Πληρωμές υποχρεώσεων από μισθώσεις	22	(3.391)	(10.011)	(2.943)	(9.094)
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα πληρωθέντα		(11.496)	(10.992)	(11.088)	(9.741)
Πληρωμές από παράγωγα αντιστάθμισης κινδύνου		0	(374)	0	(374)
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων		**(16.872)**	**(64.326)**	**(20.601)**	**(66.914)**
Επίδραση μεταβολών συναλλαγματικών ισοτιμιών στα χρηματικά διαθέσιμα		(974)	(903)	(1.382)	(506)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) χρηματικών διαθεσίμων		**9.319**	**67.782**	**(41.006)**	**63.829**
Χρηματικά διαθέσιμα στην αρχή της περιόδου	20	267.726	199.944	177.795	113.966
Χρηματικά διαθέσιμα στο τέλος της περιόδου	**20**	**277.045**	**267.726**	**136.789**	**177.795**

Τα συγκριτικά μεγέθη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση 2020 έχουν αναθεωρηθεί από την αλλαγή που επέφερε η μεταβολή της λογιστικής πολιτικής του ΔΛΠ 19 (βλέπε Σημείωση 2.7.3)

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2021

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά Από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2021 *		**55.460**	**62.702**	**53.775**	**(20.714)**	**151.223**
Συνολικά αποτελέσματα		0	0	1.014	(16.969)	**(15.955)**
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	29	0	0	272	0	**272**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενης επιχείρησης		0	0	0	(69)	**(69)**
31η Δεκεμβρίου 2021		**55.460**	**62.702**	**55.061**	**(37.752)**	**135.471**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά Από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2020		**55.460**	**62.702**	**52.778**	**518**	**171.458**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική (σημ. 2.7.3)		0	0	18	1.063	**1.081**
Αναθεωρημένα υπόλοιπα 1.1.2020		**55.460**	**62.702**	**52.796**	**1.581**	**172.539**
Συνολικά αποτελέσματα		0	0	3.474	(22.295)	**(18.821)**
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	29	0	0	479	0	**479**
Σχηματισμός αποθεματικών		0	0	(2.974)	0	**(2.974)**
31η Δεκεμβρίου 2020*		**55.460**	**62.702**	**53.775**	**(20.714)**	**151.223**

ΟΜΙΛΟΣ	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά Από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Μερικό Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2021*		**55.460**	**62.702**	**57.102**	**(86.733)**	**88.531**	**20.946**	**109.477**
Συνολικά αποτελέσματα		0	0	618	29.346	**29.964**	(1.895)	**28.069**
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	29	0	0	272	0	**272**	0	**272**
Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενης επιχείρησης		0	0	0	(69)	**(69)**	0	**(69)**
Σχηματισμός αποθεματικών		0	0	245	(245)	**0**	0	**0**
Μεταφορές/λοιπές κινήσεις	13.1	0	0	0	4.779	**4.779**	0	**4.779**
31η Δεκεμβρίου 2021		**55.460**	**62.702**	**58.237**	**(52.922)**	**123.477**	**19.051**	**142.528**

ΟΜΙΛΟΣ	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά Από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο Κερδών Εις Νέο	Μερικό Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2020		**55.460**	**62.702**	**54.391**	**(71.565)**	**100.988**	**7.770**	**108.758**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική (σημ. 2.7.3)		**0**	**0**	**56**	**1.066**	**1.122**	**24**	**1.146**
Αναθεωρημένα υπόλοιπα 1.1.2020		**55.460**	**62.702**	**54.447**	**(70.499)**	**102.110**	**7.794**	**109.904**
Συνολικά αποτελέσματα		0	0	4.428	(15.511)	**(11.083)**	(7.315)	**(18.398)**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών		0	0	0	0	**0**	20.467	**20.467**
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	29	0	0	479	0	**479**	0	**479**
Σχηματισμός αποθεματικών		0	0	(2.252)	(723)	**(2.975)**	0	**(2.975)**
31η Δεκεμβρίου 2020*		**55.460**	**62.702**	**57.102**	**(86.733)**	**88.531**	**20.946**	**109.477**

** Τα συγκριτικά μεγέθη της Κατάστασης Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση 2020 έχουν αναθεωρηθεί από την αλλαγή που επέφερε η μεταβολή της λογιστικής πολιτικής του ΔΛΠ 19 (βλέπε Σημείωση 2.7.3).*

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Ετήσιων Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η «ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (η «Εταιρεία», ή η «ΤΕΡΝΑ»), όπως μετονομάσθηκε η εταιρεία ΛΙΘΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με την από 06.11.2008 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της η οποία δημοσιεύθηκε στο με αρ. 14207/30.12.2008 ΦΕΚ (τ. ΑΕ & ΕΠΕ), είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχίας Αθηνών με Αρ. Μ.Α.Ε. 56330/01/Β/04/506(08). Η διάρκειά της έχει οριστεί σε ενενήντα (90) έτη.

Την 23.12.2008 εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση του τμήματος των κατασκευαστικών δραστηριοτήτων της εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, και παράλληλα η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 28.388.000,00 ευρώ το οποίο συνολικά ανήλθε σε ευρώ 28.910.000,00 διαιρούμενο σε 289.100 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 100,00 ευρώ εκάστη.

Την 28.06.2013 εγκρίθηκε η συγχώνευση με απορρόφηση της εταιρείας ΗΡΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ και παράλληλα η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 11.100.000,00 ευρώ, το οποίο συνολικά ανήλθε σε 40.010.000,00 ευρώ διαιρούμενο σε 400.100 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 100,00 ευρώ εκάστη.

Με την από 23.12.2015 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των δώδεκα εκατομμυρίων διακοσίων (12.200.000) ευρώ, με την έκδοση εκατόν είκοσι δύο χιλιάδων (122.000) νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας εκατό (100) ευρώ εκάστης και με τιμή διάθεσης τριακοσίων εβδομήντα πέντε (375) ευρώ ανά μετοχή, ήτοι συνολικά προς άντληση κεφάλαια σαράντα πέντε εκατομμύρια επτακόσιες πενήντα χιλιάδες (45.750.000) ευρώ. Η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας της μετοχής και της τιμής διαθέσεως ήχθη σε πίστωση του λογαριασμού «Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο».

Με την από 27.06.2017 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων αποφασίσθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των δέκα πέντε εκατομμυρίων πέντε χιλιάδων εκατόν πενήντα τεσσάρων (15.005.154) ευρώ με μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής ήτοι συνολικά από εκατό (100) ευρώ σε εβδομήντα ένα ευρώ και είκοσι έξι λεπτά (71,26) ευρώ και την επιστροφή του ποσού της μείωσης, είκοσι οκτώ ευρώ και εβδομήντα τέσσερα λεπτά (28,74) ευρώ ανά μετοχή, στους Μετόχους με ταυτόχρονη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των δέκα πέντε εκατομμυρίων πέντε χιλιάδων εκατόν πενήντα τεσσάρων (15.005.154) ευρώ με κεφαλαιοποίηση μέρους του ειδικού αποθεματικού από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο με αύξηση της ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής από εβδομήντα ένα ευρώ και είκοσι έξι λεπτά (71,26) ευρώ σε εκατό (100) ευρώ.

Με την από 28.11.2019 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των τριών εκατομμυρίων διακοσίων πενήντα (3.250.000) ευρώ, με την έκδοση τριάντα δύο χιλιάδων πεντακοσίων (32.500) νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας εκατό (100) ευρώ εκάστης και με τιμή διάθεσης

τριακοσίων εξήντα (360) ευρώ ανά μετοχή. Η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας της μετοχής και της τιμής διαθέσεως ήχθη σε πίστωση του λογαριασμού «Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο».

Μετά ταύτα, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε πενήντα πέντε εκατομμυρίων τετρακοσίων εξήντα χιλιάδων (55.460.000) ευρώ διαιρούμενο σε πεντακόσιες πενήντα τέσσερις χιλιάδες εξακόσιες (554.600) κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας εκατό (100) ευρώ εκάστης.

Ο βασικός κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία και ο Όμιλος είναι ο κατασκευαστικός. Η ΤΕΡΝΑ είναι κάτοχος εργοληπτικού πτυχίου 7ης τάξεως και η κύρια δραστηριότητα της είναι η ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων δημοσίων και ιδιωτικών. Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, οι εταιρείες κάτοχοι πτυχίου 7ης τάξεως αναλαμβάνουν δημόσια έργα συμβατικού αρχικού τιμήματος άνω των ευρώ 35 εκατ. Το ανώτερο όριο προϋπολογισμού των έργων που επιτρέπεται να αναλάβει αυτοτελώς είναι απεριόριστο. Οι κατασκευαστικές δραστηριότητες του Ομίλου έχουν πλέον επεκταθεί εκτός Ελλάδος, στα Βαλκάνια και τη Μέση Ανατολή.

Επίσης, η ΤΕΡΝΑ κατέχει και εκμεταλλεύεται λατομείο και εμπορεύεται και τροφοδοτεί τον κατασκευαστικό της κλάδο με αδρανή υλικά.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην παραγωγή λατομικών προϊόντων από την εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου, ήτοι στην παραγωγή προϊόντων μαγνησίας, μέσω αδειών και παραχωρήσεων εξόρυξης που κατέχει η θυγατρική ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ.

Περαιτέρω, ο Όμιλος, μέσω της συμμετοχής στην από κοινού ελεγχόμενη ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ, συνεχίζει τις δραστηριότητές του στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικές πηγές.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΤΕΡΝΑ περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ, η οποία κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης κατείχε ποσοστό 100,00 % του μετοχικού της κεφαλαίου (31.12.2020: 100%).

2 ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1 Βάση Παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων

Οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας της 31ης Δεκεμβρίου 2021 που καλύπτουν την ετήσια περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2021 είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διερμηνειών τους που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021.

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω στη Σημείωση 4, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

2.2 Συνέχιση δραστηριότητας

Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι η Εταιρεία και οι θυγατρικές της διαθέτουν επαρκείς πόρους που διασφαλίζουν την ομαλή συνέχιση της λειτουργίας τους ως "Βιώσιμη Οικονομική Μονάδα" (Going Concern) στο προβλέψιμο μέλλον.

Η απόφαση της Διοίκησης να χρησιμοποιήσει την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι βασισμένη στις εκτιμήσεις που συνδέονται με τις πιθανές επιπτώσεις από την εμφάνιση και εξάπλωση του COVID-19. Η Διοίκηση έχει εκτιμήσει ότι δεν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα ως προς την συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου και της Εταιρείας.

2.3 Βάση επιμέτρησης

Οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2021, έχουν συνταχθεί βάσει της αρχής του ιστορικού κόστους, εκτός από τα επενδυτικά ακίνητα και τις επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους, τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

2.4 Νόμισμα παρουσίασης

Το νόμισμα παρουσίασης είναι το Ευρώ (νόμισμα της χώρας της έδρας της μητρικής του Ομίλου) και όλα τα ποσά παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2.5 Συγκρισιμότητα

Τα συγκριτικά μεγέθη των εταιρικών και ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να απεικονίσουν την αναδρομική αναπροσαρμογή λόγω αλλαγής στη λογιστική πολιτική ΔΛΠ 19 (βλ. αναλυτικά Σημείωση 2.7.3).

2.6 Χρήση εκτιμήσεων

Η σύνταξη Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν το ποσό στο οποίο αποτιμώνται ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, το ποσό που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της χρήσης για ορισμένα έσοδα και έξοδα, καθώς και τις παρουσιαζόμενες εκτιμήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών για την έκβαση μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται λογικά κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν στο μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς.

Οι τομείς που απαιτούν τον μεγαλύτερο βαθμό κρίσης καθώς και οι τομείς στους οποίους οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 3 των Οικονομικών Καταστάσεων.

2.7 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων είναι οι ίδιες με αυτές που ακολουθήθηκαν στην σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021, εκτός από την υιοθέτηση των τροποποιήσεων ορισμένων προτύπων, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τις χρήσεις που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2021 (βλ. Σημειώσεις 2.7.1, 2.7.2 και 2.7.3).

2.7.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01.01.2021 ή μεταγενέστερα.

Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39, ΔΠΧΑ 7, ΔΠΧΑ 4 και ΔΠΧΑ 16: «Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου – Φάση 2» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2021)

Τον Αύγουστο του 2020, το IASB ολοκλήρωσε τη διαδικασία αξιολόγησης και ανταπόκρισης στην αναμόρφωση των διατραπεζικών επιτοκίων και άλλων σημείων αναφοράς επιτοκίου, προβαίνοντας στην έκδοση μίας σειράς τροποποιήσεων σε πέντε Πρότυπα. Οι τροποποιήσεις συμπληρώνουν αυτές που εκδόθηκαν το 2019 και επικεντρώνονται στις επιπτώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις όταν μια εταιρεία αντικαθιστά το παλιό επιτόκιο αναφοράς με ένα εναλλακτικό επιτόκιο αναφοράς ως αποτέλεσμα της αναμόρφωσης. Πιο συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις σχετίζονται με το πώς μια εταιρεία θα λογιστικοποιήσει τις αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές χρηματοοικονομικών μέσων, πώς θα λογιστικοποιήσει μία αλλαγή στις σχέσεις αντιστάθμισης ως αποτέλεσμα της αναμόρφωσης, καθώς και σχετικές πληροφορίες που θα πρέπει να γνωστοποιήσει. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»: Σχετιζόμενες με τον Covid-19 Παραχωρήσεις Μισθώματος μεταγενέστερα της 30ης Ιουνίου 2021 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.04.2021)

Τον Μάρτιο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων αναφορικά με την πρακτική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, βάσει των οποίων επεκτείνεται η περίοδος εφαρμογής κατά ένα έτος προκειμένου να συμπεριλάβει τις παραχωρήσεις μισθώματος που σχετίζονται με τον Covid-19 οι οποίες μειώνουν τις πληρωμές μισθωμάτων που καθίστανται πληρωτέες την ή πριν από την 30η Ιουνίου 2022. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Απόφαση της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ, περί της «Κατανομής παροχών σε περιόδους υπηρεσίας (ΔΛΠ19)»:

Η Επιτροπή Διερμηνειών των ΔΠΧΑ εξέδωσε τον Μάιο του 2021 την οριστική απόφαση ημερήσιας διάταξης υπό τον τίτλο «Κατανομή παροχών σε περιόδους υπηρεσίας σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) 19», στην οποία περιλαμβάνεται επεξηγηματικό υλικό αναφορικά με τον τρόπο κατανομής των παροχών σε περιόδους υπηρεσίας επί συγκεκριμένου προγράμματος καθορισμένων παροχών ανάλογου εκείνου που ορίζεται στο άρθρο 8 του Ν.3198/1955 ως προς την

παροχή αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης (το «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών του Εργατικού Δικαίου»). Με βάση την ως άνω απόφαση διαφοροποιείται ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζονταν στην Ελλάδα κατά το παρελθόν οι βασικές αρχές του ΔΛΠ 19 ως προς το θέμα αυτό, και κατά συνέπεια, οι οικονομικές οντότητες που συντάσσουν τις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτείται να τροποποιήσουν ανάλογα την λογιστική τους πολιτική ως προς το θέμα αυτό. Η επίπτωση της αλλαγής παρουσιάζεται αναλυτικά στην Σημείωση 2.7.3.

2.7.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31.12.2021

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων», στο ΔΛΠ 16 «Ενσώματα Πάγια», στο ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού» και στις «Ετήσιες Βελτιώσεις 2018 - 2020» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2022)

Τον Μάιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση μίας σειράς τροποποιήσεων, που περιλαμβάνουν περιορισμένου σκοπού τροποποιήσεις σε τρία Πρότυπα, καθώς και τις Ετήσιες Βελτιώσεις του Συμβουλίου. Οι εν λόγω τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινίσεις αναφορικά με τη διατύπωση των Προτύπων ή διορθώνουν ήσσονος σημασίας συνέπειες, παραβλέψεις ή αντικρούσεις μεταξύ των απαιτήσεων των Προτύπων. Πιο συγκεκριμένα:

- Οι **τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων»** επικαιροποιούν μία παραπομπή του ΔΠΧΑ 3 στο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς χωρίς να τροποποιούν τις λογιστικές απαιτήσεις που αφορούν στις συνενώσεις επιχειρήσεων.
- Οι **τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 «Ενσώματα Πάγια»** απαγορεύουν σε μία εταιρεία να αφαιρέσει από το κόστος των παγίων ποσά που έλαβε από την πώληση στοιχείων που παράγονται κατά τη διάρκεια προετοιμασίας των εν λόγω παγίων για να καταστούν έτοιμα προς χρήση. Αντιθέτως, η εταιρεία αναγνωρίζει τα εν λόγω έσοδα από πωλήσεις και τα σχετικά κόστη στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.
- Οι **τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 37 «Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού»** προσδιορίζουν τα κόστη που μία εταιρεία θα πρέπει να συμπεριλάβει κατά την αξιολόγηση για το εάν ένα συμβόλαιο είναι ζημιογόνο.
- Οι **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2018-2020** προβαίνουν σε ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς», στο ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα», στο ΔΛΠ 41 «Γεωργία» και στα Επεξηγηματικά Παραδείγματα που συνοδεύουν το ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις».

Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01.01.2022.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2023)

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Επιπλέον, τον Ιούλιο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση μίας τροποποίησης για την αναβολή κατά ένα έτος της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της αρχικώς εκδοθείσας τροποποίησης στο ΔΛΠ 1, ως αποτέλεσμα της εξάπλωσης της πανδημίας του Covid-19. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2023)

Τον Φεβρουάριο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού που αφορούν στις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών. Σκοπός των τροποποιήσεων είναι να βελτιώσουν τις γνωστοποιήσεις των λογιστικών πολιτικών ώστε να παρέχουν πιο χρήσιμη πληροφόρηση στους επενδυτές και σε λοιπούς χρήστες των Οικονομικών Καταστάσεων. Πιο συγκεκριμένα, με βάση τις τροποποιήσεις απαιτείται η γνωστοποίηση σημαντικών πληροφοριών σχετικών με τις λογιστικές πολιτικές, αντί της γνωστοποίησης των σημαντικών λογιστικών πολιτικών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με ημερομηνίας έναρξης ισχύος την 01.01.2023.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Αλλαγές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη: Ορισμός των Λογιστικών Εκτιμήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2023)

Τον Φεβρουάριο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού οι οποίες αποσαφηνίζουν τη διαφορά μεταξύ αλλαγής λογιστικής εκτίμησης και αλλαγής λογιστικής πολιτικής. Η διάκριση αυτή είναι σημαντική, καθώς η αλλαγή λογιστικής εκτίμησης εφαρμόζεται χωρίς αναδρομική ισχύ και μόνο για μελλοντικές συναλλαγές και άλλα μελλοντικά γεγονότα, εν αντιθέσει με την αλλαγή λογιστικής πολιτικής που έχει αναδρομική ισχύ και εφαρμόζεται σε συναλλαγές και άλλα γεγονότα του παρελθόντος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με ημερομηνίας έναρξης ισχύος την 01.01.2023.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος: Αναβαλλόμενος Φόρος σχετιζόμενος με Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις που προκύπτουν από μία Μεμονωμένη Συναλλαγή» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01.01.2023)

Τον Μάιο του 2021, το IASB προέβη στην έκδοση στοχευμένων τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 12 προκειμένου να προσδιορίσει πώς οι οικονομικές οντότητες θα πρέπει να χειρίζονται τον αναβαλλόμενο φόρο που προκύπτει από συναλλαγές όπως οι μισθώσεις και οι υποχρεώσεις αποδέσμευσης – συναλλαγές για τις οποίες οι οικονομικές οντότητες αναγνωρίζουν ταυτόχρονα μία απαίτηση και μία υποχρέωση. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οικονομικές οντότητες απαλλάσσονται από την αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου όταν αναγνωρίζουν απαιτήσεις ή υποχρεώσεις για πρώτη φορά. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ότι η εν λόγω απαλλαγή δεν έχει εφαρμογή και οι οικονομικές οντότητες απαιτείται να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενο φόρο στις συναλλαγές αυτές. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.7.3 Αλλαγή λογιστικής πολιτικής αναφορικά με την κατανομή των καθορισμένων παροχών προσωπικού σε περιόδους υπηρεσίας, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζόμενους»

Η Επιτροπή Διερμηνειών των ΔΠΧΑ εξέδωσε τον Μάιο του 2021 την οριστική απόφαση ημερήσιας διάταξης υπό τον τίτλο «Κατανομή παροχών σε περιόδους υπηρεσίας σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) 19», στην οποία περιλαμβάνεται επεξηγηματικό υλικό αναφορικά με τον τρόπο κατανομής των παροχών σε περιόδους υπηρεσίας επί συγκεκριμένου προγράμματος καθορισμένων παροχών ανάλογου εκείνου που ορίζεται στο άρθρο 8 του Ν.3198/1955 ως προς την παροχή αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης (το «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών του Εργατικού Δικαίου»).

Με βάση την ως άνω απόφαση διαφοροποιείται ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζονταν στην Ελλάδα κατά το παρελθόν οι βασικές αρχές του ΔΛΠ 19 ως προς το θέμα αυτό, και κατά συνέπεια, οι οικονομικές οντότητες που συντάσσουν τις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτείται να τροποποιήσουν ανάλογα την λογιστική τους πολιτική ως προς το θέμα αυτό.

Ο Όμιλος μέχρι την έκδοση της απόφασης ημερήσιας διάταξης, εφάρμοζε το ΔΛΠ 19 κατανέμοντας τις παροχές που ορίζονται από το άρθρο 8 του Ν.3198/1955, τον Ν.2112/1920 και της τροποποίησής του από τον Ν.4093/2012 στην περίοδο από την πρόσληψη μέχρι την ημερομηνία συνταξιοδότησης των εργαζομένων.

Η εφαρμογή της εν λόγω οριστικής απόφασης στις συνημμένες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις, έχει ως αποτέλεσμα να γίνεται πλέον η κατανομή των παροχών στα τελευταία 16 έτη μέχρι την ημερομηνία συνταξιοδότησης των εργαζομένων ακολουθώντας την κλίμακα του Ν.4093/2012.

Βάσει των ανωτέρω, η εφαρμογή της ως άνω οριστικής απόφασης έχει αντιμετωπισθεί ως μεταβολή λογιστικής πολιτικής, εφαρμόζοντας την αλλαγή αναδρομικά από την έναρξη της πρώτης συγκριτικής περιόδου, σύμφωνα με τις παραγράφους 19 - 22 του ΔΛΠ 8.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την επίδραση από την εφαρμογή της οριστικής απόφασης για κάθε συγκεκριμένο κονδύλι των οικονομικών καταστάσεων που επηρεάζεται.

ΟΜΙΛΟΣ			
Απόσπασμα Ενοποιημένης Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	**Υπόλοιπο 01.01.2020**	**Προσαρμογή ΔΛΠ 19**	**Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 01.01.2020**
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	4.935	(1.506)	3.429
Αποθεματικό από αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες) από προγράμματα καθορισμένων παροχών πλέον αναβαλλόμενου φόρου	(37)	56	19
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	25.384	(359)	25.024
Κέρδη εις νέον	(71.565)	1.066	(70.499)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	7.770	24	7.794

Απόσπασμα Ενοποιημένης Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	**Υπόλοιπο 31.12.2020**	**Προσαρμογή ΔΛΠ 19**	**Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 31.12.2020**
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	3.617	(1.430)	2.187

Απόσπασμα Εταιρικής Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος	**Υπόλοιπο 31.12.2020**	**Προσαρμογή ΔΛΠ 19**	**Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 31.12.2020**
Κόστος πωλήσεων	470.876	(27)	470.849
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	33.772	0	33.772
Χρηματοοικονομικά έξοδα	12.414	(15)	12.399
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος επί της άνω δαπάνης προς καταχώρηση	3.058	10	3.068
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες από προγράμματα καθορισμένων παροχών	(161)	117	(44)
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος επί αναλογιστικών (κερδών)/ζημιών από προγράμματα καθορισμένων παροχών	38	(28)	10

ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Απόσπασμα Εταιρικής Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	**Υπόλοιπο 01.01.2020**	**Προσαρμογή ΔΛΠ 19**	**Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 01.01.2020**
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	3.384	(1.422)	1.962
Αποθεματικό από αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες) από προγράμματα καθορισμένων παροχών πλέον αναβαλλόμενου φόρου	(18)	18	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	17.114	(341)	16.773
Υπόλοιπο κερδών εις νέο	518	1.063	1.581

Απόσπασμα Εταιρικής Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	**Υπόλοιπο 31.12.2020**	**Προσαρμογή ΔΛΠ 19**	**Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 31.12.2020**
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	2.868	(1.370)	1.498

Απόσπασμα Εταιρικής Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος	**Υπόλοιπο 31.12.2020**	**Προσαρμογή ΔΛΠ 19**	**Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 31.12.2020**
Κόστος πωλήσεων	415.998	8	416.006
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	24.895	0	24.895
Χρηματοοικονομικά έξοδα	10.969	(14)	10.955
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος επί της άνω δαπάνης προς καταχώρηση	2.414	1	2.415
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες από προγράμματα καθορισμένων παροχών	(87)	59	(28)
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος επί αναλογιστικών (κερδών)/ζημιών από προγράμματα καθορισμένων παροχών	21	(14)	7

3 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη Διοίκηση τον σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Συγκεκριμένα, ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και ως εκ τούτου τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις οι οποίες αναφέρονται σε δεδομένα, η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων, τους επόμενους 12 μήνες έχουν ως κάτωθι:

3.1 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης

Οι βασικές κρίσεις της Διοίκησης κατά τη διαδικασία της εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου και της Εταιρείας, οι οποίες έχουν σημαντικότερη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις (εκτός εκείνων που αναλύονται στη Σημείωση 3.2), αναλύονται κατωτέρω.

i) Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Η έκταση κατά την οποία αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες βασίζεται στην κρίση αναφορικά με τον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημίες.

Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης του Ομίλου, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν, αλλά και τις αβεβαιότητες που διέπουν τα διαφορετικά φορολογικά πλαίσια που δραστηριοποιείται ο Όμιλος (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 30).

ii) Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και υπεραξίας

Τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ελέγχονται για απομείωση οποτεδήποτε γεγονότα ή αλλαγές σε καταστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία τους μπορεί να μην είναι

ανακτήσιμη, σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που περιγράφεται στη Σημείωση 4.6. Η υπεραξία ελέγχεται για απομείωση τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

3.2 Αβεβαιότητα εκτιμήσεων και παραδοχές

Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις Οικονομικές Καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Ο Όμιλος αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενος στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

i) Αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικές συμβάσεις

Ο χειρισμός των εσόδων και εξόδων μίας κατασκευαστικής σύμβασης, εξαρτάται από εάν το τελικό αποτέλεσμα από την εκτέλεση του συμβατικού έργου μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα (και αναμένεται να αποφέρει κέρδος στον κατασκευαστή ή το αποτέλεσμα από την εκτέλεση είναι ζημιογόνο). Όταν το αποτέλεσμα μίας κατασκευαστικής σύμβασης μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, τότε τα έσοδα και τα έξοδα του συμβολαίου αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, αντίστοιχα, ως έσοδο και έξοδο.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί το στάδιο ολοκλήρωσης για να καθορίσει το κατάλληλο ποσό εσόδου και εξόδου που θα αναγνωρίσει σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Συγκεκριμένα, με βάση τη μέθοδο των εισροών του ΔΠΧΑ 15, το κόστος κατασκευής κατά την εκάστοτε ημερομηνία αναφοράς, συγκρίνεται με το συνολικό προϋπολογισμένο κόστος προκειμένου να προσδιοριστεί στο ποσοστό ολοκλήρωσης. Το στάδιο ολοκλήρωσης μετράται με βάση το συμβατικό κόστος που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία αναφοράς σε σχέση με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος κατασκευής κάθε έργου. Ο Όμιλος, συνεπώς, προβαίνει σε σημαντικές εκτιμήσεις, αναφορικά με το μικτό αποτέλεσμα με το οποίο θα εκτελείται το εκάστοτε εκτελούμενο κατασκευαστικό συμβόλαιο (συνολικό προϋπολογισθέν κόστος εκτέλεσης της κατασκευαστικής σύμβασης).

ii) Ωφέλιμες ζωές αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς την ωφέλιμη ζωή και την υπολειμματική αξία των ενσώματων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού με γνώμονα τις τεχνολογικές, θεσμικές και οικονομικές εξελίξεις, καθώς και την εμπειρία από την εκμετάλλευσή τους. Την 31.12.2021 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

iii) Επιμέτρηση εύλογης αξίας επενδυτικών ακινήτων

Ο Όμιλος, για την αποτίμηση της αξίας των επενδυτικών του ακινήτων, όπου υπάρχει ενεργός αγορά προσδιορίζει την εύλογη αξία τους με βάση τις εκθέσεις αποτίμησης που καταρτίζουν για λογαριασμό του ανεξάρτητοι εκτιμητές. Εάν δεν υπάρχουν αντικειμενικές πληροφορίες, ιδίως λόγω

των οικονομικών συνθηκών, τότε η Διοίκηση, βασιζόμενη στην προγενέστερη εμπειρία της και, συνεκτιμώντας τις διαθέσιμες πληροφορίες, εκτιμά την εύλογή τους αξία (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 11).

iv) Επιμέτρηση εύλογης αξίας

Η Διοίκηση χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης προκειμένου να προσδιορίσει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων (όταν δεν υπάρχουν τιμές ενεργού αγοράς) και των μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών αναφορικά με το τίμημα που θα κατέβαλλαν οι συμμετέχοντες στην αγορά για την απόκτηση των εν λόγω χρηματοοικονομικών μέσων.

Η Διοίκηση βασίζει τις παραδοχές της σε παρατηρήσιμα δεδομένα, ωστόσο αυτό δεν είναι πάντοτε εφικτό. Στις περιπτώσεις αυτές, η Διοίκηση χρησιμοποιεί την καλύτερη διαθέσιμη πληροφόρηση για τις εκτιμήσεις της, βασιζόμενη στην προγενέστερη εμπειρία της συνεκτιμώντας τις διαθέσιμες πληροφορίες. Οι εκτιμώμενες εύλογες αξίες μπορεί να διαφέρουν από τις πραγματικές αξίες που θα πραγματοποιούνταν στα πλαίσια μία συνήθους συναλλαγής κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 41).

v) Αποθέματα

Ο Όμιλος για την αποτίμηση των αποθεμάτων του εκτιμά, βάσει εκθέσεων αποτίμησης στατιστικών στοιχείων και των συνθηκών της αγοράς, τις αναμενόμενες τιμές πώλησης και το κόστος τελειοποίησης και διάθεσής τους, ανά κατηγορία αποθεμάτων.

vi) Εκτιμήσεις κατά τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ

Ο Όμιλος διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36. Εφόσον διαπιστωθεί ότι συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης της κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ). Τα ανακτήσιμα ποσά των ΜΔΤΡ καθορίζονται για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, με βάση τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, ο οποίος απαιτεί εκτιμήσεις. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με τη χρήση ενός συντελεστή προεξόφλησης, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος, καθώς και τους κινδύνους που συνδέονται με τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ. (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 12).

vii) Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

Ο Όμιλος, με βάση το ΔΛΠ 19, προβαίνει σε εκτιμήσεις των παραδοχών βάσει των οποίων υπολογίζεται αναλογιστικά η πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού. Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 23).

viii) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Για τον συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος όπως παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις.

Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσον θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 30).

ix) Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων, απαιτεί από την διοίκηση την συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μην συμβούν καθώς και των πιθανών συνεπειών που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στην δραστηριότητα της Εταιρείας. Ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με μελλοντικά γεγονότα, νόμους, κανονισμούς κτλ. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η Διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει τα γεγονότα βάσει των οποίων μπορεί να οδηγηθεί και σε αναθεώρηση των εκτιμήσεών της (βλ. Σημείωση 43).

x) Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες από απαιτήσεις από πελάτες

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, με την οποία, η πρόβλεψη ζημίας επιμετράται σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία. Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις προκειμένου να καλύψουν επαρκώς τη ζημία που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα και προέρχεται από αυτές τις απαιτήσεις. Η σχηματισθείσα πρόβλεψη αναπροσαρμόζεται σε κάθε περίοδο αναφοράς, με μεταβολές επί αυτής να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης (περαιτέρω πληροφορίες στις Σημειώσεις 16, 17 και 18).

4 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

4.1 Βάση ενοποίησης

Οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της ΤΕΡΝΑ ΑΕ και των θυγατρικών της κατά την 31.12.2021. Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής εταιρείας.

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές και υπόλοιπα έχουν απαλειφθεί στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο. Στη Σημείωση 5 παρατίθεται πλήρης λίστα των ενοποιούμενων θυγατρικών μαζί με τα σχετικά ποσοστά του Ομίλου.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία παύσης του ελέγχου αυτού.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές είναι το μέρος των ιδίων κεφαλαίων μίας θυγατρικής που δεν αναλογούν, άμεσα ή έμμεσα, στην μητρική επιχείρηση. Οι ζημίες που αφορούν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές (μειοψηφία) μίας θυγατρικής, μπορεί να ξεπερνούν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής.

Τα κέρδη ή οι ζημίες και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, λογίζεται τόσο στους ιδιοκτήτες της μητρικής όσο και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι μη ελέγχουσες συμμετοχές θα παρουσιάζουν έλλειμμα.

(α) Θυγατρικές

Οι θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες στις οποίες η μητρική Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να ασκεί έλεγχο επί των εργασιών τους, είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω άλλων θυγατρικών εταιρειών και ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση). Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο κυρίως μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Προκειμένου να στοιχειοθετηθεί ο έλεγχος εξετάζονται οι κάτωθι συνθήκες, όπως αυτές ορίζονται στο ΔΠΧΑ 10:

i) Η μητρική Εταιρεία έχει εξουσία επί του επενδυόμενου, αφού έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες (λειτουργικές και χρηματοδοτικές). Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του διορισμού της πλειοψηφίας των μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου και των διοικητικών στελεχών της θυγατρικής από τη Διοίκηση της μητρικής.
ii) Η μητρική Εταιρεία κατέχει δικαιώματα με μεταβλητές αποδόσεις από την συμμετοχή στην θυγατρική. Οι λοιπές μη ελεγχόμενες συμμετοχές παρουσιάζουν πολύ μεγάλη διασπορά και ως εκ τούτου δεν μπορούν να επηρεάσουν ουσιωδώς την λήψη αποφάσεων.
iii) Η μητρική Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί την εξουσία επί της θυγατρικής προκείμενου να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της. Αυτό είναι απόρροια της δυνατότητας που έχει στην λήψη αποφάσεων επί θεμάτων της θυγατρικής μέσω ελέγχου των οργάνων λήψης των αποφάσεων (Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικών στελεχών).

Μεταβολές Ιδιοκτησιακών Δικαιωμάτων σε Θυγατρικές

Όταν πραγματοποιούνται μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα σε μία θυγατρική, τότε εξετάζεται εάν οι μεταβολές αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια του ελέγχου στη θυγατρική ή όχι.

- Όταν οι μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα δεν έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, τότε λογίζονται ως συναλλαγές ιδίων κεφαλαίων (δηλαδή ως συναλλαγές με ιδιοκτήτες υπό την ιδιότητά τους ως ιδιοκτήτες). Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι λογιστικές αξίες των ελεγχουσών και μη ελεγχουσών συμμετοχών προσαρμόζονται, έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις σχετικές συμμετοχές τους στη θυγατρική. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του ποσού με το οποίο οι μη ελέγχουσες συμμετοχές προσαρμόζονται και της εύλογης αξίας του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη, αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.
- Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή όταν οι μεταβολές ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων οδηγούν σε απώλεια ελέγχου, τότε η μητρική λογιστικοποιεί τις απαραίτητες εγγραφές πώλησης και αναγνωρίζει το αποτέλεσμα από την πώληση (αποαναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού, της υπεραξίας και των υποχρεώσεων της θυγατρικής κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου, αποαναγνώριση της λογιστικής αξίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών, προσδιορισμός του αποτελέσματος από την πώληση).
- Κατά τον προσδιορισμό του αποτελέσματος από την πώληση, κάθε ποσό που αναγνωρίστηκε προηγουμένως στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναφορικά με την εταιρία αυτή, λογιστικοποιείται με την ίδια μέθοδο που θα εφάρμοζε ο Όμιλος στη περίπτωση που θα εκποιούσε απευθείας τα στοιχεία του ενεργητικού της ή τις υποχρεώσεις της. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι τα ποσά που προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναταξινομούνται στα αποτελέσματα της χρήσης.
- Με την απώλεια ελέγχου μίας θυγατρικής, τυχόν επένδυση που διακρατείται στην πρώην θυγατρική, αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9.

Συμμετοχές σε θυγατρικές στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις ενοποιούμενες θυγατρικές της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

(β) Επιχειρηματικά σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 11 σε όλες τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες μετέχει. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11, οι από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται είτε ως κοινές επιχειρήσεις είτε ως κοινοπραξίες, ανάλογα με τα συμβατικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή.

Οι από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες ενσωματώνονται με τη μέθοδο της αναλογικής ενσωμάτωσης (αν πρόκειται για από κοινού λειτουργία) στην Εταιρεία ή με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (αν πρόκειται για κοινοπραξία) στον Όμιλο.

Από κοινού λειτουργίες: Τα σχήματα με από κοινού λειτουργία, λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο της αναλογικής ενσωμάτωσης. Ειδικότερα, ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις: (i) τα στοιχεία ενεργητικού του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του

σε οποιαδήποτε στοιχεία ενεργητικού του ανήκουν από κοινού), (ii) τις υποχρεώσεις του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιασδήποτε υποχρεώσεις τον βαρύνουν από κοινού), (iii) το μερίδιό του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση, και (iv) τις δαπάνες του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιεσδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού). Ουσιαστικά πρόκειται κυρίως για τις φορολογικές κατασκευαστικές κοινοπραξίες (joint operations), οι οποίες δεν αποτελούν ξεχωριστή οντότητα στα πλαίσια των ΔΧΠΑ. Τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις τους ενσωματώνονται κατά την αναλογία που αφορούν, στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Κοινοπραξίες: Οι κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδος της καθαρής θέσης. Η μέθοδος της καθαρής θέσης, προβλέπει ότι οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης και εν συνεχεία αναπροσαρμόζονται με το ποσοστό του Ομίλου πάνω στα κέρδη (ή στις ζημίες) και στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των κοινοπραξιών. Στο πλαίσιο του προτύπου ως Κοινοπραξίες θεωρούνται εκείνα τα σχήματα από κοινού ελέγχου όπου τα μέλη έχουν δικαιώματα πάνω στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της συμμετοχής και ευθύνονται μέχρι του ποσοστού εισφοράς τους στο κεφάλαιο της εταιρείας. Εάν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημίες μιας Κοινοπραξίας ξεπεράσει την αξία της συμμετοχής, τότε ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση περαιτέρω ζημιών, εκτός εάν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προχωρήσει σε πληρωμές για λογαριασμό της κοινοπραξίας. Ο επιμερισμός των λειτουργικών αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων γίνεται αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις κοινοπραξίες. Επίσης απαλείφονται και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες, εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις από τη συναλλαγή για την απομείωση του στοιχείου του ενεργητικού που μεταβιβάστηκε.

Για την ενοποίηση λαμβάνεται υπόψη το ποσοστό που κατέχει ο Όμιλος και ισχύει κατά την ημερομηνία της ενοποίησης. Η δομή του επιχειρηματικού σχήματος αποτελεί τον βασικό και καθοριστικό παράγοντα για τον προσδιορισμό του λογιστικού χειρισμού.

Οι λογιστικές πολιτικές των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί και εφαρμόζονται από τον Όμιλο. Η ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρείας.

Συμμετοχές σε σχήματα με από κοινού λειτουργία στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις από κοινού λειτουργίες, ενσωματώνονται στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις αναλογικά. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις τους ενσωματώνονται κατά την αναλογία που αφορούν, στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Συμμετοχές σε κοινοπραξίες στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις κοινοπραξίες της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

4.2 Μετατροπή σε ξένο νόμισμα

Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου αλλά και της μητρικής Εταιρείας.

Συναλλαγές και υπόλοιπα σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρησιμοποιώντας την ισοτιμία κλεισίματος κατά την ημερομηνία αυτή. Κέρδη και ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία και υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τα μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς, καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αλλά και από την αποτίμηση τέλους χρήσης νομισματικών στοιχείων σε ξένα νομίσματα που πληρούν τις προϋποθέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών, απεικονίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και σωρευτικά στα ίδια κεφάλαια.

Δραστηριότητες εξωτερικού

Το νόμισμα λειτουργίας των αλλοδαπών θυγατρικών του Ομίλου είναι το επίσημο νόμισμα της εκάστοτε χώρας στην οποία λειτουργεί η κάθε θυγατρική. Για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των προσαρμογών εύλογης αξίας λόγω επιχειρηματικών συνενώσεων, των θυγατρικών εταιρειών του εξωτερικού, μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου με βάση τις μέσες ισοτιμίες κατά την αναφερόμενη χρήση. Όποιες διαφορές προκύπτουν από αυτή τη διαδικασία, χρεώνονται/(πιστώνονται) στο αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού, των ιδίων κεφαλαίων, ενώ αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος. Κατά την πώληση, διαγραφή ή αποαναγνώριση κάποιας θυγατρικής εξωτερικού το παραπάνω αποθεματικό μεταφέρεται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου.

4.3 Υπεραξία

Υπεραξία (Goodwill) προκύπτει από την εξαγορά και απόκτηση ελέγχου σε μια επιχείρηση.

Ως υπεραξία αναγνωρίζεται η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της εξαγοραζόμενης επιχείρησης κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Στην περίπτωση εξαγοράς μίας θυγατρικής επιχείρησης, η υπεραξία παρουσιάζεται ως ένα διακεκριμένο στοιχείο του ενεργητικού, ενώ στην περίπτωση εξαγοράς συγγενούς επιχείρησης η υπεραξία ενσωματώνεται στην αξία που παρουσιάζεται η επένδυση του Ομίλου στη συγγενή.

Κατά την ημερομηνία της απόκτησης (ή κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του σχετικού επιμερισμού του τιμήματος εξαγοράς), η υπεραξία που αποκτάται, κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών, ή σε ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τη συνένωση αυτή. Μετά την αρχική αναγνώριση η υπεραξία αποτιμάται στο κόστος μείον τις σωρευμένες ζημιές λόγω μείωσης της αξίας της.

Η υπεραξία δεν αποσβένεται, αλλά εξετάζεται για απομείωση ετησίως ή και πιο συχνά εάν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών, υποδεικνύουν ότι μπορεί να έχει προκληθεί πιθανή μείωση της αξίας της (βλέπε Σημείωση 4.6 για τις διαδικασίες που ακολουθούνται για την εξέταση απομείωσης της υπεραξίας).

Αν τμήμα μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία, πωληθεί, τότε η υπεραξία που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία του τμήματος αυτού προκειμένου να προσδιορισθεί το κέρδος ή η ζημία. Η αξία της υπεραξίας που αναλογεί στο πωληθέν τμήμα προσδιορίζεται βάσει των σχετικών αξιών του τμήματος που πωλήθηκε και του τμήματος της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών που παραμένει.

4.4 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου αφορούν

i. τα δικαιώματα χρήσης λατομείων και μεταλλείων και οι δαπάνες λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων,
ii. τα αγοραζόμενα λογισμικά προγράμματα.

Κατά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού που αποκτώνται ξεχωριστά καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους. Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού που αποκτώνται ως μέρος επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στο ιστορικό κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των άυλων στοιχείων του ενεργητικού. Το σύνολο των άυλων στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου έχει πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή.

Η περίοδος και η μέθοδος απόσβεσης επανεξετάζονται τουλάχιστον στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς. Αλλαγές στην αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή από κάθε άυλο στοιχείο του ενεργητικού αντιμετωπίζονται ως μία αλλαγή σε λογιστικές εκτιμήσεις.

Οι μέθοδοι απόσβεσης και οι ωφέλιμες ζωές των άυλων στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου συνοψίζονται ως εξής:

Κατηγορία	Μέθοδος απόσβεσης	Ωφέλιμη ζωή σε έτη
Λογισμικό	Σταθερή	3
Δικαιώματα χρήσης λατομείων και μεταλλείων	Σταθερή	50
Δαπάνες Λειτουργικής Ανάπτυξης Εδαφικών Εκτάσεων Εξόρυξης Ορυκτών – Μεταλλευμάτων	Σταθερή	50

Η απόσβεση του εξαγορασθέντος δικαιώματος κατασκευαστικών συμβάσεων αποσβένεται βάσει του ρυθμού εκτέλεσης των σχετικών έργων.

Τα κέρδη ή οι ζημίες που προέρχονται από τη διαγραφή λόγω εκποίησης ενός άυλου στοιχείου του ενεργητικού υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των καθαρών εσόδων από την εκποίηση και της τρέχουσας αξίας του παγίου, και αναγνωρίζονται σε κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου.

(α) Λογισμικό

Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη. Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού, πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών, ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού, ενσωματώνονται στο κόστος κτήσης του άυλου παγίου με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία.

(β) Δικαιώματα χρήσης λατομείων και μεταλλείων

Η αξία των δικαιωμάτων χρήσεως των λατομιών και μεταλλείων περιλαμβάνει το κόστος κτήσης των εν λόγω στοιχείων μειωμένη κατά το ποσό των σωρευμένων αποσβέσεων και τυχόν απομειώσεων της αξίας τους.

(γ) Δαπάνες Λειτουργικής Ανάπτυξης Εδαφικών Εκτάσεων Εξόρυξης Ορυκτών – Μεταλλευμάτων

Αφορά στις δαπάνες λειτουργικής ανάπτυξης ορυχείων - μεταλλείων οι οποίες περιλαμβάνουν κυρίως εργασίες αποκάλυψης, διάνοιξης στοών και απομάκρυνσης στείρων εδαφών. Κατά την διάρκεια της φάσης λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών-μεταλλευμάτων (πριν την έναρξη της παραγωγής), οι δαπάνες αποκάλυψης συνήθως κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του αποσβέσιμου κόστους ανάπτυξης και κατασκευής των ορυχείων. Η απόσβεση των δαπανών λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών – μεταλλευμάτων υπολογίζεται με τη μέθοδο του ποσοστού απόληψης του εμπορικά απολήψιμου κοιτάσματος. Η απόσβεση - έξοδο των κεφαλαιοποιηθεισών δαπανών λειτουργικής ανάπτυξης εδαφικών εκτάσεων εξόρυξης ορυκτών – μεταλλευμάτων περιλαμβάνεται στο κόστος εξόρυξης των

ορυκτών – μεταλλευμάτων. Οι δαπάνες λειτουργικής ανάπτυξης ορυχείων – μεταλλείων κεφαλαιοποιούνται εάν και μόνο εάν πληρούνται όλες οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- ο Όμιλος θα αποκομίσει τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη (βελτίωση πρόσβασης στο κοίτασμα) που συνδέονται με τη δραστηριότητα αποκάλυψης.
- ο Όμιλος μπορεί να αξιοποιήσει το τμήμα του κοιτάσματος για το οποίο έχει βελτιωθεί η πρόσβαση, και
- το κόστος της δραστηριότητας αποκάλυψης που συνδέεται με το τμήμα αυτό μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Το περιουσιακό στοιχείο από τη δραστηριότητα αποκάλυψης προστίθεται στο κόστος του ορυχείου και συνακόλουθα αποτιμάται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε απομείωση στην αξία του.

4.5 Ενσώματα πάγια

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις στις αξίες κτήσης τους, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης των παγίων, εφόσον υπάρχουν. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτόμενες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων αυτών.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Οι επισκευές και συντηρήσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Τα στοιχεία των ενσώματων παγίων διαγράφονται κατά την πώληση ή την απόσυρσή τους ή όταν δεν αναμένονται περαιτέρω οικονομικά οφέλη από τη συνεχιζόμενη χρήση τους. Τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός ενσώματου παγίου περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία διαγράφεται το εν λόγω πάγιο.

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση και απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε θέση και κατάσταση λειτουργίας.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Ενσώματα Πάγια	**Ωφέλιμη ζωή (σε έτη)**
Κτίρια και τεχνικά έργα	8 - 30
Μηχανήματα και τεχνικές εγκαταστάσεις	3 - 25
Μεταφορικά μέσα	5 - 12
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	3 - 12

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, τότε η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (βλ. σημείωση 4.6). Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

4.6 Απομείωση αξίας μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού (υπεραξία, άυλα στοιχεία του ενεργητικού και ενσώματα πάγια /επενδύσεις σε ενοποιούμενες εταιρείες)

Για τα ενσώματα και ασώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απόσβεση, πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Όταν η αναπόσβεστη αξία των ενσώματων και ασώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, τότε το επιπλέον ποσό αφορά ζημία απομείωσης και καταχωρείται απευθείας ως έξοδο στα αποτελέσματα. Αντίστοιχα, τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης (εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις) είναι στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα στο κόστος κτήσης ή με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης (συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες). Η ανακτήσιμη αξία των συμμετοχών σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες προσδιορίζεται με τον ίδιο τρόπο όπως για τα λοιπά μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού.

Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να προσδιοριστούν ξεχωριστά. Η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του περιουσιακού στοιχείου μείον των εξόδων πώλησης και της αξίας χρήσης. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μιας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους. Προεξοφλητικοί παράγοντες προσδιορίζονται μεμονωμένα για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και αντικατοπτρίζουν τα αντίστοιχα στοιχεία κινδύνων που έχουν προσδιοριστεί από τη Διοίκηση για κάθε ένα από αυτά.

Περαιτέρω χρησιμοποιούνται παραδοχές οι οποίες επικρατούν στην αγορά όπως ενδεικτικά αυτή της ενέργειας. Η περίοδος που εξετάζεται από τη διοίκηση, υπερβαίνει τα πέντε έτη, διάστημα το οποίο ενθαρρύνεται από το ΔΛΠ 36, καθώς ιδιαίτερα για τις ανανεώσιμες ενεργειακές μονάδες και τις εταιρείες παραχώρησης αυτοκινητοδρόμων, ακόμα και μια μεγαλύτερη περίοδος θα κρίνεται αρκετά ικανοποιητική.

Οι ζημίες απομείωσης των Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών μειώνουν πρώτα τη λογιστική αξία της υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί σε αυτές. Οι εναπομένουσες ζημίες απομείωσης χρεώνονται pro rata στα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού της συγκεκριμένης Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Με εξαίρεση την υπεραξία, όλα τα στοιχεία του ενεργητικού μεταγενέστερα επανεξετάζονται για ενδείξεις που υποδηλώνουν ότι η προηγούμενα αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης τους δεν υφίσταται πλέον.

Πλην της υπεραξίας, ο Όμιλος δεν έχει στην κατοχή του άυλα στοιχεία του ενεργητικού με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή που δεν αποσβένονται.

Μία ζημία απομείωσης αναστρέφεται εάν η ανακτήσιμη αξία μίας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει την λογιστική της αξία.

Σε μία τέτοια περίπτωση, η αυξημένη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου, δεν θα υπερβαίνει τη λογιστική αξία, που θα είχε προσδιοριστεί (καθαρής απόσβεσης), αν δεν είχε αναγνωριστεί καμία ζημία απομείωσης, στο περιουσιακό στοιχείο, σε προηγούμενα έτη.

4.7 Επενδυτικά ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα είναι οι επενδύσεις που αφορούν σε όλα εκείνα τα ακίνητα τα οποία κατέχονται (μέσω αγοράς ή και ανάπτυξης) από τον Όμιλο, είτε για να αποκομίζει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους, είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου), είτε και για τα δύο, και δεν κατέχονται για: (α) να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή ή στην προμήθεια υλικών / υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς και (β) για πώληση κατά την συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται αρχικά στο κόστος κτήσης συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία καθορίζεται από ανεξάρτητους εκτιμητές, με επαρκή εμπειρία σχετικά με την τοποθεσία και τη φύση της επένδυσης σε ακίνητα.

Η λογιστική αξία που αναγνωρίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου αντικατοπτρίζει τις συνθήκες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα, συνιστούν αποτέλεσμα και αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται. Οι επισκευές και οι συντηρήσεις αναγνωρίζονται στα έξοδα της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται. Σημαντικές μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται όταν προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή των ακινήτων και την παραγωγική τους δυναμικότητα ή μειώνουν το κόστος λειτουργίας τους.

Μεταφορές ακινήτων από την κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή χρήσης αυτών, που αποδεικνύεται από την έναρξη της ιδιοχρησιμοποίησης από τον Όμιλο ή την έναρξη της αξιοποίησης με σκοπό την πώληση.

Μία επένδυση σε ακίνητα αποαναγνωρίζεται (απαλείφεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης) κατά τη διάθεση ή όταν η επένδυση αποσύρεται μονίμως από τη χρήση και δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη διάθεσή της. Τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από την απόσυρση ή τη διάθεση μίας επένδυσης σε ακίνητα, αφορούν στη διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του στοιχείου του ενεργητικού και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο της απόσυρσης ή της διάθεσης.

Τα επενδυτικά ακίνητα που κατασκευάζονται ή αναπτύσσονται παρακολουθούνται, όπως και τα ολοκληρωμένα, στην εύλογη αξία.

4.8 Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν κατασκευαζόμενα ή ακίνητα προς ανάπτυξη που προορίζονται για πώληση, εξορυχθέντα αδρανή υλικά λατομείου και μεταλλεύματα, υλικά κατασκευών, ανταλλακτικά και πρώτες και βοηθητικές ύλες. Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των πρώτων υλών, των ημι-έτοιμων και των ετοίμων προϊόντων προσδιορίζεται με βάση τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους.

Το κόστος των ετοίμων και ημι-ετοίμων περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στη τρέχουσα θέση, κατάσταση, και φάση επεξεργασίας και αποτελείται από πρώτες ύλες, εργατικά, γενικά βιομηχανικά έξοδα και άλλα έξοδα που επιβαρύνουν άμεσα την αγορά υλικών.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των ετοίμων προϊόντων είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου μείον τα εκτιμώμενα κόστη για την ολοκλήρωσή τους και τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώλησή τους.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των πρώτων υλών είναι το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία της επιχείρησης.

Κατάλληλες προβλέψεις σχηματίζονται για απαξιωμένα αποθέματα, εφόσον κρίνεται απαραίτητο. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και οι λοιπές ζημίες από αποθέματα αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

4.9 Χρηματικά διαθέσιμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως, προθεσμιακές καταθέσεις, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις οι οποίες είναι άμεσα μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα ποσά ταμειακών διαθεσίμων που υπόκεινται σε μη σημαντικό κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

Ο Όμιλος θεωρεί τις προθεσμιακές καταθέσεις και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις με λήξη μικρότερη των τριών μηνών ως χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και προθεσμιακές καταθέσεις με λήξη πέραν των τριών μηνών για τις οποίες έχει το δικαίωμα πρόωρης ρευστοποίησης χωρίς απώλεια κεφαλαίου.

Για τη σύνταξη των καταστάσεων ταμειακών ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

Οι δεσμευμένες καταθέσεις του Ομίλου ανεξάρτητα από τη φύση της δέσμευσής τους δεν περιλαμβάνονται εντός του κονδυλίου των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων, αλλά ταξινομούνται στο κονδύλι «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» (βλ. Σημείωση 18).

4.10 Χρηματοοικονομικά μέσα

4.10.1 Αναγνώριση και παύση αναγνώρισης

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνον όταν, ο Όμιλος καθίσταται συμβαλλόμενος του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού όταν και μόνο όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή όταν μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού και επί της ουσίας μεταβιβάζονται ουσιωδώς όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού. Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνο όταν, εξοφλείται – δηλαδή όταν η δέσμευση που καθορίζεται στη σύμβαση εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

4.10.2 Ταξινόμηση και αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Με εξαίρεση τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιλαμβάνουν ένα σημαντικό στοιχείο χρηματοδότησης και επιμετρώνται στην τιμή της συναλλαγής σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 15, τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία προσθέτοντας το σχετικό κόστος της συναλλαγής εκτός από την περίπτωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός από εκείνα που αποτελούν καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος,
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων χωρίς ανακύκλωση σωρευτικών κερδών και ζημιών κατά την αποαναγνώριση (συμμετοχικοί τίτλοι)

Η ταξινόμηση κάθε χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, προσδιορίζεται βάσει:

- του επιχειρηματικού μοντέλου του Ομίλου σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και
- των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών τους.

Όλα τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τα οποία αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)» εκτός από την απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται εντός των λειτουργικών αποτελεσμάτων.

4.10.3 Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος όταν πληρούνται οι κατωτέρω συνθήκες:

I. το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών,
II. οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου ("SPPI" κριτήριο).

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η επίδραση από την προεξόφληση δεν είναι σημαντική, η προεξόφληση παραλείπεται.

Η κατηγορία επιμέτρησης στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά, καθώς επίσης τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, καθώς επίσης και τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων (συμμετοχικοί τίτλοι)

Σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος δύναται αμετακλήτως να επιλέξει να παρουσιάζει στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση τις μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία μιας επένδυσης σε συμμετοχικό τίτλο, ο οποίος δεν προορίζεται για εμπορική εκμετάλλευση.

Τα κέρδη και οι ζημίες από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα αποτελέσματα της χρήσης. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως άλλα έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν έχει αποδειχθεί το δικαίωμα πληρωμής, εκτός εάν ο Όμιλος επωφελείται από τα έσοδα αυτά ως ανάκτηση μέρους του κόστους του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, οπότε τα κέρδη αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης Η εν λόγω επιλογή πραγματοποιείται για κάθε συμμετοχικό τίτλο ξεχωριστά.

Ο Όμιλος έχει επιλέξει να ταξινομήσει επενδύσεις στη συγκεκριμένη κατηγορία (βλ. Σημείωση 19).

4.10.4 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής αντιμετώπισης των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, καθώς αντικατέστησε τον χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση πραγματοποιηθέντων ζημιών με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Η απομείωση ορίζεται στο ΔΠΧΑ 9 ως αναμενόμενη πιστωτική ζημία (ECL), η οποία είναι η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμιακών ροών που οφείλονται στον κάτοχο συγκεκριμένου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και των ταμειακών ροών που αναμένεται να εισπραχθούν, δηλαδή τα ελλείμματα μετρητών που προκύπτουν από γεγονότα αθέτησης, προεξοφλημένο κατά προσέγγιση στο αρχικό πραγματικό επιτόκιο του περιουσιακού στοιχείου.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις της οικονομικής κατάστασης των πελατών και του οικονομικού περιβάλλοντος.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1) και για τα οποία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά για τους επόμενους 12 μήνες,
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2). Για αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά έως τη λήξη τους.
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3) και για τα οποία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά έως τη λήξη τους.

Εμπορικές απαιτήσεις, λοιπές απαιτήσεις και απαιτήσεις από συμβάσεις πελάτες

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, καθώς και για τις απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Στην περίπτωση αυτή, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες συνιστούν τις αναμενόμενες ελλείψεις στις συμβατικές ταμειακές ροές, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση τη φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον. Περαιτέρω ανάλυση παρουσιάζεται στη Σημείωση 16, 17 και 18.

4.10.5 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως δανειακές υποχρεώσεις, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, με εξαίρεση τα παράγωγα τα οποία μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία με τις μεταβολές να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Πιο συγκεκριμένα:

(i) Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, το οποίο αντανακλά την εύλογη αξία των πληρωτέων ποσών μειωμένη με τα σχετικά άμεσα έξοδα σύναψης, όπου αυτά είναι σημαντικά.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα έντοκα δάνεια επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη δαπάνες έκδοσης και η διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού λήξεως. Κέρδη και ζημίες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν οι υποχρεώσεις αποαναγνωρίζονται ή απομειώνονται και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

(ii) Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και επιμετρώνται μεταγενέστερα στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόροι λογαριασμοί και συνήθως διακανονίζονται με βάση τις συμφωνηθείσες πιστώσεις.

4.10.6 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης μόνο εάν υπάρχει το παρόν νομικό δικαίωμα να συμψηφίσει τα αναγνωρισμένα ποσά και προτίθεται να τα εκκαθαρίσει σε καθαρή βάση ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

4.11 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές: Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

(α) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς, με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που ο Φορέας αδυνατεί να καταβάλλει την παροχή στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στους Φορείς. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

(β) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενο)

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, πραγματοποιείται μέσω της κατανομής των παροχών στα τελευταία 16 έτη μέχρι την ημερομηνία συνταξιοδότησης των εργαζομένων ακολουθώντας την κλίμακα του Ν.4093/2012.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2021 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση των Ευρωπαϊκών Ομολόγων με 10-ετή λήξη της 31ης Δεκεμβρίου 2021, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή

είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

i. την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
ii. τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης /(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
iii. την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
iv. λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

(γ) Παροχές διακανονιζόμενες με συμμετοχικούς τίτλους

Ο Όμιλος παρέχει στο προσωπικό αποδοχές σε συμμετοχικούς τίτλους. Συγκεκριμένα ο Όμιλος παρέχει στο προσωπικό, βάσει εγκεκριμένου από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της μητρικής εταιρείας προγράμματος stock option, δικαιώματα αγοράς μετοχών της μητρικής εταιρείας.

Οι αποδοχές αυτές διακανονίζονται με την πώληση των ιδίων μετοχών από τη μητρική εταιρεία εφόσον ο εργαζόμενος εκπληρώσει κάποιους όρους κατοχύρωσης και εξασκήσει τα δικαιώματά του. Το συνολικό ποσό της δαπάνης κατά τη διάρκεια της περιόδου ωρίμανσης του δικαιώματος καθορίζεται με βάση την εύλογη αξία του προγράμματος κατά την περίοδο που προσφέρεται το δικαίωμα. Οι προϋποθέσεις που δεν σχετίζονται με την αγορά περιλαμβάνονται στις υποθέσεις για τον καθορισμό του αριθμού των δικαιωμάτων που αναμένεται να εξασκηθούν. Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος αναθεωρεί τις εκτιμήσεις για τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται να εξασκηθούν. Αναγνωρίζει την επίδραση της αναθεώρησης των αρχικών εκτιμήσεων, εφόσον υπάρχει, στα αποτελέσματα με ανάλογη προσαρμογή των ιδίων κεφαλαίων.

Κατά την 31.12.2021, υφίσταται ενεργό πρόγραμμα διάθεσης μετοχών της μητρικής εταιρείας (βλ. Σημείωση 29).

4.12 Μισθώσεις

Αναγνώριση και αρχική επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Κατά την ημερομηνία έναρξης μίας μισθωτικής περιόδου ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης προβαίνοντας σε επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης του στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος .

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού περιλαμβάνει:

- το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης (βλ. κατωτέρω),
- τις τυχόν καταβολές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν πριν ή κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, μειωμένες με τα κίνητρα μίσθωσης που εισπράχθηκαν,
- τα αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τον μισθωτή, και
- μία εκτίμηση των δαπανών που θα βαρύνουν τον Όμιλο κατά την αποσυναρμολόγηση και την απομάκρυνση του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού, την αποκατάσταση του χώρου στον οποίον βρίσκεται το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού ή την αποκατάσταση του στοιχείου του ενεργητικού όπως απαιτείται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της μίσθωσης.

  Ο Όμιλος αναλαμβάνει την υποχρέωση για τις εν λόγω δαπάνες είτε κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου είτε ως συνέπεια της χρήσης του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια μίας συγκεκριμένης περιόδου.

Αρχική επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης στην παρούσα αξία των ανεξόφλητων καταβολών μισθωμάτων κατά την ημερομηνία αυτήν. Όταν το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης είναι εφικτό να προσδιοριστεί κατάλληλα, τότε οι καταβολές μισθωμάτων θα προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αυτό. Σε διαφορετική περίπτωση χρησιμοποιείται το οριακό επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου.

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, οι καταβολές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης συμπεριλαμβάνουν τις παρακάτω πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, εφόσον δεν έχουν καταβληθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου:

1. τις σταθερές καταβολές μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης,

2. τις τυχόν μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που εξαρτώνται από τη μελλοντική μεταβολή δεικτών ή επιτοκίων, οι οποίες επιμετρώνται αρχικά χρησιμοποιώντας την τιμή του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,

3. τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει ο Όμιλος ως εγγυήσεις υπολειμματικής αξίας,

4. την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αγοράς εφόσον είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι ο Όμιλος θα εξασκήσει το δικαίωμα, και

5. τις καταβολές ποινών για τον τερματισμό της μίσθωσης, εάν η μισθωτική περίοδος αντανακλά την εξάσκηση του δικαιώματος του Ομίλου για τον τερματισμό της μίσθωσης.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μεταγενέστερη επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού με το μοντέλο του κόστους.

Ο Όμιλος επιμετρά το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και σωρευμένες ζημιές απομείωσης και προσαρμοσμένο για τυχόν μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης,

Ο Όμιλος εφαρμόζει τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 16 αναφορικά με την απόσβεση του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο και εξετάζει για τυχόν απομείωση.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος επιμετρά την υποχρέωση μίσθωσης, ως ακολούθως:

1. αυξάνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης,
2. μειώνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά τα μισθώματα που έχουν καταβληθεί, και
3. επιμετρώντας εκ νέου την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά τυχόν επανεκτίμηση ή τροποποίηση της μίσθωσης.

Το χρηματοοικονομικό κόστος μίας υποχρέωσης μίσθωσης κατανέμεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου με τέτοιον τρόπο, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος αναγνωρίζει στα κέρδη ή στις ζημιές (με εξαίρεση την περίπτωση που οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού για το οποίο εφαρμόζονται άλλα σχετικά Πρότυπα) και τα δύο παρακάτω στοιχεία:

1. το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης, και
2. τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα το γεγονός που ενεργοποιεί τις εν λόγω καταβολές.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Ο Όμιλος εισπράττει ενοίκια από τις λειτουργικές μισθώσεις των επενδυτικών του ακινήτων. Τα έσοδα από ενοίκια αναγνωρίζονται σταδιακά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

4.13 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς προβλεπόμενους όρους.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με την επιδότηση ενσώματων παγίων στοιχείων, αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι θα τηρηθούν. Οι επιχορηγήσεις αυτές καταχωρούνται σε λογαριασμό αναβαλλόμενου εσόδου και μεταφέρονται στην στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης διάρκειας ζωής του περιουσιακού στοιχείου που επιχορηγήθηκε.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, καταχωρούνται σε μεταβατικούς λογαριασμούς και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

4.14 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών πόρων και μπορεί να πραγματοποιηθεί μία αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για διευθέτηση της υποχρέωσης.

Όταν η επίδραση της χρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης αποτελεί η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση.

Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

4.15 Έσοδα

Σύμφωνα με το ΔΧΠΑ 15, καθιερώνεται ένα μοντέλο πέντε βημάτων για τον προσδιορισμό των εσόδων από συμβόλαια με πελάτες:

1. Προσδιορισμός της (των) σύμβασης (συμβάσεων) με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) ο Όμιλος ικανοποιεί τις υποχρεώσεις εκτέλεσης.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται στο ποσό κατά το οποίο μία οντότητα προσδοκά να έχει ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση των αγαθών ή των υπηρεσιών σε έναν αντισυμβαλλόμενο. Κατά την

ανάθεση μιας σύμβασης καθορίζεται και η λογιστική παρακολούθηση των επιπρόσθετων εξόδων καθώς και των άμεσων εξόδων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της σύμβασης αυτής.

Ως έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μία οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη. Εάν το υποσχόμενο αντάλλαγμα σε μια σύμβαση περιλαμβάνει μεταβλητό ποσό, η οικονομική οντότητα εκτιμά το ποσό του ανταλλάγματος που θα δικαιούται έναντι της μεταβίβασης των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών στον πελάτη. Το ποσό ανταλλάγματος μπορεί να μεταβάλλεται λόγω εκπτώσεων, επιδοτήσεων τιμής, επιστροφών χρημάτων, πιστώσεων, μειώσεων τιμής, κινήτρων, πρόσθετων παροχών απόδοσης, κυρώσεων ή άλλων παρόμοιων στοιχείων. Το υποσχόμενο αντάλλαγμα μπορεί επίσης να μεταβάλλεται, εάν το δικαίωμα μιας οικονομικής οντότητας επί του ανταλλάγματος εξαρτάται από την επέλευση ή μη επέλευση μελλοντικού γεγονότος. Για παράδειγμα, ένα ποσό ανταλλάγματος θα είναι μεταβλητό, εάν το προϊόν έχει πωληθεί με δικαίωμα επιστροφής ή εάν έχει δοθεί υπόσχεση σταθερού ποσού ως πρόσθετη παροχή απόδοσης για την επίτευξη συγκεκριμένου ορόσημου.

Η μεταβλητότητα που σχετίζεται με το αντάλλαγμα που υπόσχεται ένας πελάτης δύναται να αναφέρεται ρητά στη σύμβαση. Η οικονομική οντότητα εκτιμά το ποσό του μεταβλητού ανταλλάγματος χρησιμοποιώντας μία από τις ακόλουθες μεθόδους, αναλόγως ποια μέθοδος θεωρεί ότι προβλέπει καλύτερα το ποσό του ανταλλάγματος που θα δικαιούται:

α) Εκτιμώμενη αξία —η εκτιμώμενη αξία ισούται με το άθροισμα των σταθμισμένων βάσει πιθανοτήτων ποσών σε ένα εύρος πιθανών ποσών ανταλλάγματος. Η εκτιμώμενη αξία αποτελεί κατάλληλη εκτίμηση του ποσού μεταβλητού ανταλλάγματος, εάν η οικονομική οντότητα έχει μεγάλο αριθμό συμβάσεων με παρεμφερή χαρακτηριστικά.

β) Το πιθανότερο ποσό —το πιθανότερο ποσό είναι το μοναδικό πιθανότερο ποσό σε ένα εύρος πιθανών ποσών ανταλλάγματος (ήτοι, η μοναδική πιθανότερη έκβαση της σύμβασης). Το πιθανότερο ποσό αποτελεί κατάλληλη εκτίμηση του ποσού μεταβλητού ανταλλάγματος, εάν η σύμβαση έχει μόνο δύο πιθανές εκβάσεις (για παράδειγμα, η οικονομική οντότητα εξασφαλίζει πρόσθετη παροχή απόδοσης ή όχι).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν έσοδα όταν ικανοποιούν την εκτέλεση της συμβατικής υποχρέωσης, μεταβιβάζοντας τα αγαθά ή τις υπηρεσίες βάσει της υποχρέωσης αυτής. Η απόκτηση του ελέγχου από τον πελάτης γίνεται όταν έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη χρήση και να αντλεί ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από αυτό το αγαθό ή την υπηρεσία. Ο έλεγχος μεταβιβάζεται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου ή σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο έλεγχος του αγαθού μεταφέρεται στον πελάτη, συνήθως κατά την παράδοσή σε αυτόν, και δεν υπάρχει καμία υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον πελάτη.

Δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου

Ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδο για μία δέσμευση εκτέλεσης που εκπληρώνεται με την πάροδο του χρόνου, μόνο εάν μπορεί εύλογα να επιμετρήσει την πρόοδό της ως προς την πλήρη εκπλήρωση της εν λόγω δέσμευσης. Ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα την πρόοδο ως προς την πλήρη εκπλήρωση μίας δέσμευσης εκτέλεσης, όταν δεν διαθέτει τις αξιόπιστες πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να εφαρμόσει την κατάλληλη μέθοδο επιμέτρησης της προόδου. Σε

ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. κατά τη διάρκεια των αρχικών σταδίων μίας σύμβασης), η οικονομική οντότητα μπορεί να μην είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα το αποτέλεσμα μίας δέσμευσης εκτέλεσης, ωστόσο αναμένει τουλάχιστον να ανακτήσει τα κόστη που επωμίστηκε για την εκπλήρωσή της.

Στις περιπτώσεις αυτές, η οικονομική οντότητα θα πρέπει να αναγνωρίσει έσοδα μόνο στην έκταση του κόστους που πραγματοποιήθηκε, μέχρι να είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα το αποτέλεσμα της δέσμευσης εκτέλεσης.

Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την όποια οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρώνται σύμφωνα με τη φύση των υπηρεσιών που θα παρασχεθούν. Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις της σύμβασης προς τον πελάτη.

Το συμβατικό περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος ή η Εταιρία έχει ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις του προς τον αντισυμβαλλόμενο, πριν αυτός πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου ή της Εταιρίας για την έκδοση τιμολογίου. Η συμβατική υποχρέωση αναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος ή η Εταιρία λαμβάνει τίμημα από τον αντισυμβαλλόμενο ως προκαταβολή ή όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι αναβάλλετε πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση από αναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι υποχρεώσεις της σύμβασης και το έσοδο καταγραφεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή

Όταν μία δέσμευση εκτέλεσης δεν εκπληρώνεται με την πάροδο του χρόνου (σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω), τότε η οικονομική οντότητα εκπληρώνει τη δέσμευση εκτέλεσης σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Για τον προσδιορισμό της χρονικής στιγμής κατά την οποία ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο ενός υποσχόμενου στοιχείου του ενεργητικού και η οικονομική οντότητα εκπληρώνει μία δέσμευση εκτέλεσης, η οικονομική οντότητα εξετάζει τις απαιτήσεις για την απόκτηση ελέγχου, σύμφωνα με τα όσα αναλυτικά αναφέρονται στις διατάξεις του ΔΠΧΑ 15.

Οι βασικές κατηγορίες εσόδων που αναγνωρίζονται από δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου, για τον Όμιλο είναι οι εξής:

i. Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες που αφορούν σε κατασκευαστικές δραστηριότητες

Αφορά σε έσοδα από συμβάσεις με πελάτες και προκύπτουν από δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου. Οι θυγατρικές και κοινοπραξίες που αναλαμβάνουν την εκτέλεση κατασκευών, αναγνωρίζουν τα έσοδα από τις κατασκευαστικές συμβάσεις στα φορολογικά τους βιβλία με βάση τις τιμολογήσεις που γίνονται στους πελάτες, οι οποίες προκύπτουν από σχετικές τμηματικές πιστοποιήσεις εκτέλεσης έργων που εκδίδονται από τους υπόλογους μηχανικούς και ανταποκρίνονται στις εκτελεσθείσες εργασίες έως την εκάστοτε ημερομηνία κλεισίματος. Για λόγους συμμόρφωσης με τα ΔΠΧΑ, τα έσοδα από την κατασκευαστική δραστηριότητα λογιστικοποιούνται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις σταδιακά κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της κατασκευής, με βάση τη μέθοδο επιμέτρησης προόδου βάσει των εισροών (imput method) σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες».

Οι μέθοδοι επιμέτρησης της προόδου βάσει των εισροών (input method) αναγνωρίζει έσοδα, με βάση τις προσπάθειες της οικονομικής οντότητας ή τις εισροές ως προς την εκπλήρωση μίας δέσμευσης εκτέλεσης (για παράδειγμα, οι πόροι που καταναλώθηκαν, οι ώρες εργασίας που δαπανήθηκαν, τα κόστη που πραγματοποιήθηκαν, ο χρόνος που δαπανήθηκε ή οι ώρες λειτουργίας των μηχανημάτων που αναλώθηκαν), σε σχέση με το σύνολο των αναμενόμενων εισροών για την εκπλήρωση της εν λόγω δέσμευσης εκτέλεσης.

ii. Πώληση αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών, μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων τζίρου, κινήτρων πωλήσεων και του αναλογούντος ΦΠΑ, αναγνωρίζονται όταν μεταφέρονται στον αγοραστή οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από την ιδιοκτησία των αγαθών.

iii. Έσοδα από Ενοίκια

Αφορά σε έσοδα από συμβάσεις με πελάτες και προκύπτουν από δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου. Τα έσοδα από ενοίκια (λειτουργικές μισθώσεις) αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο σύμφωνα με τους όρους του μισθωτηρίου συμβολαίου.

iv. Μερίσματα

Τα μερίσματα λογίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους, είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στην οικονομική οντότητα και το ποσό του εσόδου μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία.

v. Τόκοι

Τα έσοδα τόκων αναγνωρίζονται με βάση την λογιστική αρχή του δεδουλευμένου.

4.16 Φόρος εισοδήματος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους και τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.

Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών Καταστάσεων Οικονομικής Θέσης κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν οι θυγατρικές εξωτερικού. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις και προβλέψεις για πρόσθετους φόρους, και υπολογίζεται σύμφωνα με τους θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος

Αναβαλλόμενοι φόροι είναι οι φόροι ή οι φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά βάρη ή οφέλη που προκύπτουν στην χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method) σε όλες τις προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία των Οικονομικών καταστάσεων μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων και μειώνονται στο βαθμό που δε θεωρείται πιθανόν ότι θα υπάρξουν αρκετά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων μέρος ή το σύνολο των απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να είναι σε ισχύ τη χρήση που η απαίτηση θα πραγματοποιηθεί ή η υποχρέωση θα τακτοποιηθεί, και βασίζονται στους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που είναι σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρήση.

Ο φόρος εισοδήματος που σχετίζεται με στοιχεία τα οποία έχουν αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναγνωρίζεται, επίσης, στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

4.17 Μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά και διανομή μερισμάτων

Οι κοινές ονομαστικές μετοχές καταχωρούνται ως στοιχεία της καθαρής θέσης. Κόστος που σχετίζεται άμεσα με στοιχείο της καθαρής θέσης καθαρό από την επίδραση φόρου, παρακολουθείται αφαιρετικά του Υπολοίπου Κερδών εις Νέο της καθαρής θέσης. Σε αντίθετη περίπτωση το εν λόγω ποσό αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Στις περιπτώσεις που η Εταιρεία ή οι θυγατρικές της αγοράσουν μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρεία (ίδιες μετοχές), το ποσό που καταβλήθηκε συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε δαπάνης, καθαρό από φόρους, εμφανίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια, μέχρι ακύρωσης ή πώλησης των μετοχών. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών που κατέχονται από την Εταιρεία δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία, ωστόσο επηρεάζει τον αριθμό των μετοχών που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή. Οι ίδιες μετοχές που κατέχονται από την Εταιρεία δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος.

Κατά την 31.12.2021 ο Όμιλος δεν είχε στην κατοχή του ίδιες μετοχές.

Ειδικότερα τα αποθεματικά διακρίνονται σε:

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τον Ελληνικό εμπορικό νόμο, οι εταιρίες πρέπει να μεταφέρουν κατ' ελάχιστο 5% των ετήσιων καθαρών κερδών τους σε τακτικό αποθεματικό, μέχρις ότου αυτό το αποθεματικό να γίνει ίσο με το 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Αυτό το αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας της Εταιρείας.

Αποθεματικά αναπτυξιακών και φορολογικών νόμων και λοιπά αφορολόγητα αποθεματικά

Αυτά τα αποθεματικά αφορούν κέρδη που δεν έχουν φορολογηθεί με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον φορολογικό πλαίσιο στην Ελλάδα και περιλαμβάνουν αποθεματικά τα οποία προέρχονται από φορολογημένα κέρδη και αφορούν ίδια συμμετοχή σε αναπτυξιακούς νόμους. Τα αποθεματικά αυτά θα είναι φορολογητέα με βάση το φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά το χρόνο της διανομής τους στους μετόχους ή μετατροπής τους σε μετοχικό κεφάλαιο, κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες.

Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών από ενσωμάτωση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού

Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή νομίσματος κατά την ενοποίηση των εταιρειών εξωτερικού, αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και συσσωρεύονται στα άλλα αποθεματικά. Το σωρευτικό ποσό μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του έτους όταν οι συμμετοχές μεταβιβαστούν.

Λοιπά αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά αποτελούνται κατά κύριο λόγο από αναλογιστικές ζημιές συνταξιοδοτικών προγραμμάτων.

Η κατηγορία λοιπά αποθεματικά περιλαμβάνει:

(1) Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών, που προέρχονται α) από εμπειρικές προσαρμογές (το αποτέλεσμα των διαφορών μεταξύ των προηγούμενων αναλογιστικών παραδοχών και αυτών που τελικά έλαβαν χώρα) και β) από αλλαγές στις αναλογιστικές παραδοχές.

(2) Μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους.

Τα μερίσματα που διανέμονται προς τους μετόχους της Εταιρείας, αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ως υποχρέωση κατά την περίοδο εκείνη στην οποία η πρόταση διανομής της Διοίκησης εγκρίνεται από την ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Επίσης, κατά την ίδια χρονική στιγμή απεικονίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις η επίδραση της εγκριθείσας από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων διάθεσης των αποτελεσμάτων και ο τυχόν σχηματισμός αποθεματικών.

5 ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται κατά την 31.12.2021 το σύνολο των συμμετοχών της μητρικής εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΑΕ, άμεσων και έμμεσων, σε οικονομικές οντότητες οι οποίες συμπεριλήφθηκαν στην ενοποίηση ή ενσωματώθηκαν ως κοινές επιχειρήσεις.

5.1 Δομή Εταιρείας

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ-ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ						
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ - POWELL (ΜΕΤΡΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ)	Ελλάδα	66,00	0	66,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-IMPEGILO SPA (ΤΡΑΜ)	Ελλάδα	55,00	0	55,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΠΑΡ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ - WAYSS (ΜΕΤΡΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΕΤΕΘ-ΤΕΡΝΑ ΑΒΑΞ ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ (ΙΠΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ)	Ελλάδα	35,00	0	35,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.(ΠΕΡΙΒ. ΧΩΡΟΣ ΟΑΚΑ)	Ελλάδα	83,50	0	83,50	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕ (ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΓΡΙΝΙΟΥ)	Ελλάδα	65,00	0	65,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΜΕΤΡΟ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ ΤΜ. Α')	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΑ ΤΣΑΚΩΝΑ)	Ελλάδα	49,00	0	49,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ "ΚΞ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΔΟΜΟΤ/ΚΗ ΑΕ" -ΘΕΜΕΛ/ΔΟΜΗ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΕΤΕΘ ΑΕ (ΔΗΜ. ΜΕΓ. ΘΕΣ)	Ελλάδα	25,00	0	25,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΣΚΑ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Σ.Δ. ΛΙΑΝΟΚΛΑΔΙ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-THALES AUSTRIA (ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ETCS)	Ελλάδα	37,40	0	37,40	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ- ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ J&P ΑΒΑΞ (ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ ΤΡΕΙΣ ΓΕΦΥΡΕΣ)	Ελλάδα	33,33	0	33,33	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΜΕΤΚΑ-ΤΕΡΝΑ	Ελλάδα	90,00	0	90,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ	Ελλάδα	20,00	0	20,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-SICES CONSTRUCTIONS (ΑΝΑΒ.ΔΥΙΛΙΣΤ. ΕΛΠΕ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ-ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ (Έργο Ε.Ο. Φλώρινα-Νίκη)	Ελλάδα	33,33	0	33,33	Αναλογική ενσωμάτωση	2017-2021
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (Έργο ΠΑΘΕ-Στυλίδα)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2017-2021
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΑΕΓΕΚ Κατασκευαστική (Έργο Προμαχώνα)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2017-2021
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΤΕΡΝΑ (Λιμένας Πάτρας)	Ελλάδα	70,00	0	70,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ (Έργο Κορομηλιά-Κρυσταλλοπηγή)	Ελλάδα	33,33	0	33,33	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ IMPREGILO SpA-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Πολιτιστικό Κέντρο Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος)	Ελλάδα	49,00	0	49,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2017-2021
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Έργα λιγνίτη)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΘΡΙΑΣΙΟ Β' ΦΑΣΗ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Σ.Σ. ΤΙΘΟΡΕΑ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	33,33	0	33,33	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΓΕΦΥΡΑ ΣΓ26 Σ.Δ. ΤΙΘΟΡΕΑ-ΔΟΜΟΚΟΣ)	Ελλάδα	44,56	0	44,56	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Θριάσιο Β' ΕΡΓΟΣΕ)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (Κοινοπραξία ΕΡΓΟΣΕ Α.Δ. 751)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ RENCO-ΤΕΡΝΑ (Κατασκευή σταθμών συμπίεσης ΤΑΡ σε Ελλάδα και Αλβανια)	Ελλάδα	50,00	0	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-INTRAKAT (Τέμενος)	Ελλάδα	25,00	0	25,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
Κ/Ξ ΑΒΑΞ-INTPAKAT -ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ-ΤΕΡΝΑ (Κατασκευή τεχνητού εμποδίου στην ελληνοτουρκική μεθόριο Έβρου)	Ελλάδα	25,00	0	25,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2021
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	Ελλάδα	55,00	0	55,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2021
J/V TERNA GCC WAC	Κατάρ	0	30,00	30,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2016-2021
JV VINCI TERNA DOO	Σερβία	49,00	0	49,00	Αναλογική ενσωμάτωση	2018-2021
ΚΞ AVAX-TERNA (MEDITERRANEAN CITY OF DREAMS)	Κύπρος	40,00	0	40,00	Αναλογική	2019-2021

5.2 Δομή Ομίλου

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	% ΑΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	% ΕΜΜΕΣΗΣ ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜ/ΧΗΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ-ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ						
Κ/Ξ EUROIONIA	Ελλάδα	95,00	0	95,00	Ολική	2016-2021
Κ/Ξ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ε-65	Ελλάδα	95,00	0	95,00	Ολική	2016-2021
TERNA OVERSEAS LTD	Κύπρος	100,00	0	100,00	Ολική	2013-2021
TERNA BAHRAIN HOLDING WLL	Μπαχρέιν	0	99,99	99,99	Ολική	-
TERNA CONTRACTING CO WLL	Μπαχρέιν	0	100,00	100,00	Ολική	-
TERNA VENTURES WLL	Μπαχρέιν	0	100,00	100,00	Ολική	-
TERNA QATAR LLC (βλ.σημ. 12.2)	Κατάρ	0	35,00	35,00	Ολική	2013-2021
AEROZEPHIROS LTD	Κύπρος	0	100,00	100,00	Ολική	-
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ Α.Ε.	Ελλάδα	0	100,00	100,00	Ολική	2015-2021
ΛΑΤΟΜΕΙΑ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ						
ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ (βλ.σημ. 12.2)	Ελλάδα	48,98	0	48,98	Ολική	2016-2021
ΒΡΟΝΤΗΣ ΛΑΤΟΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΕ	Ελλάδα	100,00	0	100,00	Ολική	2016-2021
MALCEM CONSTRUCTION MATERIALS LTD	Μάλτα	0	75,00	75,00	Ολική	2013-2021
CEMENT PRODUCTION AND EXPORT FZC	Λιβύη	0	75,00	75,00	Ολική	-
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ - ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ						
QE ENERGY EUROPE LTD	Κύπρος	0	100,00	100,00	Ολική	2013-2021
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ-ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ						
J/V TERNA - CGCE (AMAS 2)	Μπαχρέιν	0	50,00	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	-
JV TERNA-CGCE JOINT VENTURE (AMAS 3)	Μπαχρέιν	0	50,00	50,00	Αναλογική ενσωμάτωση	-
ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ - ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ						
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ	Ελλάδα	32,46	0	32,46	Καθαρή θέση	2019-2021
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΌ ΘΕΡΜΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ - ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ						
ΗΡΩΝ ΙΙ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε.	Ελλάδα	25,00	0	25,00	Καθαρή θέση	2015-2021
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ - ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ						
ΓΕΚΑ Α.Ε.	Ελλάδα	33,34	0	33,34	Καθαρή θέση	2015-2021

Τα ποσοστά δικαιωμάτων ψήφου της ΤΕΡΝΑ Α.Ε. σε όλες τις ανωτέρω συμμετοχές συμπίπτουν με το ποσοστό που κατέχει επί του σε κυκλοφορία μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών.

Αξιολόγηση του ελέγχου

Οι εταιρείες ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ και TERNA QATAR LLC ενοποιούνται ολικά ως θυγατρικές καθώς ο Όμιλος ασκεί έλεγχο σε αυτές σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 10. Εντός της τρέχουσας χρήσης, δεν πραγματοποιήθηκαν μεταβολές στις ως άνω εκτιμήσεις, σε σχέση με την 31.12.2020 (βλ. αναλυτικά σημείωση 12.2).

Στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζονται οι κοινοπραξίες κατασκευής τεχνικών έργων και λοιπές εταιρείες, στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος, έχουν ήδη περατώσει τα έργα για τα οποία είχαν συσταθεί, έχει ήδη παρέλθει ο χρόνος εγγυήσεως, έχουν εκκαθαριστεί οι σχέσεις με τους τρίτους και επίκειται η οριστική διάλυσή τους. Ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (Έμμεσο)
Κ/Ξ ΚΥΡΙΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΩΡΥΓΑ Δ 1	75,00%
Κ/Ξ ΑΚΤΩΡ-ΑΕΓΕΚ- ΤΕΡΝΑ- ΕΚΤΕΡ ΕΓΚΑΤ. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΣΠΑΤΑ	20,00%
Κ/Ξ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΡΑΜΟΡΙΤΣΑ	33,33%
Κ/Ξ ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ	50,00%
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ	35,00%
Κ/Ξ J&P - ΑΒΑΞ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ)	37,50%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ-ΜΟΧΛΟΣ-ΑΚΤΩΡ (ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΗΡΑΓΓΑΣ ΚΙΑΤΟ-ΑΙΓΙΟ)	35,00%
Κ/Ξ J&P ΑΒΑΞ-ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ (ΚΑΤ/ΚΕΥΗ ΣΗΡΑΓΓΩΝ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΛΑΤΑΝΟΥ)	33,33%
Κ/Ξ ALPINE MAYREDER BAU GmbH-ΤΕΡΝΑ ΑΕ (ΑΝΙΣ. ΚΟΜΒ. ΠΑΡΑΔ. ΤΣΑΚΩΝΑ)	49,00%
Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΝΕΟΝ ΣΤΑΡ ΑΕ-RAMA ΑΕΒΕ (Έργο ΟΠΑΠ 1)	51,00%
J/V TERNA-Al OMAIER	60,00%

5.3 Μεταβολές στη δομή του Ομίλου εντός του 2021

Εντός του 2021 πραγματοποιήθηκε η κάτωθι μεταβολή στη δομή του Ομίλου σε σχέση με τη συγκριτική χρήση 2020:

Την 16.06.2021 ιδρύθηκε η Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ με αντικείμενο την κατασκευή τεχνικού έργου. Ο υπό-όμιλος ΤΕΡΝΑ κατέχει το 55% της εν λόγω κοινοπραξίας.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2021 εκκαθαρίστηκαν οι ακόλουθες κοινές επιχειρήσεις που ήταν εκτός ενοποίησης:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ % ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (Έμμεσο)
Κ/Ξ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΑΡΤΑΣ-ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ	98,00%
Κ/Ξ ΑΕΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ (ΑΞΟΝΑΣ ΣΙΑΤΙΣΤΑ-ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ)	45,00%
Κ/Ξ ΕΥΗΝΟΥ – ΑΕΓΕΚ - ΜΕΤΩΝ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΑΤΕ	33,33%

6 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται για τον Όμιλο επιλεγμένα πληροφοριακά στοιχεία ανά γεωγραφικό τομέα.

Γεωγραφικοί τομείς 31.12.2021	**Ελλάδα**	**Βαλκάνια**	**Μέση Ανατολή**	**Ανατολική Ευρώπη**	**Λοιπές περιοχές**	**Ενοποιημένα σύνολα**
Κύκλος εργασιών από εξωτερικούς πελάτες	422.662	41.121	10.488	860	8.647	**483.777**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία τομέα (εκτός αναβαλλόμενου φόρου και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων)	200.078	30.790	226	0	0	**231.095**
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	11.431	506	255	0	0	**12.192**

Γεωγραφικοί τομείς 31.12.2020	**Ελλάδα**	**Βαλκάνια**	**Μέση Ανατολή**	**Ανατολική Ευρώπη**	**Λοιπές περιοχές**	**Ενοποιημένα σύνολα**
Κύκλος εργασιών από εξωτερικούς πελάτες	437.715	32.262	28.645	698	5.405	**504.725**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία τομέα (εκτός αναβαλλόμενου φόρου και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων)	181.438	31.436	942	0	0	**213.816**
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	8.618	885	285	0	0	**9.788**

7 ΥΠΕΡΑΞΙΑ

Κατά την 31.12.2021, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις υπεραξία ύψους 2.380, (σε προηγούμενη χρήση, η εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΑΕ απέκτησε το 66,7% των κατασκευαστικών κοινοπραξιών EUROIONIA και Ε-65, με το οποίο θα εκτελούσε ένα πρόσθετο σημαντικό κατασκευαστικό αντικείμενο σε υπάρχουσες κατασκευαστικές συμβάσεις). Η ανάλυση της κίνησης της υπεραξίας κατά τις χρήσεις 2021 και 2020 έχει ως εξής:

	Κατασκευές
Καθαρή λογιστική αξία την 01.01. 2020	3.025
Απομείωση υπεραξίας	0
Καθαρή λογιστική αξία την 31.12.2020	**3.025**
Καθαρή λογιστική αξία την 01.01. 2021	3.025
Απομείωση υπεραξίας	(645)
Καθαρή λογιστική αξία την 31.12.2021	**2.380**

Μικτή λογιστική αξία την 31.12.2021	9.759
Συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης	(7.379)
Καθαρή λογιστική αξία την 31.12.2021	**2.380**

Ο έλεγχος απομείωσης βασίζεται στον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού, το οποίο έχει προσδιοριστεί με βάση την αξία λόγω χρήσης. Ο εν λόγω προσδιορισμός προκύπτει με τη χρησιμοποίηση της μεθόδου των προεξοφλημένων ταμειακών ροών με βάση το υπολειπόμενο εκτιμώμενο ύψος των ταμειακών ροών που αναμένονται μέχρι και την ολοκλήρωση του κατασκευαστικού έργου των κοινοπραξιών.

Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας χρήσης επηρεάζεται από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών: α) τα έσοδα που προβλέπονται με βάση τις υφιστάμενες συμβάσεις κατασκευαστικού αντικειμένου των δύο κοινοπραξιών, β) τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους των κατασκευαστικών έργων τα οποία υπολογίζονται με βάση και τα απολογιστικά στοιχεία των τελευταίων ετών.

Με βάση την σχετική εργασία, προέκυψε η ανάγκη αναγνώρισης εντός της τρέχουσας χρήσης, ζημιάς απομείωσης ύψους 664 (31.12.2020:0).

8 ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ασώματα πάγια του Ομίλου και η κίνησή τους για τις περιόδους 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020, που παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ				
	Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα	**Δικαιώματα από κατασκευαστικές συμβάσεις**	**Λογισμικό**	**Δαπάνες ανάπτυξης**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης					
1η Ιανουαρίου 2021	**35.389**	**88.022**	**2.754**	**7.662**	**133.827**
Προσθήκες	1	0	1.228	283	**1.512**
Πωλήσεις	0	0	(19)	0	**(19)**
Διαγραφές	0	0	(101)	(182)	**(283)**
Μεταφορές	0	0	(145)	6.997	**6.852**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	18	0	**18**
31η Δεκεμβρίου 2021	**35.390**	**88.022**	**3.735**	**14.760**	**141.907**

Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις					
1η Ιανουαρίου 2021	**(10.539)**	**(86.782)**	**(1.993)**	**(1.119)**	**(100.433)**
Αποσβέσεις	(579)	(137)	(220)	(924)	**(1.860)**
Πωλήσεις	0	0	17	0	**17**
Διαγραφές	0	0	101	103	**204**
Μεταφορές	0	0	66	0	**66**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	(18)	0	**(18)**
31η Δεκεμβρίου 2021	**(11.118)**	**(86.919)**	**(2.047)**	**(1.940)**	**(102.024)**

Αναπόσβεστη αξία					
31η Δεκεμβρίου 2021	**24.272**	**1.103**	**1.688**	**12.820**	**39.883**

	ΟΜΙΛΟΣ				
	Παραχωρήσεις και λοιπά δικαιώματα	**Δικαιώματα από κατασκευαστικές συμβάσεις**	**Λογισμικό**	**Δαπάνες ανάπτυξης**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης					
1η Ιανουαρίου 2020	**35.384**	**88.022**	**2.516**	**7.378**	**133.300**
Προσθήκες	5	0	380	143	**528**
Πωλήσεις	0	0	(52)	0	**(52)**
Διαγραφές	0	0	(66)	0	**(66)**
Μεταφορές	0	0	0	141	**141**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	(24)	0	**(24)**
31η Δεκεμβρίου 2020	**35.389**	**88.022**	**2.754**	**7.662**	**133.827**

Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις					
1η Ιανουαρίου 2020	**(9.100)**	**(86.401)**	**(2.000)**	**(976)**	**(98.477)**
Αποσβέσεις	(598)	(381)	(201)	(143)	**(1.323)**
Πωλήσεις	0	0	52	0	**52**
Διαγραφές	0	0	66	0	**66**
Απομειώσεις	(841)	0	0	0	**(841)**
Μεταφορές	0	0	66	0	**66**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	24	0	**24**
31η Δεκεμβρίου 2020	**(10.539)**	**(86.782)**	**(1.993)**	**(1.119)**	**(100.433)**

Αναπόσβεστη αξία					
31η Δεκεμβρίου 2020	**24.850**	**1.240**	**761**	**6.543**	**33.394**

Οι αποσβέσεις των χρήσεων 2021 και 2020 έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά 1.307(31.12.2020:1.085), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 172 (31.12.2020:138), Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης 20 (31.12.2020:14), 125 στα Λοιπά Έσοδα/(έξοδα) (31.12.2020:95) και 236 στο Απόθεμα (31.12.2020:(9)).

Τα αντίστοιχα ποσά για την Εταιρεία είναι 80 (31.12.2020:84) στο Κόστος πωλήσεων και 137 (31.12.2020 130) στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης.

Ο λογαριασμός Παραχωρήσεις και Δικαιώματα της Εταιρείας αφορά τα αγορασμένα δικαιώματα εκμετάλλευσης λατομείων κατά 341 (31.12.2020: 375) και στον Όμιλο δικαιώματα μεταλλείων λευκόλιθου κατά 23.931 (31.12.2020: 24.475).

Οι δαπάνες ανάπτυξης αφορούν κυρίως σε δαπάνες που γίνονται στα μεταλλεία λευκόλιθου.

9 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΠΑΓΙΩΝ

Τα δικαιώματα χρήσης παγίων και η κίνησή τους για τις περιόδους 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020, που παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ					
	Γήπεδα - Οικόπεδα	**Κτίρια & Εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2021	**1.046**	**8.788**	**3.469**	**1.891**	**0**	**15.194**
Προσθήκες	81	5.746	7	419	0	**6.253**
Μεταφορές	0	0	(3.250)	(530)	0	**(3.780)**
Τερματισμός συμβάσεων	(671)	(1.521)	(1)	(77)	0	**(2.270)**
Συναλλαγματικές διαφορές	27	32	0	0	0	**59**
31η Δεκεμβρίου 2021	**483**	**13.045**	**225**	**1.703**	**0**	**15.456**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις						
1η Ιανουαρίου 2021	**(671)**	**(3.969)**	**(914)**	**(1.129)**	**0**	**(6.683)**
Αποσβέσεις	(180)	(2.417)	(129)	(454)	0	**(3.180)**
Μεταφορές	0	0	883	397	0	**1.280**
Τερματισμός συμβάσεων	513	748	0	42	0	**1.303**
Συναλλαγματικές διαφορές	(20)	(22)	0	0	0	**(42)**
31η Δεκεμβρίου 2021	**(358)**	**(5.660)**	**(160)**	**(1.144)**	**0**	**(7.322)**
Αναπόσβεστη αξία						
31η Δεκεμβρίου 2021	**125**	**7.385**	**65**	**559**	**0**	**8.134**

	ΟΜΙΛΟΣ					
	Γήπεδα - Οικόπεδα	**Κτίρια & Εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2020	**1.053**	**7.777**	**25.919**	**7.792**	**2**	**42.543**
Προσθήκες	184	1.988	145	206	0	**2.523**
Μεταφορές	0	0	(21.070)	(5.898)	0	**(26.968)**
Τερματισμός συμβάσεων	(134)	(939)	(1.522)	(209)	(2)	**(2.806)**
Συναλλαγματικές διαφορές	(57)	(38)	(3)	0	0	**(98)**
31η Δεκεμβρίου 2020	**1.046**	**8.788**	**3.469**	**1.891**	**0**	**15.194**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις						
1η Ιανουαρίου 2020	**(406)**	**(2.248)**	**(10.242)**	**(3.746)**	**(2)**	**(16.644)**
Αποσβέσεις	(439)	(2.300)	(1.244)	(682)	0	**(4.665)**
Μεταφορές	0	0	9.119	3.099	0	**12.218**
Τερματισμός συμβάσεων	134	560	1.451	200	2	**2.347**
Συναλλαγματικές διαφορές	40	19	2	0	0	**61**
31η Δεκεμβρίου 2020	**(671)**	**(3.969)**	**(914)**	**(1.129)**	**0**	**(6.683)**
Αναπόσβεστη αξία						
31η Δεκεμβρίου 2020	**375**	**4.819**	**2.555**	**762**	**0**	**8.511**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	Γήπεδα - Οικόπεδα	**Κτίρια & Εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2021	**146**	**7.878**	**2.124**	**1.382**	**0**	**11.530**
Προσθήκες	81	5.202	7	405	0	**5.695**
Μεταφορές	0	0	(2.114)	(125)	0	**(2.239)**
Τερματισμός συμβάσεων	(98)	(1.476)	(1)	(64)	0	**(1.639)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	14	0	0	0	**14**
31η Δεκεμβρίου 2021	**129**	**11.618**	**16**	**1.598**	**0**	**13.361**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις						
1η Ιανουαρίου 2021	**(94)**	**(3.511)**	**(607)**	**(779)**	**0**	**(4.991)**
Αποσβέσεις	(67)	(2.179)	(71)	(424)	0	**(2.741)**
Μεταφορές	0	0	663	85	0	**748**
Τερματισμός συμβάσεων	70	723	0	36	0	**829**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(7)	0	0	0	**(7)**
31η Δεκεμβρίου 2021	**(91)**	**(4.974)**	**(15)**	**(1.082)**	**0**	**(6.162)**
Αναπόσβεστη αξία						
31η Δεκεμβρίου 2021	**38**	**6.644**	**1**	**516**	**0**	**7.199**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	Γήπεδα - Οικόπεδα	**Κτίρια & Εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά Μέσα**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2020	**183**	**6.732**	**24.222**	**7.223**	**2**	**38.362**
Προσθήκες	99	1.939	106	181	0	**2.325**
Μεταφορές	0	0	(21.070)	(5.898)	0	**(26.968)**
Τερματισμός συμβάσεων	(134)	(778)	(1.134)	(124)	(2)	**(2.172)**
Συναλλαγματικές διαφορές	(2)	(15)	0	0	0	**(17)**
31η Δεκεμβρίου 2020	**146**	**7.878**	**2.124**	**1.382**	**0**	**11.530**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις						
1η Ιανουαρίου 2020	**(103)**	**(1.977)**	**(9.791)**	**(3.389)**	**(2)**	**(15.262)**
Αποσβέσεις	(126)	(2.032)	(1.069)	(605)	0	**(3.832)**
Μεταφορές	0	0	9.119	3.099	0	**12.218**
Τερματισμός συμβάσεων	134	489	1.134	116	2	**1.875**
Συναλλαγματικές διαφορές	1	9	0	0	0	**10**
31η Δεκεμβρίου 2020	**(94)**	**(3.511)**	**(607)**	**(779)**	**0**	**(4.991)**
Αναπόσβεστη αξία						
31η Δεκεμβρίου 2020	**52**	**4.367**	**1.517**	**603**	**0**	**6.539**

Οι αποσβέσεις του Ομίλου της χρήσης 2021 έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά 1.826 (31.12.2020:3.126), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 1.224 (31.12.2020:1.433), στα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης 8 (31.12.2020:0) και στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) 121 (31.12.2020:120) και στο απόθεμα 1 (31.12.2020:(14)).

Οι αποσβέσεις της Εταιρείας της χρήσης 2021 έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά 1.595 (31.12.2020:2.755), στα Έξοδα διοίκησης κατά 1.040 (31.12.2020:1.009) και στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) 106 (31.12.2020:68).

Το σύνολο των μεταφορών του Ομίλου και της Εταιρείας της χρήσης του 2021 αναπόσβεστου υπολοίπου ύψους 2.500 (2020:14.750), αφορούν σε εξαγορασθέντα πάγια τραπεζικών μισθώσεων τα οποία και μεταφέρθηκαν στο κονδύλι «Ενσώματα πάγια».

10 ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ενσώματα πάγια του Ομίλου και της Εταιρείας και η κίνησή τους για τις περιόδους 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ						
	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	**Κτίρια και εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Οχήματα**	**Λοιπά**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης							
1η Ιανουαρίου 2021	**13.104**	**8.595**	**172.347**	**35.351**	**15.576**	**7.009**	**251.982**
Προσθήκες	0	0	4.406	700	546	5.030	**10.682**
Πωλήσεις	0	(70)	(3.535)	(1.292)	(625)	0	**(5.522)**
Διαγραφές	0	(68)	(941)	(110)	(2.491)	(458)	**(4.068)**
Μεταφορές	0	131	5.543	530	(490)	(8.333)	**(2.619)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(323)	(637)	(196)	68	0	**(1.088)**
31η Δεκεμβρίου 2021	**13.104**	**8.265**	**177.183**	**34.983**	**12.584**	**3.248**	**249.367**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις							
1η Ιανουαρίου 2021	**(3.906)**	**(3.426)**	**(102.966)**	**(26.331)**	**(11.597)**	**0**	**(148.226)**
Αποσβέσεις	(280)	(248)	(5.592)	(1.458)	(930)	0	**(8.508)**
Πωλήσεις	0	22	3.332	883	522	0	**4.759**
Διαγραφές	0	68	931	105	2.288	0	**3.392**
Μεταφορές	0	0	(947)	(397)	64	0	**(1.280)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	220	401	120	(65)	0	**676**

31η Δεκεμβρίου 2021	**(4.186)**	**(3.364)**	**(104.841)**	**(27.078)**	**(9.718)**	**0**	**(149.187)**
Αναπόσβεστη αξία							
31η Δεκεμβρίου 2021	**8.918**	**4.901**	**72.342**	**7.905**	**2.866**	**3.248**	**100.180**

	ΟΜΙΛΟΣ						
	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	**Κτίρια και εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Οχήματα**	**Λοιπά**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης							
1η Ιανουαρίου 2020	**13.104**	**8.978**	**160.618**	**29.282**	**19.344**	**6.954**	**238.280**
Προσθήκες	0	7	1.438	517	1.248	6.050	**9.260**
Πωλήσεις	0	(625)	(9.021)	(1.627)	(1.526)	0	**(12.799)**
Διαγραφές	0	(61)	(5.621)	(437)	(3.352)	0	**(9.471)**
Μεταφορές	0	337	25.441	7.730	7	(5.995)	**27.520**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(41)	(508)	(114)	(145)	0	**(808)**
31η Δεκεμβρίου 2020	**13.104**	**8.595**	**172.347**	**35.351**	**15.576**	**7.009**	**251.982**
Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις							
1η Ιανουαρίου 2020	**(3.626)**	**(3.819)**	**(102.884)**	**(23.846)**	**(15.097)**	**0**	**(149.272)**
Αποσβέσεις	(280)	(272)	(4.898)	(1.356)	(1.092)	0	**(7.898)**
Πωλήσεις	0	587	7.863	1.456	1.121	0	**11.027**

Διαγραφές	0	61	5.605	437	3.335	0	**9.438**
Απομειώσεις	0	0	(48)	0	(1)	0	**(49)**
Ανακτήσεις Απομειώσεων	0	0	20	5	0	508	**533**
Μεταφορές	0	(13)	(9.106)	(3.134)	1	(508)	**(12.760)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	30	482	107	136	0	**755**
31η Δεκεμβρίου 2020	**(3.906)**	**(3.426)**	**(102.966)**	**(26.331)**	**(11.597)**	**0**	**(148.226)**
Αναπόσβεστη Αξία							
31η Δεκεμβρίου 2020	**9.198**	**5.169**	**69.381**	**9.020**	**3.979**	**7.009**	**103.756**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	**Κτίρια και εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Οχήματα**	**Λοιπά**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης							
1η Ιανουαρίου 2021	**9.538**	**3.443**	**128.591**	**32.196**	**11.742**	**631**	**186.140**
Προσθήκες	0	0	4.126	365	511	151	**5.153**
Πωλήσεις	0	(59)	(540)	(417)	(264)	0	**(1.280)**
Διαγραφές	0	(68)	(246)	(8)	(2.201)	(456)	**(2.979)**
Μεταφορές	0	129	2.892	125	(490)	(241)	**2.415**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(324)	(764)	(233)	21	0	**(1.300)**
31η Δεκεμβρίου 2021	**9.538**	**3.121**	**134.059**	**32.028**	**9.319**	**85**	**188.149**

Σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις							
1η Ιανουαρίου 2021	**(3.908)**	**(2.436)**	**(94.224)**	**(24.983)**	**(8.306)**	**0**	**(133.856)**
Αποσβέσεις	(280)	(121)	(4.064)	(1.189)	(800)	0	**(6.454)**
Πωλήσεις	0	10	449	355	175	0	**989**
Διαγραφές	0	68	236	7	1.998	0	**2.309**
Μεταφορές	0	0	(727)	(85)	64	0	**(748)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	221	528	157	(19)	0	**887**
31η Δεκεμβρίου 2021	**(4.188)**	**(2.258)**	**(97.802)**	**(25.738)**	**(6.888)**	**0**	**(136.873)**
Αναπόσβεστη Αξία							
31η Δεκεμβρίου 2021	**5.350**	**863**	**36.257**	**6.290**	**2.431**	**85**	**51.276**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	Λατομεία/ Γήπεδα Οικόπεδα	**Κτίρια και εγκαταστάσεις**	**Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Οχήματα**	**Λοιπά**	**Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσης παγίων**	**Σύνολο**
Αξία κτήσης							
1η Ιανουαρίου 2020	**9.538**	**4.163**	**117.613**	**27.076**	**14.686**	**242**	**173.317**
Προσθήκες	0	7	1.285	500	1.207	460	**3.459**
Πωλήσεις	0	(626)	(5.669)	(828)	(761)	0	**(7.884)**
Διαγραφές	0	(61)	(5.615)	(424)	(3.340)	0	**(9.440)**
Μεταφορές	0	0	21.134	5.905	0	(71)	**26.968**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(40)	(157)	(33)	(50)	0	**(280)**
31η Δεκεμβρίου 2020	**9.538**	**3.443**	**128.591**	**32.196**	**11.742**	**631**	**186.140**
Σωρευμένες αποσβέσεις και							
1η Ιανουαρίου 2020	**(3.628)**	**(2.961)**	**(93.099)**	**(21.964)**	**(11.376)**	**0**	**(133.027)**
Αποσβέσεις	(280)	(152)	(3.314)	(1.026)	(913)	0	**(5.685)**
Πωλήσεις	0	587	5.553	657	614	0	**7.411**
Διαγραφές	0	61	5.600	424	3.323	0	**9.408**
Ανακτήσεις Απομειώσεων	0	0	20	0	0	0	**20**
Μεταφορές	0	0	(9.119)	(3.099)	1	0	**(12.217)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	29	135	25	45	0	**234**
31η Δεκεμβρίου 2020	**(3.908)**	**(2.436)**	**(94.224)**	**(24.983)**	**(8.306)**	**0**	**(133.856)**
Αναπόσβεστη Αξία							
31η Δεκεμβρίου 2020	**5.630**	**1.007**	**34.367**	**7.213**	**3.436**	**631**	**52.284**

Οι αποσβέσεις του Ομίλου της χρήσης 2021 έχουν καταχωρηθεί στο Κόστος πωλήσεων κατά 5.974 (31.12.2020:6.255), στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 1.687 (31.12.2020:930), στα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης 39 (31.12.2020:59) και στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) 609 (31.12.2020:734) και στο απόθεμα 199 (31.12.2020:(79)).

Οι αποσβέσεις της Εταιρείας, απεικονίζονται στην Κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων κατά 4.838 (31.12.2020:4.835) στο Κόστος πωλήσεων, κατά 1.516 (31.12.2020:619) στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης και στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) 100(31.12.2020:232).

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των ενσώματων παγίων.

11 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Η κίνηση των επενδυτικών ακινήτων για τις χρήσεις 2021 και 2020 του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**8.061**	**8.160**	**7.438**	**7.536**
Διαφορά επιμέτρησης στην εύλογη αξία	(76)	(99)	(77)	(98)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**7.985**	**8.061**	**7.361**	**7.438**

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρώνται στην εύλογη αξία αυτών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 40. Η επιμέτρηση στη εύλογη αξία καθορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη την ικανότητα της Εταιρείας για την επίτευξη της μέγιστης και βέλτιστης χρήσης τους, αξιολογώντας τη χρήση του κάθε στοιχείου που είναι νομικά επιτρεπτή και οικονομικά εφικτή. Ο Όμιλος εντός της χρήσης 2021 προέβη στην επανεκτίμηση της εύλογης αξίας του χαρτοφυλακίου ακινήτων του, αναθέτοντας την εργασία της εκτίμησης σε ανεξάρτητους οίκους εκτιμητών ακινήτων. Από την επανεκτίμηση της εύλογης αξίας των επενδυτικών ακινήτων προέκυψε καθαρή ζημιά ποσού 76 (2020: ζημιά 99) (βλ. Σημείωση 34).

Στο κατωτέρω πίνακα παρατίθενται στοιχεία των βασικών παραδοχών που λήφθηκαν υπόψη στις αποτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων για την 31.12.2021:

Ακίνητο	**Εύλογη Αξία 31.12.2021**	**Μέθοδος**	**Αγοραία τιμή**	**Επιτόκιο**	**Απόδοση**
Κως-Αγροτεμάχια	824	Κτηματαγοράς	30,0 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
Κτίριο και Οικόπεδο θέση Λεζίδες Αλιβέρι Ευβοίας	1.087	Κτηματαγοράς και κεφαλαιοποίησης εσόδων	Κτίριο 2,00-5 ευρώ/τ.μ. , οικόπεδο 4,8-11,40 ευρώ/τ.μ., μίσθωμα κτιρίου 1,6 ευρώ. /τ.μ.	12.25	12,25%
Αγροτεμάχιο θέση Ποσειδωνία Λαυρίου Αττικής	13	Κτηματαγοράς	1,87 ευρώ ανά τ.μ.	-	-

Μαντούδι (Εύβοια) - Αγροτεμάχια	624	Κτηματαγοράς	5,50 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
Βουλγαρία-Αγροτεμάχια (Batac)	5.437	Κτηματαγοράς/Αξιοποίησης	34,85 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
	7.985				

Τα αντίστοιχα στοιχεία των βασικών παραδοχών που λήφθηκαν υπόψη στις αποτιμήσεις των επενδυτικών ακινήτων για την 31.12.2020, έχουν ως εξής:

Ακίνητο	Εύλογη Αξία 31.12.2020	Μέθοδος	Αγοραία τιμή	Επιτόκιο	Απόδοση
Κως-Αγροτεμάχια	900	Κτηματαγοράς	26,5 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
Κτίριο και Οικόπεδο θέση Λεζίδες Αλιβέρι Ευβοίας	1.087	Κτηματαγοράς και κεφαλαιοποίησης εσόδων	Κτίριο 2,00-5ευρώ/τ.μ. , οικόπεδο 4,8-11,40 ευρώ/τ.μ., μίσθωμα κτιρίου 1,6 ευρώ. /τ.μ.	12.25	12,25%
Αγροτεμάχιο θέση Ποσειδωνία Λαυρίου Αττικής	13	Κτηματαγοράς	1,87 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
Μαντούδι (Εύβοια) - Αγροτεμάχια	624	Κτηματαγοράς	5,50 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
Βουλγαρία-Αγροτεμάχια (Batac)	5.437	Κτηματαγοράς/Αξιοποίησης	34,85 ευρώ ανά τ.μ.	-	-
	8.061				

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των επενδυτικών ακινήτων.

12 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

12.1 Ανάλυση κίνησης επενδύσεων σε θυγατρικές χρήσης 2021

Οι θυγατρικές της Εταιρείας παρουσιάζονται αναλυτικά στη Σημείωση 5.

Η μεταβολή της λογιστικής αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές, στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχει ως εξής:

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2021	**2020**
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**123.529**	**117.768**
Προσθήκες	4.001	24.655
Πωλήσεις / Διαγραφές	0	(248)
Ζημία απομείωσης	(30.255)	(18.645)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**97.275**	**123.529**

Οι προσθήκες του κονδυλίου εντός της χρήσης 2021 αφορούν αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην θυγατρική εταιρεία TERNA OVERSEAS LTD.

Οι ζημιές απομείωσης που αναγνωρίστηκαν εντός της χρήσης, ανήλθαν σε 30.255 και αφορούν κατά ποσό 30.027 την θυγατρική εταιρεία TERNA OVERSEAS LTD και κατά ποσό 228 την θυγατρική εταιρεία Κ/Ξ EUROIONIA. Οι αντίστοιχες ζημιές για τη χρήση 2020 ανήλθαν σε 18.645 και αφορούσαν τη θυγατρική εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε.

12.2 Αξιολόγηση του ελέγχου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10

- Ο Όμιλος κατέχει ποσοστό 48,98% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 10, η μητρική Εταιρεία ασκεί εξουσία επί της ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ, καθώς έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις συναφείς της δραστηριότητες, μέσω του διορισμού μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου.

- Η εταιρεία TERNA QATAR LLC, στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας ο Όμιλος συμμετέχει κατά 35%, ενοποιείται ολικά ως θυγατρική, καθώς τεκμαίρεται έλεγχος σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις». Πιο συγκεκριμένα, βάσει σύμβασης ο Όμιλος κατέχει επί της ουσίας τον έλεγχο της διοίκησης και της λειτουργίας της εν λόγω εταιρείας.

Εντός της χρήσης, δεν πραγματοποιήθηκαν μεταβολές στις ως άνω εκτιμήσεις, σε σχέση με την 31.12.2020.

12.3 Έλεγχος απομείωσης

Σύμφωνα με τις ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές και τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36, η Εταιρεία διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης επί των στοιχείων του ενεργητικού στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις απομείωσης. Ο σχετικός έλεγχος μπορεί να διενεργείται και νωρίτερα, όταν ανακύπτουν ενδείξεις ενδεχόμενης ζημιάς απομείωσης. Η αξιολόγηση που διενεργείται, εστιάζει τόσο σε εξωγενείς όσο και σε ενδογενείς παράγοντες. Επίσης, η Εταιρεία για τις επενδύσεις της σε συμμετοχές, που έχουν ήδη υποστεί απομείωση και όταν υφίστανται ενδείξεις αναστροφής, συγκρίνει τη λογιστική αξία με την ανακτήσιμη αξία τους και αξιολογεί τη δυνατότητα της αναστροφής μέρους ή του συνόλου της απομείωσης που έχει αναγνωριστεί σε προγενέστερες περιόδους.

Όσον αφορά τις ζημιές απομείωσης ποσού 30.255 που αφορούν την θυγατρική εταιρεία TERNA OVERSEAS LTD, αφορά κυρίως στην ενσωμάτωση ζημιών από τις θυγατρικής εταιρείες της Μέσης Ανατολής TERNA BAHRAIN HOLDING WLL και TERNA QATAR LLC σχετιζόμενες μείωση μετοχικού

κεφαλαίου με συμψηφισμό ζημιών και με διαγραφή ενδοομιλικών δανείων αντίστοιχα. Για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας της εταιρείας διενεργήθηκαν κατάλληλες προσαρμογές στα Ίδια Κεφάλαια της εταιρείας βάσει των μελλοντικών κερδών από την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών συμβάσεων της.

12.4 Θυγατρικές με σημαντικό ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών

Τα στοιχεία και κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων της σημαντικής θυγατρικής ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΑΕ (με αντικείμενο δραστηριότητας εξόρυξη και επεξεργασία λευκόλιθου) στην οποία υπάρχουν μη ελέγχουσες συμμετοχές τρίτων (δικαιώματα μειοψηφίας), στην οποία η ανώτερη μητρική είναι η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ έχουν ως εξής:

	31.12.2021	31.12.2020
Ποσοστό μη ελεγχουσών συμμετοχών	51,02%	51,02%
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	62.871	69.776
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	18.356	14.951
(Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις)	(55.271)	(57.288)
(Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις)	(12.708)	(9.330)
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**13.248**	**18.109**
Καθαρή θέση που αναλογεί σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	**16.810**	**19.155**
Κατάσταση Συνολικών Αποτελεσμάτων		
Κύκλος εργασιών	9.848	6.824
Καθαρά Κέρδη/(Ζημιές)	(4.910)	(13.196)
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	0	71
Συνολικά αποτελέσματα	**(4.910)**	**(13.125)**
Συνολικά αποτελέσματα κατανεμημένα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	**(2.369)**	**(7.404)**
Κατάσταση Ταμειακών Ροών		
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(478)	(4.312)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(5.450)	(5.601)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	6.186	8.750
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα χρηματικά διαθέσιμα	**258**	**(1.163)**
Χρηματικά διαθέσιμα στην αρχή της χρήσης	252	1.415
Χρηματικά διαθέσιμα στο τέλος της χρήσης	**510**	**252**

Τα ανωτέρω οικονομικά στοιχεία της θυγατρικής είναι προ εγγραφών ενοποίησης με τον ευρύτερο Όμιλο.

13 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΧΗΜΑΤΑ ΥΠΟ ΚΟΙΝΟ ΕΛΕΓΧΟ

13.1 Συμμετοχές σε κοινοπραξίες

Ο Όμιλος κατέχει δικαιώματα σε κοινοπραξίες τις οποίες ενοποιεί με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 28, και οι οποίες παρουσιάζονται στη Σημείωση 5 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Η κίνηση των συμμετοχών σε κοινοπραξίες για την χρήση του 2021 και του 2020 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**57.069**	**15.237**	**57.659**	**16.139**
Προσθήκες	0	41.520	0	41.520
Ανάκτηση απομείωσης	0	0	10.683	0
Αποτελέσματα από την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης	10.686	312	0	0
Κινήσεις απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια από την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης	4.778	0	0	0
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**72.533**	**57.069**	**68.342**	**57.659**

Η ανάκτηση απομείωσης του κονδυλίου εντός της χρήσης 2021 αφορούν σε ποσό 10.683 ανάκτηση απομείωσης συμμετοχής στην κοινοπραξία ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ. Σημειώνεται ότι το ποσό 10.683 αφορά σε ανακτήσεις απομειώσεων επί της συμμετοχής που είχαν αναγνωριστεί σε προηγούμενες χρήσεις, η ανάκτηση απομείωσης δεν υπερβαίνει το αρχικό κόστος κτήσης της συμμετοχής. Το ποσό της ανάκτησης απομείωσης προέκυψε ως η διαφορά μεταξύ της αξία κτήσης που απεικονίζονται στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις και της εύλογης αξίας των Ιδίων Κεφαλαίων της Κοινοπραξίας με το αναλογούν ποσοστό συμμετοχής (25%). Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας βασίζεται σε σημαντικές παραδοχές μη παρατηρήσιμες στην αγορά. Οι βασικότερες εκτιμήσεις και παραδοχές σχετίζονται με την εξέλιξη του μελλοντικού εσόδου της εταιρείας το οποίο αναμένεται να διαμορφωθεί με βάση την εκτιμώμενη εκπροσώπηση που αναμένεται να επιτύχει η εταιρεία στο σύνολο της εκτιμώμενης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας όπως αυτή επηρεάζεται από την εθνική ενεργειακή πολιτική και τις τιμές του φυσικού αερίου. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές έχουν προεξοφληθεί με συντελεστή προεξόφλησης 9,50%. Το ποσό της ανάκτησης απομείωσης καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα της χρήσης στο κονδύλι «Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων» (βλέπε σχετικά σημ.35).

Συνεπεία της εξαγοράς της εταιρείας ΗΡΩΝ ΙΙ από την ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, οι παλαιοί μέτοχοι παραιτήθηκαν από μέρος των δεδουλευμένων αλλά μη καταβληθέντων τόκων Ομολογιακού Δανείου το οποίο είχε εκδοθεί από την ΗΡΩΝ ΙΙ προς τους μετόχους της Εταιρείας, ως Δευτερογενές Χρέος στο πλαίσιο εισφοράς κεφαλαίων για την κατασκευή του εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Η Διοίκηση της ΗΡΩΝ ΙΙ αξιολογώντας τις αρχές του Εννοιολογικού Πλαισίου και των λογιστικών προτύπων έκρινε ότι η ωφέλεια αυτή δεν συνιστά έσοδο, αλλά εισφορά κεφαλαίου και προέβη στην αναγνώριση του ποσού της ωφέλειας απευθείας στα Ιδία Κεφάλαια. Από την ενσωμάτωση της ΗΡΩΝ ΙΙ στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ποσό 4.778 («Κινήσεις απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια από την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης») που αφορά την αναλογία της ωφέλειας για τον Όμιλο αναγνωρίστηκε στα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου και περιλαμβάνεται στις «Μεταφορές/λοιπές κινήσεις».

Οι σημαντικότερες κοινοπραξίες που περιλαμβάνονται στο παρόν κονδύλι είναι οι ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε. και ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ (βλ. αναλυτικά Σημείωση 5). Το 100% των στοιχείων και κονδυλίων των οικονομικών καταστάσεων των κοινοπραξιών αυτών, για την χρήση 2021 και 2020 έχουν ως εξής:

	ΗΡΩΝ ΙΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ		**ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ**	
Ποσοστό συμμετοχής	**25,00%**	**25,00%**	**32,46%**	**32,46%**
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά	116.155	123.170	135.808	109.186
Χρηματικά διαθέσιμα	31.805	8.466	115.450	37.921
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά	95.344	27.213	29.568	27.562
Σύνολο ενεργητικού	**243.304**	**158.849**	**280.826**	**174.668**
Μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πλην εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων και	54.327	67.144	543	228
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	22.848	25.982	204.878	100.000
Βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (πλην εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων και προβλέψεων)	11.603	15.293	129	60
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	49.572	7.279	2.701	1.847
Σύνολο υποχρεώσεων	**138.350**	**115.698**	**208.251**	**102.135**
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**104.954**	**43.151**	**72.575**	**72.534**
Αναλογία στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**26.239**	**10.788**	**43.579**	**43.566**
Κύκλος εργασιών	288.230	74.260	35.041	17.262
(Αποσβέσεις)	(10.595)	(9.694)	(151)	(43)
(Χρηματοοικονομικά έξοδα)	(6.642)	(8.868)	(22)	(9)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	0	28	8	0
(Έξοδο)/Έσοδο φόρου εισοδήματος	3.049	(3.379)	(163)	51

Αποτελέσματα μετά από φόρους	**42.484**	**1.441**	**(1.253)**	**(162)**
Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	(4)	18	0	0
Συνολικά αποτελέσματα	**42.480**	**1.459**	**(1.253)**	**(162)**
Αναλογία στα αποτελέσματα του Ομίλου	10.621	360	13	(53)
Αναλογία στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου	(1)	5	0	0
Αναλογία στα συνολικά αποτελέσματα του Ομίλου	**10.620**	**365**	**13**	**(53)**

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ:

Σημειώνεται ότι μετά την ημερομηνία έναρξης παραχώρησης και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σύμβαση παραχώρησης, τα ποσοστά συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο διαμορφώθηκαν σε: ΤΕΡΝΑ Α.Ε. 32,46%, GMR Airports Limited 21,64%, και Ελληνικό Δημόσιο με 45,9%. Τα ανωτέρω ποσοστά είναι σε ισχύ από την 06.02.2020. Ωστόσο σύμφωνα με την Σύμβαση Παραχώρησης, η ΤΕΡΝΑ και η GMR Airports Limited έχουν αναλάβει την υποχρέωση να καλύψουν ολοσχερώς το ποσό της αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου κατ' αναλογία (pro rata) προς το προηγούμενο ποσοστό συμμετοχής εκάστου ήτοι ποσοστά 60% και 40% αντίστοιχα.

Κατά το 2021 και 2020 δεν εισπράχθηκαν μερίσματα από τις ανωτέρω κοινοπραξίες.

13.2 Επενδύσεις σε από κοινού λειτουργίες – Αναλογική ενσωμάτωση

Οι εταιρείες που λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο της αναλογικής ενσωμάτωσης στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας παρουσιάζονται αναλυτικά στη Σημείωση 5. Οι εν λόγω εταιρείες αφορούν σε σχήματα με από κοινού λειτουργία με τους ετέρους μετόχους και ουσιαστικά πρόκειται κυρίως για τις φορολογικές κατασκευαστικές κοινοπραξίες (joint operations), οι οποίες δεν αποτελούν ξεχωριστή οντότητα στα πλαίσια των ΔΠΧΑ. Τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις τους ενσωματώνονται κατά την αναλογία που αφορούν, στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Τα ακόλουθα ποσά προ απαλοιφών εμπεριέχονται στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις για τις χρήσεις 2021 και 2020 και αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του Ομίλου στους λογαριασμούς ενεργητικού και υποχρεώσεων καθώς και επί των κερδών μετά φόρων των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών.

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	5.948	7.815	5.948	7.093
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	107.093	153.577	102.199	146.864
Σύνολο ενεργητικού	**113.040**	**161.392**	**108.147**	**153.958**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.237	16.892	5.237	16.770
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	107.387	143.989	106.898	141.232

Σύνολο υποχρεώσεων	**112.625**	**160.881**	**112.135**	**158.002**
Καθαρή Θέση	**416**	**511**	**(3.988)**	**(4.044)**
Κύκλος εργασιών	116.041	95.592	115.961	87.302
Μικτά αποτελέσματα	3.032	1.236	3.863	448
Κέρδη μετά φόρων	**3.754**	**(2.147)**	**4.263**	**(3.516)**

14 ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ο λογαριασμός «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις» την 31.12.2021 και την 31.12.2020 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής :

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Δάνεια σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και λοιπές συνδεμένες επιχειρήσεις	52.077	17.366	101.131	58.620
Εγκριθείσες αλλά μη εισπραχθείσες επιχορηγήσεις	0	10.441	0	0
Δοθείσες εγγυήσεις	830	1.039	461	591
Παρακρατήσεις τιμολογηθεισών απαιτήσεων	2.745	9.810	0	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	355	861	354	862
Πρόβλεψη απομείωσης μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών στοιχείων	0	(12)	0	(16)
Σύνολο	**56.007**	**39.505**	**101.946**	**60.057**

Η Εταιρεία συμμετέχει σε εκδόσεις ομολογιακών δανείων σε θυγατρικές και λοιπές συνδεδεμένες εταιρείες, τα οποία θα αποπληρώνονται είτε με λήψη τραπεζικού δανεισμού είτε μέσω πρόωρων αποπληρωμών είτε στη λήξη τους. Η μεταβολή στην Εταιρεία στον λογαριασμό «Δάνεια σε κοινοπραξίες και λοιπές συνδεμένες επιχειρήσεις» αφορά την χορήγηση δανείων ποσού 37.130 και την είσπραξη ποσού κεφαλαίου και τόκων ύψους 901.

Η μεταβολή στον Όμιλο όσον αφορά τον λογαριασμό «Παρακρατήσεις τιμολογηθεισών απαιτήσεων» αφορά κυρίως μεταφορά στο κονδύλι «Εμπορικές απαιτήσεις», ως ποσό προς είσπραξη τους επόμενους 12 μήνες.

Η αναστροφή ποσού 10.441 στο λογαριασμό «Εγκριθείσες αλλά μη εισπραχθείσες επιχορηγήσεις» προέρχεται από την θυγατρική εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ (βλ. αναλυτικά Σημείωση 25).

15 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Ο λογαριασμός «Αποθέματα» την 31.12.2021 και την 31.12.2020 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Πρώτες-βοηθητικές ύλες	5.776	4.056	4.971	3.172
Ανταλλακτικά παγίων	32	25	32	25
Εμπορεύματα και Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	24.066	21.597	3.910	4.290
Ακίνητα υπό ανέγερση	2.196	2.196	0	0
Απομειώσεις Αποθεμάτων	(10.150)	(9.829)	(1.050)	(1.050)
Σύνολο	**21.920**	**18.045**	**7.863**	**6.437**

Το κονδύλι «Εμπορεύματα και Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή» αφορά κυρίως εξορυχθέν μετάλλευμα μαγνησίτη (κατεργασμένο και ακατέργαστο).

Συνολικά ο Όμιλος αναγνώρισε κατά την ετήσια διαδικασία του ελέγχου της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας των αποθεμάτων και ακινήτων του ποσό ζημίας 343 (31.12.2020:4.509) στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» της Κατάστασης συνολικών αποτελεσμάτων (βλ. σημείωση 34).

Με την εξαίρεση των ανωτέρω περιπτώσεων, δεν υφίσταται κατά την 31.12.2021 περαιτέρω ενδείξεις απομείωσης των αποθεμάτων.

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των αποθεμάτων.

16 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι «Εμπορικές απαιτήσεις» του Ομίλου και της Εταιρείας την 31.12.2021 και την 31.12.2020, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Πελάτες	173.209	173.368	150.271	198.822
Πελάτες - Επίδικοι και Επισφαλείς	4.800	4.903	4.546	4.659
Γραμμάτια/Επιταγές Εισπρακτέες σε καθυστέρηση	824	824	824	824
Επιταγές Εισπρακτέες	0	1.100	0	1.100
Μείον: Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(19.507)	(19.376)	(18.313)	(18.848)
Σύνολο	**159.326**	**160.819**	**137.328**	**186.557**

Οι λογιστικές αξίες των πελατών αντιπροσωπεύουν την εύλογη αξία τους.

Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εξετάζει τις απαιτήσεις για τυχόν απομειώσεις, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 και τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων είναι η λογιστική αξία κάθε

κατηγορίας εισπρακτέων ως αναφέρεται παραπάνω. Οι προβλέψεις απομείωσης εμπορικών απαιτήσεων για τη χρήση 2021 και 2020 αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2020	**0**	**242**	**18.975**	**19.217**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	711	0	711
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημία	0	(115)	(306)	(421)
Λοιπές Μεταφορές	0	3	48	51
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	(1)	(181)	(182)
Υπόλοιπο 31.12.2020	**0**	**840**	**18.536**	**19.376**

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2021	**0**	**840**	**18.536**	**19.376**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	1.092	0	1.092
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημία	0	(688)	(227)	(915)
Διαγραφές	0	(3)	(118)	(121)
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	29	46	75
Υπόλοιπο 31.12.2021	**0**	**1.270**	**18.237**	**19.507**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2020	**0**	**242**	**18.484**	**18.726**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	668	0	668
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημία	0	(120)	(306)	(426)
Λοιπές Μεταφορές	0	1	48	49
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	0	(169)	(169)
Υπόλοιπο 31.12.2020	**0**	**791**	**18.057**	**18.848**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2021	**0**	**791**	**18.057**	**18.848**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	19	0	19
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημία	0	(241)	(227)	(468)
Διαγραφές	0	(3)	(118)	(121)
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	0	35	35
Υπόλοιπο 31.12.2021	**0**	**566**	**17.747**	**18.313**

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται το σύνολο των απαιτήσεων από πελάτες και η ανάλυση της παλαιότητας των ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων που ήταν ληξιπρόθεσμες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	144.989	143.032	115.910	151.645
Ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα εμπορικών απαιτησεων	33.844	37.163	39.731	53.760
Σύνολο απαιτήσεων από πελάτες	**178.833**	**180.195**	**155.641**	**205.405**

Η ανάλυση της παλαιότητας των ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων που ήταν ληξιπρόθεσμες έχει ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ 2021					
	Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	**< 6 μήνες**	**6 - 12 μήνες**	**12 - 24 μήνες**	**>24 μήνες**	**Σύνολο**
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	144.989	2.212	8.816	3.173	19.643	178.833
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία	(511)	(1)	(4.330)	(313)	(14.352)	(19.507)
Σύνολο	**144.478**	**2.211**	**4.486**	**2.860**	**5.291**	**159.326**

	ΟΜΙΛΟΣ 2020					
	Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	**< 6 μήνες**	**6 - 12 μήνες**	**12 - 24 μήνες**	**>24 μήνες**	**Σύνολο**
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	143.032	1.559	10.838	5.957	18.809	180.195
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία	(292)	(8)	(1.691)	(3.231)	(14.154)	(19.376)
Σύνολο	**142.740**	**1.551**	**9.147**	**2.726**	**4.655**	**160.819**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2021					
	Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	**< 6 μήνες**	**6 - 12 μήνες**	**12 - 24 μήνες**	**>24 μήνες**	**Σύνολο**
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	115.910	2.260	9.993	8.407	19.072	155.641
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία	(313)	(1)	(4.315)	(310)	(13.374)	(18.313)
Σύνολο	**115.597**	**2.258**	**5.678**	**8.097**	**5.698**	**137.328**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2020					
	Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	**< 6 μήνες**	**6 - 12 μήνες**	**12 - 24 μήνες**	**>24 μήνες**	**Σύνολο**
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	151.645	11.160	15.192	6.466	20.942	205.405
Αναμενόμενη πιστωτική ζημία	(272)	(8)	(1.691)	(3.228)	(13.649)	(18.848)
Σύνολο	**151.373**	**11.151**	**13.501**	**3.238**	**7.293**	**186.557**

Στα ποσά που δεν είναι σε καθυστέρηση συμπεριλαμβάνεται ποσό 39,3 εκατ. ευρώ (31.12.2020:35,9 εκατ. ευρώ) το οποίο αφορά κρατήσεις καλής εκτέλεσης (παρακρατημένες εγγυήσεις).

Συνολικά στον Όμιλο, οι απαιτήσεις μετά τις απομειώσεις που είναι σε καθυστέρηση άνω των 12 μηνών ανέρχονται σε 8.151 για τον Όμιλο και σε 13.795 για την Εταιρεία. Οι απαιτήσεις αυτές αφορούν σε Φορείς Δημοσίου, Συνδεδεμένα Μέρη και Τρίτους και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Διοίκησης είναι ανακτήσιμες.

Στα πλαίσια της δραστηριότητας του Ομίλου, λαμβάνονται κατά περίπτωση και τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της εισπραξιμότητας των απαιτήσεων.

Τέλος, σημαντική διασφάλιση για την εισπραξιμότητα των υπολοίπων αποτελούν και οι ληφθείσες προκαταβολές που αφορούν κατασκευαστικές συμβάσεις, οι οποίες την 31.12.2021 ανέρχονταν στο ποσό των 308,7 εκατ. ευρώ (31.12.2020:251,7 εκατ. ευρώ) (βλ. Σημειώσεις 17 & 27).

17 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΛΑΤΕΣ

Οι απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις με πελάτες	146.533	108.307	122.118	76.618
Απαιτήσεις από λοιπές συμβάσεις με πελάτες	4.918	451	1.489	450
Μείον: Απομειώσεις Απαιτήσεων από συμβάσεις με πελάτες	(46)	(10.030)	(46)	(60)
Σύνολο	**151.405**	**98.728**	**123.561**	**77.008**

Οι προβλέψεις απομείωσης των απαιτήσεων από συμβάσεις με πελάτες αναλύονται ως εξής βάσει του ΔΠΧΑ 9:

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2020	**0**	**10.512**	**(75)**	**10.437**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	58	75	133
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημία	0	(31)	0	(31)
Λοιπές Μεταφορές	0	(2)	0	(2)
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	(507)	0	(507)
Υπόλοιπο 31.12.2020	**0**	**10.030**	**0**	**10.030**

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2021	**0**	**10.030**	**0**	**10.030**
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημία	0	(10.491)	0	(10.491)
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	507	0	507
Υπόλοιπο 31.12.2021	**0**	**46**	**0**	**46**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2020	**0**	**32**	**(75)**	**(43)**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	58	75	133
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημία	0	(30)	0	(30)
Υπόλοιπο 31.12.2020	**0**	**60**	**0**	**60**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2021	**0**	**60**	**0**	**60**
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημία	0	(14)	0	(14)
Υπόλοιπο 31.12.2021	**0**	**46**	**0**	**46**

Η αναστροφή προβλέψεων ύψους 10 εκατ. ευρώ περίπου εντός της τρέχουσας χρήσης, αφορά στην δικαστική διεκδίκηση συμβατικών απαιτήσεων του Ομίλου ΤΕΡΝΑ ΑΕ, στο Μπαχρέιν. Συγκεκριμένα, εντός του 2017, ο Όμιλος ξεκίνησε διαδικασία δικαστικής διαιτησίας, αναφορικά με τη διεκδίκηση συμβατικών απαιτήσεων (πλέον τόκων και των εξόδων της διαιτησίας) που αφορούν σε κατασκευαστικό έργο που έχει εκτελέσει ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ (μέσω της θυγατρικής του ΤΕΡΝΑ Contracting) στο Μπαχρέιν. Κατά τη στιγμή εκείνη, το ύψος των λογιστικά αναγνωρισμένων μη τιμολογημένων απαιτήσεων του Ομίλου από την εκτέλεση της συγκεκριμένης κατασκευαστικής σύμβασης ανήρχετο σε 15,4 εκατ. ευρώ (BD 6.5 εκατ.). Ο Όμιλος επί του ως άνω υπολοίπου είχε αναγνωρίσει σωρευτικές προβλέψεις για πιθανές πιστωτικές ζημιές ύψους 10,4 εκατ. ευρώ (BD 4.6 εκατ.). Στις 25.05.2020, εκδόθηκε η πολυσέλιδη δικαστική απόφαση του Διεθνούς Διαιτητικού Δικαστηρίου (ICC International Court of Arbitration) με αναφορά ότι επιδικάζεται προς όφελος του Ομίλου το ποσό των 11,1 εκατ. ευρώ (BD 4.7 εκατ.). Η εταιρεία εκκίνησε τις διαδικασίες για την εκτέλεση της ανωτέρω απόφασης του Δ.Δ.Δ., ενώ η αντίδικος εταιρεία τον Οκτώβριο του 2020 υπέβαλε έφεση ενώπιον του High Court κατά της εκτέλεσης της απόφασης, και κατόπιν της από 29 Δεκεμβρίου απορριπτικής απόφασης τον Φεβρουάριο του 2021 υπέβαλε δεύτερη έφεση στο Supreme Court ζητώντας εκ νέου την αναστολή εκτέλεσης. Και η 2η έφεση απορρίφθηκε κι έτσι το Execution Court , μετά την πρωτόδικη δικαίωση της εταιρείας από το High Court, έχει ξεκινήσει τη διαδικασία εκτέλεσης της απόφασης του Δ.Δ.Δ., έχοντας υποβάλλει αίτηση στην CENTRAL BANK OF BAHRAIN να ερευνήσει και βρει τις καταθέσεις της αντιδίκου SHARAKA FOR HOUSING PROJECTS BSCC στις εμπορικές τράπεζες, προκειμένου ικανοποίησης της απόφασης του Δ.Σ.Σ. Ακολούθως η αντίδικος υπέβαλε στις 12.05.2021, έφεση στο Cassation Court (Ακυρωτικό Δικαστήριο) κατά της απόφασης του Supreme Court της 28.03.2021, η εκδίκαση της οποίας ανακοινώθηκε για τις 04.10.2021. Η ανωτέρω κατάθεση της έφεσης δεν έχει ανασταλτικό χαρακτήρα για τις διαδικασίες εκτέλεσης της απόφασης, οι οποίες αναμένεται να ολοκληρωθούν με την έκδοση της απόφασης του Cassation Court (Ακυρωτικό Δικαστήριο).

Στις 24.11.2021 εκδόθηκε η καθαρογραμμένη απόφαση του Cassation Court (Ακυρωτικού Δικαστηρίου), η οποία απορρίπτει την έφεση της SHARAKA FOR HOUSING PROJECTS BSCC. Ακολούθως υπεβλήθη στο Execution Court η απόφαση για την εκτέλεση της απόφασης, καθώς και εναντίον της μητρικής εταιρείας της SHARAKA, η οποία ως μητρική έχει την υποχρέωση να καλύψει την υποχρέωση της θυγατρικής της εταιρείας, σε περίπτωση αδυναμίας της SHARAKA. Λόγω της θέση σε ισχύ νέας νομοθεσίας για τη λειτουργία του Execution Court, η οποία δίνει στο εν λόγω δικαστήριο πρόσθετες αρμοδιότητες και θα καταστεί ευχερέστερη η εκτέλεση της απόφαση, η υλοποίηση των ανωτέρω διαδικασιών αναμένεται να επιταχυνθεί.

Συνοψίζοντας όλα τα παραπάνω, η θετική επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου εντός της τρέχουσας χρήσης ανήλθε σε ποσό περίπου 5,7 εκατ. ευρώ (αναστροφή προβλέψεων 10 εκατ. ευρώ, αποαναγνώριση μη τιμολογημένων απαιτήσεων ύψους 15,3 εκατ. ευρώ και αναγνώριση απαιτήσεων ύψους 11 εκατ. ευρώ).

Οι υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Προκαταβολές πελατών	183.039	129.968	79.805	110.665
Μη εκπληρωθείσες υποχρεώσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις	141.075	83.852	139.948	71.821
Σύνολο	**324.114**	**213.820**	**219.753**	**182.486**

Οι μεταβολές στις Απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις από Συμβάσεις με πελάτες μέσα στην τρέχουσα χρήση οφείλονται στους παρακάτω λόγους:

Απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες	**ΟΜΙΛΟΣ**
Υπόλοιπο 01.01.2020	**90.463**
Επίδρασης λόγω εκτέλεσης υφισταμένων συμβάσεων	18.606
Επίδραση νέων συμβάσεων	1.099
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.409)
Υπόλοιπο 31.12.2020	**108.758**
Υπόλοιπο 01.01.2021	**108.758**
Επίδρασης λόγω εκτέλεσης υφισταμένων συμβάσεων	35.358
Επίδραση νέων συμβάσεων	6.794
Συναλλαγματικές διαφορές	540
Υπόλοιπο 31.12.2021	**151.451**

Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	**ΟΜΙΛΟΣ**
Υπόλοιπο 01.01.2020	**92.457**
Επίδρασης λόγω εκτέλεσης υφισταμένων συμβάσεων	(19.051)
Επίδραση νέων συμβάσεων	10.522
Συναλλαγματικές διαφορές	(76)
Υπόλοιπο 31.12.2020	**83.852**
Υπόλοιπο 01.01.2021	**83.852**
Επίδρασης λόγω εκτέλεσης υφισταμένων συμβάσεων	(22.816)
Επίδραση νέων συμβάσεων	80.030
Συναλλαγματικές διαφορές	9
Υπόλοιπο 31.12.2021	**141.075**

Οι συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου, ανέρχονται σε 141.075 (31.12.2020:83.852). Το έσοδο που αναγνωρίστηκε μέσα στη χρήση του 2021, το οποίο αφορά σε συμβατικές υποχρεώσεις που υπήρχαν την 31.12.2020 ανέρχεται σε 83.852.

18 ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» την 31η Δεκεμβρίου 2021 και την 31η Δεκεμβρίου 2020 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Προκαταβολές και λοιπές βραχυπρόθεσμες μη χρηματοοικονομικές απαιτήσεις	**31.12.2021**	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Προκαταβολές σε Προμηθευτές	47.186	27.286	45.916	24.607
ΦΠΑ προς επιστροφή-συμψηφισμό	4.493	5.716	3.212	4.716
Προκαταβολές σε ασφαλιστικά ταμεία (ΙΚΑ τεχνικών έργων)	4.056	4.316	4.056	4.316
Λογ/μοί Διαχειρίσεως Προκ/λών και Πιστώσεων	756	1.183	696	868
Λοιπά έξοδα επομένων χρήσεων και προπληρωθέντα έξοδα	11.842	5.458	10.078	4.785
Λοιποί μεταβατικοί λογ/σμοι ενεργητικού	217	314	221	318
Σύνολο (α)	**68.550**	**44.273**	**64.179**	**39.610**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις	**31.12.2021**	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Απαιτήσεις κατά μελών κοινοπραξιών, συγγενών και λοιπών συνδεμένων επιχειρήσεων	5.154	10.918	6.807	22.453
Βραχυπρόθεσμο μέρος χορηγηθέντων μακροπρόθεσμων δανείων	143	351	143	351
Χρηματ/κές απαιτήσεις από διαφόρους λοιπούς χρεώστες	9.654	9.700	11.955	11.847
Δεσμευμένοι λογαριασμοί τραπεζικών καταθέσεων	83	210	25	24
Επισφαλείς - Επίδικες λοιπές απαιτήσεις	351	1.111	351	1.111
Μείον: Απομειώσεις Λοιπών βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	(10.570)	(12.083)	(10.493)	(11.930)
Σύνολο (β)	**4.815**	**10.207**	**8.788**	**23.856**
Σύνολο Προκαταβολών και λοιπών απαιτήσεων	**73.365**	**54.480**	**72.967**	**63.466**

Η κίνηση των προβλέψεων απομείωσης των εν λόγω κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας, μετά και την εφαρμογή των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2020	**0**	**193**	**12.123**	**12.316**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	100	0	100
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημία	0	(177)	0	(177)
Διαγραφές	0	0	(98)	(98)
Λοιπές Μεταφορές	0	0	(48)	(48)
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	0	(10)	(10)
Υπόλοιπο 31.12.2020	**0**	**116**	**11.967**	**12.083**

	ΟΜΙΛΟΣ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2021	**0**	**116**	**11.967**	**12.083**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	72	0	72
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημία	0	(12)	(724)	(736)
Διαγραφές	0	0	(726)	(726)
Συναλλαγμ. διαφορές μετατροπής	0	1	(124)	(123)
Υπόλοιπο 31.12.2021	**0**	**177**	**10.393**	**10.570**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2020	**0**	**213**	**11.933**	**12.146**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	103	0	103
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημία	0	(173)	0	(173)
Διαγραφές	0	0	(98)	(98)
Λοιπές Μεταφορές	0	0	(48)	(48)
Υπόλοιπο 31.12.2020	**0**	**143**	**11.787**	**11.930**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Στάδιο 1	**Στάδιο 2**	**Στάδιο 3**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο 01.01.2021	**0**	**143**	**11.787**	**11.930**
Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας	0	60	0	60
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημία	0	(47)	(724)	(771)
Διαγραφές	0	0	(726)	(726)
Υπόλοιπο 31.12.2021	**0**	**156**	**10.337**	**10.493**

19 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ

Η κίνηση των επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους για την χρήση 2021 και 2020, αναλύεται ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**12.230**	**12.176**	**8.172**	**8.118**
Προσθήκες	194	0	194	0
Μειώσεις	0	(53)	0	(53)

Προσαρμογή στην εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Αποτελεσμάτων	1.328	107	1.328	107
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**13.752**	**12.230**	**9.694**	**8.172**

Από το σύνολο των παραπάνω επενδύσεων το 51% της αξίας σε επίπεδο Ομίλου και το 30,5% σε επίπεδο Εταιρείας αφορούν σε μετοχές μη εισηγμένων τίτλων, οι σημαντικότερες των οποίων παρατίθενται αναλυτικότερα στην σημείωση 41.

Το κέρδος από την επιμέτρηση σε εύλογες αξίες συμπεριλήφθηκε στα Λοιπά συνολικά έσοδα στην Κατάσταση Συνολικών Αποτελεσμάτων τα οποία, δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους.

20 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Τα χρηματικά διαθέσιμα του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021 και την 31η Δεκεμβρίου 2020, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Ταμείο	70	86	39	60
Καταθέσεις Όψεως	276.497	266.587	136.750	177.735
Καταθέσεις Προθεσμίας	478	1.053	0	0
Σύνολο	**277.045**	**267.726**	**136.789**	**177.795**

Ο Όμιλος διατηρεί δεσμευμένες καταθέσεις ύψους 83 (210 την προηγούμενη χρήση), οι οποίες διατηρούνται σε συγκεκριμένους τραπεζικούς λογαριασμούς για την εξυπηρέτηση των βραχυπρόθεσμων λειτουργικών και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του. Οι εν λόγω δεσμευμένες καταθέσεις ταξινομούνται στο κονδύλι «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» (βλ. σημ 18).

21 ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια στις συνημμένες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Μακροπρόθεσμα δάνεια	153.366	111.762	152.785	110.605
Μείον: Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις πληρωτέες τους επόμενους 12 μήνες	(10.468)	(7.893)	(10.468)	(7.856)
Μακροπρόθεσμο μέρος δανείων	**142.898**	**103.869**	**142.317**	**102.749**

Η περίοδος αποπληρωμής των μακροπρόθεσμων δανείων αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
έως 1 έτος	10.468	7.893	10.468	7.856
1-5 έτη	84.530	38.720	83.949	38.045
άνω των 5 ετών	58.368	65.149	58.368	64.704
Σύνολο	**153.366**	**111.762**	**152.785**	**110.605**

Ο Όμιλος έχει την υποχρέωση της τήρησης συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών δεικτών που αφορούν στα ομολογιακά δάνεια. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021, ο Όμιλος ικανοποιούσε πλήρως τα απαιτούμενα όρια των χρηματοοικονομικών δεικτών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των δανειακών του συμβάσεων.

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων, για τη χρήση 2021 και την αντίστοιχη συγκριτική χρήση 2020, περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα /(έξοδα)» της ενοποιημένης και εταιρικής Κατάστασης Συνολικών Αποτελεσμάτων. Το μέσο επιτόκιο του Ομίλου για την χρήση που έληξε την 31.12.2021 ανήλθε σε 3,4% (31.12.2020: 3,9%).

Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι κατά 100% σε Ευρώ (100% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης) και αντιπροσωπεύει το 77,73% περίπου του συνολικού δανεισμού του Ομίλου (55,65% κατά το τέλος της προηγούμενης χρήσης). Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός καλύπτει τις ανάγκες χρηματοδότησης των επενδύσεων του κατασκευαστικού και του βιομηχανικού τομέα του Ομίλου.

Εντός της χρήσης του 2021 κατεβλήθησαν για εξόφληση μακροπροθέσμου δανεισμού ποσό 7,7 εκατ. ευρώ (2020: 178,8 εκατ. ευρώ) και εισπράχθηκαν από νέο δανεισμό ποσό 50,0 εκατ. ευρώ (2020: 106,6 εκατ. ευρώ).

Κατά την 31.12.2021 οι συνολικές δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου ανέρχονται σε 197.297 (2020: 200.816) εκ των οποίων ποσό 153.366 (2020:111.762) αφορά σε μακροπρόθεσμα δάνεια και ποσό 43.931 (2020: 89.054) αφορά σε βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό.

Από το ποσό των 153.366 (2020: 111.762) που αφορά σε μακροπρόθεσμο δανεισμό, ποσό 62.545 (2020: 17.133) αφορά σε ομολογιακά τραπεζικά δάνεια και ποσό 90.821 (2020: 94.629) αφορά σε ενδοομιλικό δανεισμό κυρίως από την μητρική εταιρεία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ.

Η συνοπτική κίνηση του βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού του Ομίλου και της εταιρείας την 31.12.2021 και την 31.12.2020 είχε ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Μακροπρόθεσμα δάνεια	**31.12.2021**	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Υπόλοιπο έναρξης	**111.762**	**169.044**	**110.605**	**157.794**
Εκταμιεύσεις κεφαλαίου	50.048	106.590	49.928	96.000
Πληρωμές κεφαλαίου	(7.707)	(178.858)	(7.169)	(142.923)
Πληρωμές τόκων	(4.797)	(6.130)	(4.604)	(6.023)
Τόκοι δανείου σε χρηματοοικονομικά αποτελέσματα (σημ.36)	3.987	6.244	3.953	5.757
Συναλλαγματικές διαφορές	1	(5)	0	0
Μεταφορές	72	14.877	72	0
Υπόλοιπο λήξης	**153.366**	**111.762**	**152.785**	**110.605**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	**31.12.2021**	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Υπόλοιπο έναρξης	**89.054**	**94.179**	**89.054**	**64.094**
Εκταμιεύσεις κεφαλαίου	2.009	50.620	1.007	50.620
Πληρωμές κεφαλαίου	(46.335)	(41.768)	(46.335)	(26.747)
Πληρωμές τόκων	(3.488)	(3.410)	(3.488)	(2.881)
Τόκοι δανείου σε χρηματοοικονομικά αποτελέσματα (σημ.36)	2.763	4.311	2.763	3.968
Μεταφορές	(72)	(14.878)	(72)	0
Υπόλοιπο λήξης	**43.931**	**89.054**	**42.929**	**89.054**

22 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις την 31η Δεκεμβρίου 2021 και την 31η Δεκεμβρίου 2020, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Υποχρεώσεις από τραπεζικές μισθώσεις (μακροπρόθεσμες)	0	200	0	200
Υποχρεώσεις από τραπεζικές μισθώσεις (βραχυπρόθεσμες)	217	326	202	310

Υπό-σύνολο τραπεζικών μισθώσεων (α)	**217**	**526**	**202**	**510**
Υποχρεώσεις από μισθώσεις τρίτων (μακροπρόθεσμες)	5.495	3.657	4.924	3.211
Υποχρεώσεις από μισθώσεις τρίτων (βραχυπρόθεσμες)	2.852	2.508	2.460	1.952
Υπό-σύνολο μισθώσεων από τρίτους (β)	**8.347**	**6.165**	**7.384**	**5.163**
Σύνολο μισθώσεων (α)+(β)	**8.564**	**6.691**	**7.586**	**5.673**

Η περίοδος αποπληρωμής των υποχρεώσεων από μισθώσεις αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
έως 1 έτος	3.069	2.834	2.662	2.262
1-5 έτη	5.276	3.457	4.705	3.011
άνω των 5 ετών	219	400	219	400
Σύνολο	**8.564**	**6.691**	**7.586**	**5.673**

Η κίνηση των εν λόγω υποχρεώσεων κατά την χρήση 2021 και του 2020 παρουσιάζεται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	**31.12.2021**	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Υπόλοιπο έναρξης	**6.691**	**14.691**	**5.673**	**12.756**
Αποπληρωμές συμβάσεων μίσθωσης	(3.391)	(10.011)	(2.943)	(9.094)
Πληρωμές τόκων	(313)	(497)	(281)	(430)
Υποχρεώσεις από νέες συμβάσεις	6.253	2.524	5.695	2.325
Συναλλαγματικές διαφορές	17	(39)	3	(7)
Χρηματοοικονομικό κόστος περιόδου (σημ.36)	314	497	281	430
Τερματισμός μίσθωσης	(1.007)	(474)	(842)	(307)
Υπόλοιπο λήξης	**8.564**	**6.691**	**7.586**	**5.673**
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις από μισθώσεις	**5.495**	**3.857**	**4.924**	**3.411**
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις από μισθώσεις	**3.069**	**2.834**	**2.662**	**2.262**

23 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο κάθε εργαζόμενος δικαιούται εφάπαξ αποζημίωση σε περίπτωση απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεως. Το ποσό της αποζημιώσεως εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου την ημέρα της απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεώς του. Οι υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση.

Η πληρωτέα αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης στην Ελλάδα ισούται με το 40% της αποζημίωσης που υπολογίζεται σε περίπτωση αναίτιας απόλυσης. Σύμφωνα με τις πρακτικές των χωρών που δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές του Ομίλου τα προγράμματα αποζημίωσης προσωπικού συνήθως δεν χρηματοδοτούνται.

Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις αποζημίωσης προσωπικού προσδιορίσθηκαν μέσω αναλογιστικής μελέτης. Οι πίνακες που ακολουθούν εμφανίζουν την σύνθεση της καθαρής δαπάνης για τη σχετική πρόβλεψη που καταχωρήθηκε στα ενοποιημένα καθαρά κέρδη της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021 και την κίνηση των σχετικών λογαριασμών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού που παρουσιάζονται στη συνημμένη ενοποιημένη Κατάσταση οικονομικής θέσης της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021.

Η δαπάνη για αποζημίωση προσωπικού που αναγνωρίστηκε από τον Όμιλο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων και καταχωρήθηκε στο Κόστος πωλήσεων κατά 384 , στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 367, στα Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης κατά 7, στα Λοιπά έσοδα/(έξοδα) κατά 24 και στα χρηματοοικονομικά έξοδα κατά 7 (1.681, 734, 0, 0 και 11 κατά την προηγούμενη χρήση, αντίστοιχα) και από την Εταιρεία στο Κόστος πωλήσεων κατά 384 , στα Έξοδα διοίκησης και διάθεσης κατά 304 και στα χρηματοοικονομικά έξοδα κατά 7 (666, 322 και 10 κατά την προηγούμενη χρήση, αντίστοιχα) αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2021	**1.1-31.12.2020 ***	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020 ***
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	351	669	287	374
Χρηματοοικονομικό κόστος	7	11	7	10
Επίδραση περικοπών ή διακανονισμών	433	1.841	400	614
Αναγνώριση αναλογιστικών (κερδών)/ζημιών	61	(44)	61	(28)
Σύνολο	**852**	**2.477**	**755**	**970**

Η κίνηση της σχετικής προβλέψεως στην Κατάσταση οικονομικής θέσης έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	2021	**2020 ***	**2021**	**2020 ***
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	**2.187**	**4.935**	**1.498**	**3.384**
Προσαρμογές λόγω αναδρομικής εφαρμογής της αλλαγής της λογιστικής πολιτικής ΔΛΠ 19 (βλ. Σημείωση 2.7.3)	0	(1.506)	0	(1.422)
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο έναρξης	**2.187**	**3.429**	**1.498**	**1.962**
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Καθαρά κέρδη	790	2.426	694	998

Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	61	(44)	61	(28)
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα αποθέματα	0	95	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	61	(115)	15	(47)
Καταβολές αποζημιώσεων	(1.230)	(3.607)	(906)	(1.390)
Μεταφορές	7	3	(6)	3
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**1.876**	**2.187**	**1.356**	**1.498**

* Τα συγκριτικά μεγέθη του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση 2020 έχουν αναθεωρηθεί από την αλλαγή που επέφερε η μεταβολή της λογιστικής πολιτικής του ΔΛΠ 19 (βλέπε Σημείωση 2.7.3).

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές για τις χρήσεις 2021 και 2020 έχουν ως εξής :

	2021	**2020**
Επιτόκιο προεξοφλήσεως	0,60%	0,60%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,80%	1,25%
Πληθωρισμός	1,80%	1,50%
Κινητικότητα μισθωτών/ημερομισθίων (οικειοθελής αποχώρηση)	Πίνακας 1	Πίνακας 1
Θνησιμότητα	EVK 2000	EVK 2000

Έτη Προϋπηρεσίας	**Ποσοστό Αποχωρήσεων**
Από 0 έως 1 έτος	1,50%
Από 1 έως 5 έτη	1,00%
Από 5 έως 10 έτη	0,50%
Από 10 έτη και άνω	0,00%

24 ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Η κίνηση των σχετικών προβλέψεων στην Κατάσταση οικονομικής θέσης για τις χρήσεις 2021 και 2020 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ			**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**		
	Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	**Άλλες Προβλέψεις**	**Σύνολο**	**Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου**	**Άλλες Προβλέψεις**	**Σύνολο**
1η Ιανουαρίου 2021	**114**	**10.187**	**10.301**	**114**	**8.987**	**9.101**
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Αποτελέσματα	0	449	**449**	0	(473)	**(473)**

Μεταφορά από / (σε) άλλο λογ/σμό	0	427	**427**	0	1.350	**1.350**
Αχρησιμοποίητες προβλέψεις αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα	0	(147)	**(147)**	0	(147)	**(147)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(1.775)	**(1.775)**	0	(1.776)	**(1.776)**
31η Δεκεμβρίου 2021	**114**	**9.141**	**9.255**	**114**	**7.941**	**8.055**

	ΟΜΙΛΟΣ			**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**		
	Προβλέψεις Αποκατάστα σης φυσικού	**Άλλες Προβλέψεις**	**Σύνολο**	**Προβλέψεις Αποκατάστα σης φυσικού**	**Άλλες Προβλέψεις**	**Σύνολο**
1η Ιανουαρίου 2020	**114**	**12.193**	**12.307**	**114**	**10.993**	**11.107**
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Αποτελέσματα	0	(704)	**(704)**	0	(676)	**(676)**
Μεταφορά από / (σε) άλλο λογ/σμό	0	(1.135)	**(1.135)**	0	(1.162)	**(1.162)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	(167)	**(167)**	0	(168)	**(168)**
31η Δεκεμβρίου 2020	**114**	**10.187**	**10.301**	**114**	**8.987**	**9.101**

Το κονδύλι «Άλλες προβλέψεις» στον ανωτέρω πίνακα αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Προβλέψεις φόρου για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	2.250	2.250	2.050	2.050
Προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις	5.601	5.392	4.601	4.392
Πρόβλεψη για ζημιογόνες συμβάσεις κατασκευαστικών έργων	490	0	490	0
Λοιπές προβλέψεις	800	2.545	800	2.545
Σύνολο	**9.141**	**10.187**	**7.941**	**8.987**

25 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Η κίνηση επιχορηγήσεων του Ομίλου στην Κατάσταση οικονομικής θέσης για τις χρήσεις 2021 και 2020 έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	2021	**2020**
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**14.052**	**14.185**
Εισπραχθείσες επιχορηγήσεις	2	0
Απογραφή μη εισπραχθείσων επιχορηγήσεων	(10.441)	0
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων αναγνωρισμένες στα Καθαρά Αποτελέσματα (Σημ.34)	(95)	(153)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων αναγνωρισμένες στα αποθέματα	(40)	20
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	**3.478**	**14.052**

Οι επιχορηγήσεις αποσβένονται με βάση το ρυθμό απόσβεσης ή την χρήση των επιχορηγούμενων παγίων.

Στο παρόν κονδύλι είχε αναγνωριστεί ποσό 10.441 το οποίο σχετίζονταν με επιχορήγηση της βιομηχανίας λευκολίθου και το οποίο περιλαμβάνονταν αντίστοιχα στις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις του Ομίλου (βλ. Σημ. 14). Η εν λόγω επιχορήγηση είχε αναγνωριστεί στη βάση της βεβαιότητας της Διοίκησης ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την είσπραξή της. Εντός της τρέχουσας χρήσης, η Διοίκηση προέβη στην αναστροφή του εν λόγω ποσού τόσο από τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις όσο και από τις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις του Ομίλου, καθώς αφενός η εν λόγω επιχορήγηση δεν έχει ακόμη εισπραχθεί και αφετέρου λόγω των δια νόμου αναβολών αναφορικά με την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων. Επισημαίνεται ότι εν λόγω αναστροφή δεν οδήγησε σε ουδεμία μεταβολή στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, στην Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων ή στον υπολογισμό του κεφαλαίου κίνησης του Ομίλου.

26 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Ο λογαριασμός «Προμηθευτές» κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021 και την 31η Δεκεμβρίου 2020, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Προμηθευτές	130.585	166.508	111.817	145.170
Επιταγές και γραμμάτια πληρωτέα	6.977	4.681	6.937	4.572
Σύνολο	**137.562**	**171.189**	**118.754**	**149.742**

Το υπόλοιπο του κονδυλίου προέρχεται κατά ποσό 128.782 (31.12.2020: 164.306) από τον κατασκευαστικό τομέα, και ποσό 8.780 (31.12.2020: 6.883) από τον βιομηχανικό τομέα του Ομίλου.

27 ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Δουλευμένες και λοιπές υποχρεώσεις (μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021 και την 31η Δεκεμβρίου 2020 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπές μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	**31.12.2021**	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Εγγυήσεις και λοιπές κρατήσεις σε προμηθευτές	0	122	0	0
Λοιπές μακροπρόθεσμες χρηματ/κές υποχρεώσεις	0	0	0	1.709
Σύνολο (α)	**0**	**122**	**0**	**1.709**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπές μακροπρόθεσμες μη χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	**31.12.2021**	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Ληφθείσες προκαταβολές από συμβάσεις με πελάτες	125.650	121.783	116.418	113.783
Σύνολο (β)	**125.650**	**121.783**	**116.418**	**113.783**
Σύνολο Λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων (α+β)	**125.650**	**121.905**	**116.418**	**115.492**

Το υπόλοιπο στις «Ληφθείσες προκαταβολές από πελάτες κατασκευαστικών συμβάσεων» αφορά κυρίως σε ληφθείσα προκαταβολή από τον πελάτη του έργου ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ύψους 82.272.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	**31.12.2021**	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Υποχρεώσεις προς μέλη κοινοπραξιών και λοιπές συνδεμένες επιχειρήσεις	3.460	2.849	3.386	7.383
Έξοδα δεδουλευμένα	16.664	12.732	12.495	8.835
Αγορές υπό τακτοποίηση	1.486	630	1.486	630
Πιστωτές Διάφοροι	10.129	8.138	4.395	4.671
Σύνολο (α)	**31.739**	**24.349**	**21.762**	**21.519**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Λοιπές βραχυπρόθεσμες μη χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	**31.12.2021**	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	10.512	7.332	10.311	7.165
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	3.526	3.213	3.249	2.884
Βραχυπρόθεσμο μέρος πρόβλεψης για δικαστικές υποθέσεις	347	0	347	0
Προβλέψεις για ζημιογόνες συμβάσεις κατασκευαστικών έργων	4.518	5.252	3.595	5.252
Σύνολο (β)	**18.903**	**15.797**	**17.502**	**15.301**
Σύνολο Δεδουλευμένων και λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (α+β)	**50.642**	**40.146**	**39.264**	**36.820**

28 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Κατά την 31.12.2021 το Μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των 55.460.000 ευρώ, ολοσχερώς καταβεβλημένο και διαιρούμενο σε 554.600 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 100 ευρώ η κάθε μία. Κάθε μετοχή της Εταιρείας παρέχει δικαίωμα μίας ψήφου. Ο λογαριασμός της διαφοράς υπέρ το άρτιο ανέρχεται την 31.12.2021 σε 62.702.

29 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Τα αποθεματικά του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2021 και 2020, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Τακτικό αποθεματικό	Αποθεματικό διαφορών εύλογης αξίας περιουσιακών στοιχείων μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων	Αποθεματικό διαφορών από αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών	Αποθεματικό από συμμετοχή στα λοιπά συνολικά αποτελέσματα συγγενών και κοινοπραξιών	Αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	Αποθεματικά αναπτυξιακών και φορολογικών νόμων	Αποθεματικό αναλογιστικών εσόδων/ζημιών από προγράμματα καθορισμένων παροχών & Λοιπά Αποθεματικά	Σύνολο
1η Ιανουαρίου 2020	**14.698**	**2.089**	**(577)**	**(20)**	**95**	**38.142**	**(36)**	**54.391**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική (σημ. 2.7.3)	0	0	0	0	0	0	56	56
Αναθεωρημένα υπόλοιπα 1η Ιανουαρίου 2020	**14.698**	**2.089**	**(577)**	**(20)**	**95**	**38.142**	**20**	**54.447**
Αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα	0	81	577	4	3.760	0	6	4.428
Σχηματισμός αποθεματικών	570	0	0	0	0	(2.822)	0	(2.252)
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	0	0	0	0	0	0	479	479
31η Δεκεμβρίου 2020 *	**15.268**	**2.170**	**0**	**(16)**	**3.855**	**35.320**	**505**	**57.102**

1η Ιανουαρίου 2021 *	**15.268**	**2.170**	**0**	**(16)**	**3.855**	**35.320**	**505**	**57.102**
Αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα	0	1.093	0	52	(477)	0	(50)	618
Σχηματισμός αποθεματικών	149	0	0	0	0	93	3	245
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	0	0	0	0	0	0	272	272
31η Δεκεμβρίου 2021	**15.417**	**3.263**	**0**	**36**	**3.378**	**35.413**	**730**	**58.237**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Τακτικό αποθεματικό**	**Αποθεματικό διαφορών εύλογης αξίας περιουσιακών στοιχείων μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων**	**Αποθεματικό διαφορών από αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών**	**Αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού**	**Αποθεματικά αναπτυξιακών και φορολογικών νόμων**	**Αποθεματικό αναλογιστικών εσόδων/ζημιών από προγράμματα καθορισμένων παροχών & Λοιπά Αποθεματικά**	**Σύνολο**
1η Ιανουαρίου 2020	**13.350**	**2.089**	**(577)**	**253**	**37.680**	**(16)**	**52.778**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική (σημ. 2.7.3)	0	0	0	0	0	18	18
Αναθεωρημένα υπόλοιπα 1η Ιανουαρίου 2020	**13.350**	**2.089**	**(577)**	**253**	**37.680**	**2**	**52.796**

Αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης	0	81	577	2.794	0	22	3.474
Σχηματισμός αποθεματικών	0	0	0	0	(2.974)	0	(2.974)
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	0	0	0	0	0	479	479
31η Δεκεμβρίου 2020 *	**13.350**	**2.170**	**0**	**3.047**	**34.706**	**503**	**53.775**
1η Ιανουαρίου 2021 *	**13.350**	**2.170**	**0**	**3.047**	**34.705**	**503**	**53.775**
Αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης	0	1.093	0	(31)	0	(48)	1.014
Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών	0	0	0	0	0	272	272
31η Δεκεμβρίου 2021	**13.350**	**3.263**	**0**	**3.016**	**34.705**	**727**	**55.061**

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τον Ελληνικό νόμοι, οι εταιρείες υποχρεούνται να μεταφέρουν κατ' ελάχιστο το 5% των ετήσιων καθαρών κερδών τους σύμφωνα με τα λογιστικά τους βιβλία σε τακτικό αποθεματικό έως ότου το αποθεματικό αυτό ισούται με το ένα τρίτο του μετοχικού τους κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό δεν μπορεί να διανεμηθεί αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διαγραφή ζημιών.

Αποθεματικά αναπτυξιακών και φορολογικών νόμων

Αυτά τα αποθεματικά αφορούν σε κέρδη που δεν έχουν φορολογηθεί με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον φορολογικό πλαίσιο. Τα αποθεματικά αυτά θα είναι φορολογητέα με βάση τον φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά τον χρόνο της διανομής τους στους μετόχους ή μετατροπής τους σε μετοχικό κεφάλαιο, υπό συγκεκριμένες συνθήκες.

Δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών:

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 09.12.2019 της μητρικής εταιρείας ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ προέβη στην έγκριση της Πολιτικής Αποδοχών της εν λόγω εταιρείας, σύμφωνα με τα άρθρα 110 και 111 του ν.4548/2018. Στο πλαίσιο κατάρτισης της Πολιτικής Αποδοχών θεσπίστηκε νέο πρόγραμμα (καταργούμενου του εγκεκριμένου από τη Γενική Συνέλευση της 27.06.2018) παροχής δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών μέχρι του ορίου των 4.000.000 μετοχών ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ για την πενταετία 2019-2023, το οποίο θα απευθύνεται σε έως 20 διοικητικά στελέχη αυτής.

Κατά την από 20.02.2020 συνεδρίασή του, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ενέκρινε την τιμή διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους στο ποσό των 2,00 ευρώ ανά μετοχή και κατ' αρχήν όρισε αριθμητικά 16 στελέχη για την υπαγωγή τους στο Πρόγραμμα, καθώς και συγκεκριμένους όρους του προγράμματος σχετικά κυρίως με την εκπλήρωση όρων απόδοσης που δεν σχετίζονται με την αγορά (π.χ. EBITDA λειτουργικών τομέων, διανομές στη μητρική κ.λπ.). Την 08.07.2020 σε νέα συνεδρίασή του, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ενέκρινε περαιτέρω όρους του προγράμματος που σχετίζονται με την εκπλήρωση όρων απόδοσης της αγοράς (τιμή μετοχής). Περαιτέρω υπάρχει υποχρέωση διετούς διακράτησης των μετοχών.

Στη συνεδρίασή της 23.12.2020, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ καθόρισε τους οριστικούς δικαιούχους του προγράμματος και το ποσοστό κατανομής σύμφωνα με την εισήγηση της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών (εφεξής «ΕΥ&Α»).

Καθώς μέρος του εν λόγω προγράμματος αφορούσε αμοιβές στελεχών της ΤΕΡΝΑ ΑΕ, η Εταιρεία για την επιμέτρηση του Προγράμματος εφάρμοσε τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 2 «Πληρωμές Βασιζόμενες σε Συμμετοχικούς Τίτλους».

Ακολούθως, παρουσιάζονται πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το Πρόγραμμα Δικαιωμάτων Προαίρεσης.

Εντός της τρέχουσας χρήσης 2021, επιβεβαιώθηκε η επίτευξη τριών (3) στόχων 6μηνιαίου VWAP, όπως αυτοί είχαν τεθεί στο πρόγραμμα, καθώς και των στόχων που σχετίζονταν με τον κατασκευαστικό κλάδο, τον κλάδο της ενέργειας, τον κλάδο των παραχωρήσεων και του δείκτη εξυπηρέτησης χρέους.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την από 27.04.2021 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, κατοχυρώθηκαν τα δικαιώματα προαίρεσης για τους 16 δικαιούχους που ορίστηκαν με την από 23.12.2020 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, στους οποίους και διατέθηκαν συνολικά 1.876.000 ίδιες μετοχές, έναντι συνολικού τιμήματος 3.752.000 ευρώ. Η εξάσκηση των δικαιωμάτων πραγματοποιήθηκε μέσω εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής την 11.06.2021, με χρηματιστηριακή αξία της μετοχής 9,98 ευρώ. Αναλυτικότερα διατέθηκαν 1.561.000 μετοχές σε ανώτατα διοικητικά στελέχη και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και 315.000 μετοχές στους λοιπούς δικαιούχους του προγράμματος, ήτοι σε στελέχη της Εταιρείας ΤΕΡΝΑ, που αντιστοιχούν στην διετία 2019-2020.

Κατά την από 27.04.2021 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ αποφασίσθηκε η προσθήκη στους δικαιούχους ενός ακόμη μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας για το υπόλοιπο του προγράμματος, σε κάλυψη μιας εκ των 4 κενών θέσεων.

Για την αποτίμηση των υφιστάμενων μετοχών που συνδέονται με την τιμή μετοχής της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (VWAP), η εύλογη αξία των δικαιωμάτων υπολογίστηκε με την χρήση προσομοίωσης Monte Carlo Black–Scholes ως πιο κατάλληλη μέθοδος στην πρόβλεψη της πιθανότητας διαφορετικών αποτελεσμάτων, όταν υπάρχει παρέμβαση τυχαίων μεταβλητών. Τα δεδομένα εισαγωγής στο μοντέλο αυτό, είναι η τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία ανακοίνωσης, η τιμή της εξάσκησης, η μερισματική απόδοση 0%, το επιτόκιο προεξόφλησης ή απόδοση ελεύθερη κινδύνου (-0,447%) και η μεταβλητότητα της τιμής μετοχής (volatility) που ανερχόταν σε 49,824%. Με βάση τα ανωτέρω η εύλογη αξία προσδιορίστηκε σε εύρος τιμών 3,57 έως 3,95.

Για την αποτίμηση των μετοχών που συνδέονται με τις λοιπές προϋποθέσεις κατοχύρωσης που δεν περιλαμβάνουν συνθήκη αγοράς (non market KPIs), η εύλογη αξία προσδιορίστηκε με την χρήση του μοντέλου αποτίμησης Black-Scholes. Τα δεδομένα εισαγωγής στο μοντέλο αυτό, είναι η τιμή της μετοχής που την ημερομηνία ανακοίνωσης ανερχόταν σε 6,20 ευρώ, η τιμή της εξάσκησης (2,00 ευρώ), το επιτόκιο προεξόφλησης ή απόδοση ελεύθερη κινδύνου (-0,447%) και η μεταβλητότητα της τιμής μετοχής (volatility) που ανερχόταν σε 49,824%. Με βάση τα ανωτέρω η εύλογη αξία προσδιορίστηκε σε εύρος τιμών 4,20 έως 4,34.

Οι παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα της χρήσης που έληξε την 31.12.2021, ανήλθαν σε ποσό 1.608 για τον Όμιλο και την Εταιρεία (31.12.2020: 479) και περιλαμβάνονται στα Έξοδα Διοίκησης και διάθεσης στο κονδύλι «Κόστος αμοιβών stock options» (βλ. σημ. 32), εκ των οποίων ποσό 272 αφορά σε έξοδο αποτίμησης (2020: 479).

30 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ – ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Με την ψήφιση του Ν.4799/2021 με τον οποίο τροποποιήθηκε η παρ. 1 του αρ. 58 του Ν. 4172/2013 ο φορολογικός συντελεστής για τα εισοδήματα των νομικών οντοτήτων στην Ελλάδα από το έτος 2021 και εφεξής μειώνεται κατά 2% και πλέον ορίζεται σε 22%, ενώ για το έτος 2020 ήταν 24%.

Η επίδραση από την μείωση του φορολογικού συντελεστή από 24% σε 22% που επέφερε ο Νόμος 4799/2021 στο 2021, στα αποτελέσματα και τα λοιπά συνολικά αποτελέσματα για τον Όμιλο ανήλθαν σε ζημιά 1.360 και έσοδο 59 αντίστοιχα.

Ο πραγματικός τελικός φορολογικός συντελεστής διαφέρει από τον ονομαστικό. Στην διαμόρφωση του πραγματικού φορολογικού συντελεστή επιδρούν διάφοροι παράγοντες, σημαντικότεροι των οποίων είναι η μη φορολογική έκπτωση ορισμένων δαπανών, οι διαφορές συντελεστών απόσβεσης που προκύπτουν μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του παγίου και των συντελεστών που ορίζονται από τον Κ.Ν.4172/2013 και η δυνατότητα των εταιρειών να σχηματίζουν αφορολόγητες εκπτώσεις και αφορολόγητα αποθεματικά.

(α) Έξοδο φόρου εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος στην Κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων, αναλύεται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2021	**1.1-31.12.2020 ***	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020 ***
Τρέχων φόρος	898	1.333	439	949
Προσαρμογές φόρου προηγούμενων χρήσεων	1	303	0	(438)
Προσαρμογές για διαφορές φορολογικού ελέγχου	(973)	2.247	(973)	2.483
Σύνολο	**(74)**	**3.883**	**(534)**	**2.994**
Έξοδο/(Έσοδο) αναβαλλόμενου φόρου	9.471	3.068	6.455	2.415
Σύνολο έξοδο/(έσοδο)	**9.397**	**6.951**	**5.921**	**5.409**

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρου εισοδήματος	**36.846**	**(15.904)**	**(11.048)**	**(16.886)**
Ονομαστικός φορολογικός συντελεστής	**22%**	**24%**	**22%**	**24%**
Έξοδο/(Έσοδο) Φόρου εισοδήματος βάσει του ισχύοντος ονομαστικού φορολογικού συντελεστή	**8.106**	**(3.817)**	**(2.431)**	**(4.053)**
Αποτελέσματα μη συμπεριλαμβανόμενα στον υπολογισμό του φόρου	2.486	1.909	65	1.817
Επίδραση διαφοράς φορολογικού συντελεστή	1.360	0	1.211	0
Προσαρμογές φόρου προηγούμενων χρήσεων και πρόσθετοι φόροι	0	304	0	(438)
Διαφορά φορολόγησης εταιρειών εξωτερικού	(148)	(2.563)	(60)	(2.160)
Διαγραφή/(Συμψηφισμός) φορολογικών ζημιών	3.899	7.287	3.511	2.902
Προσαρμογές για διαφορές φορολογικού ελέγχου	(973)	2.247	(973)	2.483

Φορολογήσιμες διαφορές προηγ. χρήσης για τις οποίες δεν είχε αναγνωρισθεί αναβαλλόμενος φόρος	(202)	(8)	0	(8)
Επίδραση καθαρών προσωρινών φορολογήσιμων διαφορών για τις οποίες δεν αναγνωρίζεται Αναβαλλόμενος φόρος	(2.658)	1.666	4.731	4.866
Επίδραση συμμετοχής στα καθαρά αποτελέσματα συγγενών και κοινοπραξιών	(2.473)	(74)	(133)	0
Πραγματική δαπάνη φόρου	**9.397**	**6.951**	**5.921**	**5.409**

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημίες που δηλώνονται παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τα βιβλία και στοιχεία του φορολογουμένου και εκδοθεί η τελική έκθεση ελέγχου. Ο Όμιλος προβαίνει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων, διενεργώντας σχετικές προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Πληροφορίες για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις παρατίθενται στις Σημειώσεις 5 και 43.1 των Οικονομικών Καταστάσεων.

(β) Αναβαλλόμενος φόρος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί όλων των προσωρινών φορολογικών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές, στον βαθμό που είναι πιθανή η πραγματοποίηση του σχετικού φορολογικού οφέλους μέσω μελλοντικών φορολογικών κερδών.

Ο Όμιλος συμψηφίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά των 31.12.2021 και 31.12.2020 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύονται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2021	**31.12.2020 ***	**31.12.2021**	**31.12.2020 ***
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	12.059	21.877	7.423	14.116
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(6.497)	(6.691)	(405)	(492)
Καθαρή αναβαλλόμενη απαίτηση/(υποχρέωση)	**5.562**	**15.186**	**7.018**	**13.624**

Η μεταβολή της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης/(υποχρέωσης) στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης αναλύεται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2021	**31.12.2020 ***	**31.12.2021**	**31.12.2020 ***
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση / (υποχρέωση)	**5.562**	**15.186**	**7.018**	**13.624**
Υπόλοιπο Έναρξης	**15.186**	**18.831**	**13.624**	**16.596**
Αλλαγή σε λογιστική πολιτική (σημ. 2.7.3)	0	(359)	0	(341)
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο έναρξης	**15.186**	**18.472**	**13.624**	**16.255**
Αλλαγή ποσοστού από κοινού ελεγχόμενης επιχείρησης	70	0	70	0
(Έξοδο) /Έσοδο αναγνωρισμένο στα καθαρά κέρδη	(9.472)	(3.068)	(6.455)	(2.415)
(Έξοδο) /Έσοδο αναγνωρισμένο στα Λοιπά συνολικά έσοδα	(222)	(218)	(221)	(216)
Υπόλοιπο Λήξης	**5.562**	**15.186**	**7.018**	**13.624**

Οι αναβαλλόμενοι φόροι (απαίτηση και υποχρέωση) των χρήσεων 2021 και 2020 αναλύονται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ					
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση /(υποχρέωση)	**01.01.2021**	**Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενης επιχείρησης**	**Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο έναρξης**	**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/ Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**	**31.12.2021**
Επενδυτικά ακίνητα	(71)	0	(71)	14	0	(57)
Ενσώματα & ασώματα πάγια	(7.061)	0	(7.061)	(529)	0	(7.590)
Επενδύσεις	(4.887)	0	(4.887)	350	(236)	(4.773)
Απαιτήσεις/Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	16.156	0	16.156	(16.099)	0	57
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	5.277	70	5.347	6.939	0	12.286
Άυλα δικαιώματα από συμβάσεις παραχώρησης	526	0	526	(92)	0	434
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	272	0	272	18	14	304
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(2.942)	0	(2.942)	636	0	(2.306)
Εμπορικές απαιτήσεις	4.661	0	4.661	(657)	0	4.004
Λοιπές προβλέψεις	1.361	0	1.361	(388)	0	973
Μισθώσεις	(569)	0	(569)	612	0	43
Λοιπά	2.463	0	2.463	(276)	0	2.187
Σύνολο	**15.186**	**70**	**15.256**	**(9.472)**	**(222)**	**5.562**

	ΟΜΙΛΟΣ					
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση /(υποχρέωση)	**01.01.2020**	**Αλλαγή σε λογιστική πολιτική (σημ. 2.7.3)**	**Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο έναρξης**	**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/ Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**	**31.12.2020 ***
Επενδυτικά ακίνητα	96	0	96	(167)	0	(71)
Ενσώματα & ασώματα πάγια	(2.423)	0	(2.423)	(4.638)	0	(7.061)
Επενδύσεις	(4.709)	0	(4.709)	(152)	(26)	(4.887)
Απαιτήσεις/Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	22.963	0	22.963	(6.807)	0	16.156
Φορολογικά αναγνωριζόμενες ζημίες	1.214	0	1.214	4.063	0	5.277
Άυλα δικαιώματα από συμβάσεις παραχώρησης	579	0	579	(53)	0	526
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	625	(359)	266	16	(10)	272
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(3.230)	0	(3.230)	288	0	(2.942)
Παράγωγα	344	0	344	(162)	(182)	0
Εμπορικές απαιτήσεις	4.690	0	4.690	(29)	0	4.661
Λοιπές προβλέψεις	1.485	0	1.485	(124)	0	1.361
Μισθώσεις	(4.338)	0	(4.338)	3.769	0	(569)
Λοιπά	1.535	0	1.535	928	0	2.463
Σύνολο	**18.831**	**(359)**	**18.472**	**(3.068)**	**(218)**	**15.186**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση /(υποχρέωση)	**01.01.2021**	**Αλλαγή ποσοστού ενοποιούμενης επιχείρησης**	**Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο έναρξης**	**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/ Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**	**31.12.2021**
Επενδυτικά ακίνητα	353	0	353	(21)	0	332
Ενσώματα & ασώματα πάγια	(4.997)	0	(4.997)	141	0	(4.856)
Επενδύσεις	(4.887)	0	(4.887)	350	(235)	(4.772)
Απαιτήσεις/Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	13.289	0	13.289	(14.209)	0	(920)
Φορολογικά αναγνωριζόμενες	4.326	70	4.396	7.892	0	12.288
Άυλα δικαιώματα από συμβάσεις παραχώρησης	500	0	500	(86)	0	414
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	262	0	262	17	14	293
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(897)	0	(897)	133	0	(764)
Εμπορικές απαιτήσεις	4.570	0	4.570	(649)	0	3.921
Λοιπές προβλέψεις	1.361	0	1.361	(388)	0	973
Μισθώσεις	(331)	0	(331)	371	0	40
Λοιπά	75	0	75	(6)	0	69
Σύνολο	**13.624**	**70**	**13.694**	**(6.455)**	**(221)**	**7.018**

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση /(υποχρέωση)	**01.01.2020**	**Αλλαγή σε λογιστική πολιτική (σημ. 2.7.3)**	**Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο έναρξης**	**Καθαρά κέρδη (Χρέωση)/ Πίστωση**	**Λοιπά συνολικά έσοδα χρήσεως (Χρέωση)/Πίστωση**	**31.12.2020 ***
Επενδυτικά ακίνητα	520	0	520	(167)	0	353
Ενσώματα & ασώματα πάγια	(1.366)	0	(1.366)	(3.631)	0	(4.997)
Επενδύσεις	(4.709)	0	(4.709)	(152)	(26)	(4.887)
Απαιτήσεις/Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	19.064	0	19.064	(5.775)	0	13.289
Φορολογικά αναγνωριζόμενες	551	0	551	3.775	0	4.326
Άυλα δικαιώματα από συμβάσεις παραχώρησης	549	0	549	(49)	0	500
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	589	(341)	248	22	(8)	262
Εξαγορές και πωλήσεις επιχειρήσεων	(961)	0	(961)	64	0	(897)
Παράγωγα	344	0	344	(162)	(182)	0
Εμπορικές απαιτήσεις	4.603	0	4.603	(33)	0	4.570
Λοιπές προβλέψεις	1.485	0	1.485	(124)	0	1.361
Μισθώσεις	(4.083)	0	(4.083)	3.752	0	(331)
Λοιπά	10	0	10	65	0	75
Σύνολο	**16.596**	**(341)**	**16.255**	**(2.415)**	**(216)**	**13.624**

31 ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο κύκλος εργασιών των χρήσεων 2021 και 2020, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

Κύκλος εργασιών από συμβάσεις με πελάτες κατά είδος

	ΟΜΙΛΟΣ	
1) Κύκλος εργασιών από συμβάσεις με πελάτες κατά είδος	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020**
Έσοδα κατασκευαστικών υπηρεσιών		
Έργα υποδομής - Οδικά - Αεροδρόμια	322.719	277.786
Βιομηχανικά-Ενεργειακά	144.918	213.906
Λοιπές υπηρεσίες τομέα κατασκευαστικών υπηρεσιών	6.103	4.587
	473.740	**496.279**
Έσοδα βιομηχανίας		
Πωλήσεις βιομηχανικών προϊόντων - λατομείων	10.037	6.978
	10.037	**6.978**
Έσοδα παραγωγής θερμοηλεκτρ. ενέργειας και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας		
Εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας	0	1.468
	0	**1.468**
Σύνολο κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες	**483.777**	**504.725**

	ΟΜΙΛΟΣ	
2) Η ανάλυση κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες κατά χρόνο αναγνώρισης του εσόδου αναλύεται ως εξής:	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020**
Μεταβιβάσεις αγαθών και υπηρεσιών σε δεδομένη χρονική στιγμή	15.113	12.006
Υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου	468.664	492.719
Σύνολο κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες	**483.777**	**504.725**

3) Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των έργων από κατασκευαστικές συμβάσεις του Ομίλου ανέρχεται κατά την 31.12.2021 σε ποσό 2.422 εκατ. ευρώ (βλ. Σημείωση 43.2). Η χρονική ανάλυση αναμενόμενης εκτέλεσης ανεκτέλεστου μέρους συμβάσεων με πελάτες αναλύεται σε: (α) 835 εκατ. ευρώ το 2021 και β) 1.587 εκατ. ευρώ για περίοδο μέχρι το 2026.

4) Η ανάλυση κύκλου εργασιών περιόδου ανά χώρα και δραστηριότητα παρατίθεται ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ					
	1.1-31.12.2021					
	ΕΛΛΑΔΑ	**ΒΑΛΚΑΝΙΑ**	**ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ**	**ΑΝ. ΕΥΡΩΠΗ**	**ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ**	**Σύνολο**
Έσοδα κατασκευαστικών υπηρεσιών	422.205	41.072	10.463	0	0	473.740
Έσοδα βιομηχανίας	457	48	25	860	8.647	10.037
Σύνολο	**422.662**	**41.120**	**10.488**	**860**	**8.647**	**483.777**

	ΟΜΙΛΟΣ					
	1.1-31.12.2020					
	ΕΛΛΑΔΑ	**ΒΑΛΚΑΝΙΑ**	**ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ**	**ΑΝ. ΕΥΡΩΠΗ**	**ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ**	**Σύνολο**
Έσοδα κατασκευαστικών υπηρεσιών	435.698	32.168	28.413	0	0	496.279
Έσοδα βιομηχανίας	549	94	232	698	5.405	6.978
Έσοδα παραγωγής θερμοηλεκτρ. ενέργειας και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας	1.468	0	0	0	0	1.468
Σύνολο	**437.715**	**32.262**	**28.645**	**698**	**5.405**	**504.725**

*Οι Λοιπές περιοχές αφορούν πωλήσεις σε πελάτες που είναι εγκατεστημένοι σε περιοχές πλην της Ελλάδας, Βαλκανίων, Μέσης Ανατολής και Ανατολικής Ευρώπης.

32 ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ - ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ – ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το κόστος πωλήσεων των χρήσεων 2021 και 2020, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2021	**1.1-31.12.2020 ***	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020 ***
Κόστος αποθεμάτων-υλικά έργων	109.802	157.901	99.856	145.755
Αμοιβές προσωπικού	47.536	49.590	40.200	39.744
Υπεργολάβοι	154.374	150.491	138.417	129.134
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	67.124	55.593	62.143	52.221
Λοιπές παροχές τρίτων	5.898	5.162	4.680	4.277
Φόροι-τέλη	1.203	1.368	1.174	1.331
Προβλέψεις	(250)	(1.264)	(1.173)	(1.236)
Έξοδα ταξιδίων	706	1.120	595	961
Έξοδα εργαστηριακού ελέγχου	179	300	179	300
Αποσβέσεις	9.108	10.466	6.511	7.674
Δικαστικές και λοιπές αποζημιώσεις	96	20	96	20
Έξοδα νομικών διενέξεων	95	510	95	510
Μισθώσεις	10.032	14.041	9.107	12.347
Ασφάλιστρα	3.958	3.164	3.016	2.556
Έξοδα μεταφορών	6.288	5.204	5.830	4.743
Επισκευές και συντηρήσεις	4.152	4.031	3.933	3.789
Προμήθειες και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	10.590	11.135	9.650	10.106
Λοιπά	2.292	2.017	1.945	1.774
Σύνολο	**433.183**	**470.849**	**386.254**	**416.006**

Τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης των χρήσεων 2021 και 2020, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2021	**1.1-31.12.2020**	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020**
Αμοιβές προσωπικού	8.077	10.642	6.043	7.234
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	8.549	11.015	7.855	9.124
Κόστος αμοιβών stock options	1.608	479	1.608	479
Λοιπές παροχές τρίτων	816	1.024	518	569
Έξοδα ταξιδιών	117	92	75	35
Συνδρομές και εισφορές	441	228	427	214
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	549	499	543	494

Αποσβέσεις	3.082	2.501	2.694	1.758
Επισκευές και συντηρήσεις	446	475	281	422
Ασφάλιστρα	85	352	178	147
Μισθώσεις	424	616	355	426
Φόροι-τέλη	568	685	308	341
Έξοδα μεταφορών	1.775	1.130	219	155
Έξοδα νομικών διενέξεων	17	257	17	246
Λοιπά	2.330	3.777	2.015	3.251
Σύνολο	**28.884**	**33.772**	**23.136**	**24.895**

Τα έξοδα έρευνας και ανάπτυξης των χρήσεων 2021 και 2020, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2021	**1.1-31.12.2020**	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020**
Αμοιβές προσωπικού	7	20	0	20
Αμοιβές μηχανικών, μελετητών, τεχνικών συμβούλων και τρίτων	948	795	933	745
Λοιπές παροχές τρίτων	2	3	0	0
Αποσβέσεις	68	73	0	0
Φόροι-τέλη	2	3	0	0
Μεταφορικά	19	14	0	1
Έξοδα ταξιδιών	26	21	22	19
Ασφάλιστρα	0	1	0	0
Λοιπά	194	247	171	232
Σύνολο	**1.266**	**1.177**	**1.126**	**1.017**

33 ΑΜΟΙΒΕΣ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1.1-31.12.2021	**1.1-31.12.2020**	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020**
Σύνολο	365	388	250	276

Οι ανωτέρω αμοιβές, αφορούν σε αμοιβές Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών για το σύνολο των εταιρειών του Ομίλου.

Για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2021, περιλαμβάνονται αμοιβές του νόμιμου ελεγκτή και του ελεγκτικού γραφείου ποσού 20,5 για τον Όμιλο και 15 για την Εταιρεία, που αφορούν σε επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες (εξαιρουμένων των υπηρεσιών του υποχρεωτικού και του φορολογικού ελέγχου).

34 ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Τα λοιπά έσοδα/(έξοδα) των χρήσεων 2021 και 2020, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2021	**1.1-31.12.2020**	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020**
Λοιπά Έσοδα				
Απόσβεση επιχορηγήσεων παγίων	95	153	2	0
Έσοδα από ασφαλιστικές αποζημιώσεις	4.650	788	544	454
Έσοδα από δικαστικές αποζημιώσεις	5	0	5	0
Συναλλαγματικές διαφορές πληρωμής και αποτίμησης	3.098	0	1.632	0
Ανακτήσεις απομειώσεων ενσώματων, ασώματων παγίων, δικαιωμάτων χρήσης και υπεραξίας	43	548	36	29
Ανακτήσεις απομειώσεων απαιτήσεων	1.675	681	1.268	790
Κέρδη από πωλήσεις παγίων	860	730	168	399
Κέρδη από αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	0	2	0	2
Κέρδη από διαγραφή υποχρεώσεων	913	2.185	1.913	6.142
Λοιπές Παροχές Υπηρεσιών	3.538	2.091	2.552	74
Έσοδα από πώληση δικαιωμάτων ρύπων CO2	2.192	0	0	0
Λοιπά έσοδα	3.334	2.621	3.031	1.367
Σύνολο	**20.403**	**9.799**	**11.151**	**9.257**
Λοιπά Έξοδα				
Μη κοστολογημένες αποσβέσεις	(855)	(951)	(206)	(300)
Έξοδα από ασφαλιστικές αποζημιώσεις	0	(77)	0	(74)
Συναλλαγματικές διαφορές πληρωμής και αποτίμησης	0	(5.462)	0	(3.206)
Απομειώσεις/Διαγραφές ενσώματων, ασώματων παγίων, δικαιωμάτων χρήσης και υπεραξίας	(1.403)	(922)	(752)	(33)
Απομειώσεις/Διαγραφές αποθεμάτων	(343)	(4.509)	0	(181)
Απομειώσεις/Διαγραφές απαιτήσεων	(1.390)	(1.101)	(8.619)	(1.061)
Λοιπές προβλέψεις	(553)	(560)	(553)	(560)
Ζημίες από πωλήσεις παγίων	(129)	(126)	(129)	(129)
Ζημιά από αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	(77)	(99)	(77)	(100)
Τέλη – φόροι	(35)	(54)	(196)	(56)
Αμοιβές Προσωπικού	(1.998)	(2.384)	(1.671)	(215)
Κόστος δικαιωμάτων ρύπων CO2	(453)	0	0	0
Λοιπά έξοδα	(1.497)	(2.338)	(1.227)	(786)
Σύνολο	**(8.733)**	**(18.583)**	**(13.430)**	**(6.701)**
Σύνολο λοιπών εσόδων/(εξόδων)	**11.670**	**(8.784)**	**(2.279)**	**2.556**

35 ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ

Τα Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων, των χρήσεων 2021 και 2020, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2021	**1.1-31.12.2020**	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020**
(Απομειώσεις) /αναστροφές απομειώσεων συμμετοχών σε θυγατρικές (σημ. 12)	0	0	(30.255)	(18.645)
(Απομειώσεις)/αναστροφές απομειώσεων συμμετοχών σε κοινοπραξίες (σημ.13.1)	0	0	10.683	0
Σύνολο	**0**	**0**	**(19.572)**	**(18.645)**

36 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) των χρήσεων 2021 και 2020, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2021	**1.1-31.12.2020 ***	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020 ***
Τόκοι καταθέσεων	55	133	49	114
Τόκοι δανείων	1.696	4.028	3.249	5.295
Λοιπά χρηματοοικονομικά έσοδα	2.380	1.050	140	1.051
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων (α)	**4.131**	**5.211**	**3.438**	**6.460**
Τόκοι και έξοδα βραχυπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων	(2.763)	(4.311)	(2.763)	(3.968)
Τόκοι και έξοδα μακροπροθέσμων χρηματοδοτήσεων	(3.987)	(6.244)	(3.953)	(5.757)
Χρηματοοικονομικό κόστος από συμβάσεις μίσθωσης	(314)	(497)	(281)	(430)
Προμήθειες και έξοδα τραπεζών	(2.897)	(963)	(2.714)	(415)
Έξοδα εξυπηρέτησης συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων/χρηματοοικονομικών εργαλείων	0	(374)	0	(374)
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	(12)	(10)	(12)	(11)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων (β)	**(9.973)**	**(12.399)**	**(9.723)**	**(10.955)**
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων/εξόδων (α+β)	**(5.842)**	**(7.188)**	**(6.285)**	**(4.495)**
Κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμωμένα στην εύλογη αξία	0	674	0	674
Αποτέλεσμα αποτιμήσεων παραγώγων (γ)	**0**	**674**	**0**	**674**
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) (α+β+γ)	**(5.842)**	**(6.514)**	**(6.285)**	**(3.821)**

37 ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

Οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού των χρήσεων 2021 και 2020, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2021	**1.1-31.12.2020 ***	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020 ***
Μισθοί και παρεπόμενες παροχές προσωπικού	46.394	49.938	37.839	36.779
Εισφορές ασφαλιστικών ταμείων	10.440	10.283	9.388	9.446
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	784	2.415	687	988
Σύνολο	**57.618**	**62.636**	**47.914**	**47.213**

Ο Όμιλος απασχολούσε στο τέλος της κλειόμενης περιόδου, παγκοσμίως, 2.046 άτομα και η Εταιρεία 1.791. Αντίστοιχα, στο τέλος της προηγούμενης χρήσης η Εταιρεία απασχολούσε 1.644 και ο Όμιλος 2.004 άτομα παγκοσμίως.

38 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι συναλλαγές της Εταιρείας και του Ομίλου με συνδεμένα μέρη για την περίοδο που έληξε την 31.12.2021 και 31.12.2020, καθώς και τα υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων που έχουν προκύψει από τέτοιες συναλλαγές κατά την 31.12.2021 και 31.12.2020 έχουν ως εξής:

Αγοραπωλησίες αγαθών και υπηρεσιών

Χρήση 31.12.2021	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**Έσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**	**Έσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**
Μητρική	12.633	2.529	3.559	2.135	12.633	2.348	3.559	2.033
Θυγατρικές	0	0	0	0	66.479	2.371	21.737	15.988
Κοινοπραξίες	30.279	277	1.240	108.268	30.279	277	1.240	108.268
Λοιπά συνδεμένα μέρη	154.073	5.827	47.109	124.693	86.062	1.288	33.140	1.909

Χρήση 31.12.2020	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**Έσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**	**Έσοδα**	**Αγορές**	**Χρεωστικά Υπόλοιπα**	**Πιστωτικά Υπόλοιπα**
Μητρική	1.682	770	2.068	1.875	1.682	648	2.068	1.722
Θυγατρικές	0	0	0	0	89.287	3.328	64.836	23.910
Κοινοπραξίες	15.140	426	495	115.203	15.140	426	495	115.203
Λοιπά συνδεμένα μέρη	110.100	3.574	18.957	42.157	18.127	1.299	8.442	1.760

Δάνεια και τόκοι

Χρήση 31.12.2021	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**Χρημ/κά έσοδα**	**Χρημ/κά έξοδα**	**Δάνεια εισπρακτέα**	**Δάνεια πληρωτέα**	**Χρημ/κά έσοδα**	**Χρημ/κά έξοδα**	**Δάνεια εισπρακτέα**	**Δάνεια πληρωτέα**
Μητρική	0	3.003	0	90.365	0	2.999	0	90.240
Θυγατρικές	0	0	0	0	1.553	0	49.053	0
Κοινοπραξίες	1.574	0	18.996	0	1.574	0	18.996	0
Λοιπά συνδεμένα μέρη	121	29	30.248	455	121	0	30.248	0

Χρήση 31.12.2020	**ΟΜΙΛΟΣ**				**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**			
Συνδεμένο μέρος	**Χρημ/κά έσοδα**	**Χρημ/κά έξοδα**	**Δάνεια εισπρακτέα**	**Δάνεια πληρωτέα**	**Χρημ/κά έσοδα**	**Χρημ/κά έξοδα**	**Δάνεια εισπρακτέα**	**Δάνεια πληρωτέα**
Μητρική	2.312	1.043	0	93.621	2.312	1.039	0	93.500
Θυγατρικές	0	0	0	0	1.267	0	41.254	0
Κοινοπραξίες	1.699	0	17.422	0	1.699	0	17.422	0
Λοιπά συνδεμένα μέρη	17	32	295	1.008	17	6	295	9

Οι συναλλαγές με τα συνδεμένα μέρη γίνονται με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τις συναλλαγές με τρίτους.

Εντός της χρήσης η Εταιρεία κατέβαλε για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών ποσά 4.001 (31.12.2020: 24.655) και κοινοπραξιών 0 (31.12.2020: 41.520), αντίστοιχα. Επίσης, χορήγησε δάνεια ύψους 37.130 (31.12.2020: 10.320) σε θυγατρικές εταιρείες και λοιπά συνδεδεμένα μέρη, εισέπραξε από αποπληρωμές χορηγηθέντων δανείων και τόκων 1.015 (31.12.2020: 87.060) από την μητρική εταιρεία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ, θυγατρικές και λοιπά συνδεδεμένα μέρη. Αντιστοίχως, έλαβε δάνεια ποσού 0 (31.12.2020: 96.150) από την μητρική εταιρεία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ και λοιπά συνδεδεμένα μέρη και αποπλήρωσε 6.268 (31.12.2020: 14.125) δάνεια και τόκους στην μητρική εταιρεία. Τα ποσά δεν συμπεριλαμβάνονται στους ανωτέρω πίνακες.

Συναλλαγές και αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών: Οι αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών του Ομίλου και της Εταιρείας που αναγνωρίστηκαν για την περίοδο που έληξε 31.12.2021 και 31.12.2020, καθώς και τα υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων που έχουν προκύψει από τέτοιες συναλλαγές κατά την 31.12.2021 και την 31.12.2020 έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2021	**1.1-31.12.2020**	**1.1-31.12.2021**	**1.1-31.12.2020**
Αμοιβές σε ελεύθερους επαγ/τίες	2.690	3.726	2.541	3.423
Αμοιβές μισθωτών	532	520	532	520
Κόστος αμοιβών stock options	1.608	479	1.608	479
Σύνολο	**4.831**	**4.725**	**4.682**	**4.422**

	31.12.2021	**31.12.2020**	**31.12.2021**	**31.12.2020**
Υποχρεώσεις	1	111	1	110
Απαιτήσεις	11	15	11	9

39 ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πολλαπλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια, τις τιμές της αγοράς κτλ.), ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων. Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από τις οικονομικές υπηρεσίες του Ομίλου.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του ομίλου,
- σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για τη μείωση των κινδύνων και
- εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά προϊόντα υψηλής ρευστότητας διαπραγματεύσιμα στην χρηματαγορά, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, δάνεια προς τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, επενδύσεις σε μετοχές, μερίσματα πληρωτέα, και υποχρεώσεις από μισθώσεις.

39.1 ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Το λειτουργικό νόμισμα της μητρικής εταιρείας και νόμισμα αναφοράς του Ομίλου είναι το Ευρώ.

Συναλλαγματικός είναι ο κίνδυνος, όπως η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου θα υπόκεινται σε διακύμανση λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να προκύψει, για τον Όμιλο, από συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης και μετατροπής στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου (Ευρώ) χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κυρίως απαιτήσεων και χρηματοοικονομικών

υποχρεώσεων από συναλλαγές συνομολογημένες σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα των οντοτήτων του Ομίλου. Οι συναλλαγές αφορούν κυρίως σε αγορές παγίων και αποθεμάτων, σε εμπορικές πωλήσεις, επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, σε δανεισμό, καθώς και σε καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω υποκαταστημάτων και επιχειρήσεων στην Ελλάδα, στη Μέση Ανατολή και στα Βαλκάνια συνεπώς είναι δυνατό να εκτεθεί σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στα Βαλκάνια: οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ.) και υπεργολάβους συνομολογούνται σε ευρώ και επομένως η έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο είναι περιορισμένη. Επιπλέον, το βουλγαρικό Λέβα (BGN) έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ.

Σχετικά με τα κατασκευαστικά έργα στη Μέση Ανατολή, οι συμβατικές απαιτήσεις, οι υποχρεώσεις στους βασικούς προμηθευτές (σκυροδέματος, προϊόντων σιδήρου, ασφάλτου, σκύρων, στρωτήρων κτλ.) και υπεργολάβους συνομολογούνται στα τοπικά νομίσματα, τα οποία είναι σταθερά συνδεμένα με το δολάριο ΗΠΑ (USD) και, επομένως, υπάρχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις μεταβολές της ισοτιμίας του δολαρίου ΗΠΑ έναντι του Ευρώ.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα:

	2021										
	AED	**ALL**	**BHD**	**IQD**	**LYD**	**MKD**	**QAR**	**RON**	**RSD**	**SAR**	**USD**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	999	35	32.509	1	749	2.306	2.530	178	1.089	1.388	6.191
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(1.075)	(3.352)	(12.406)	(28)	(2)	(2.298)	(2.004)	(186)	(3.365)	(696)	(5.736)
Σύνολο κυκλοφορούντων	**(76)**	**(3.317)**	**20.103**	**(27)**	**747**	**8**	**526**	**(8)**	**(2.276)**	**692**	**455**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	58	0	3	8	0	0	9	4	0	0	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	**58**	**0**	**3**	**8**	**0**	**0**	**9**	**4**	**0**	**0**	**0**

	2020										
	AED	**ALL**	**BHD**	**IQD**	**LYD**	**MKD**	**QAR**	**RON**	**RSD**	**SAR**	**USD**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	3.397	77	36.919	1	2.381	2.305	19.698	1	10.713	1.428	14.990
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(3.078)	(5.263)	(14.819)	(79)	(7)	(2.318)	(15.394)	(209)	(4.407)	(701)	(13.357)
Σύνολο κυκλοφορούντων	**319**	**(5.186)**	**22.100**	**(78)**	**2.374**	**(13)**	**4.304**	**(208)**	**6.306**	**727**	**1.633**

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	116	0	727	68	0	0	10	3	0	0	0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(533)	0	(180)	0	0	0	(388)	0	0	(23)	(1.071)
Σύνολο μη κυκλοφορούντων	**(417)**	**0**	**547**	**68**	**0**	**0**	**(378)**	**3**	**0**	**(23)**	**(1.071)**

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των Καθαρών κερδών καθώς και των Λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων της χρήσης στις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών μέσω από την επίδρασής τους στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις. Για το νόμισμα BGN δεν εξετάσαμε την μεταβολή καθώς το νόμισμα έχει σταθερή ισοτιμία έναντι του ευρώ. Για τα υπόλοιπα νομίσματα εξετάσαμε την ευαισθησία σε μια μεταβολή +/- 10%.

Ο πίνακας παρουσιάζει την κατά +10% μεταβολή. Η κατά -10% μεταβολή λαμβάνεται με το αντίστροφο από το παρουσιαζόμενο πρόσημο.

	2021										
	AED	**ALL**	**BHD**	**IQD**	**LYD**	**MKD**	**QAR**	**RON**	**RSD**	**SAR**	**USD**
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(96)
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	(3)	340	(1.956)	65	(75)	(1)	(54)	1	228	(123)	0

	2020										
	AED	**ALL**	**BHD**	**IQD**	**LYD**	**MKD**	**QAR**	**RON**	**RSD**	**SAR**	**USD**
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(89)
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά αποτελέσματα	(38)	754	(2.205)	167	(237)	0	(485)	20	707	(122)	0

Για τη διαχείριση αυτής της κατηγορίας κινδύνου, η Διοίκηση και το τμήμα χρηματοοικονομικής διαχείρισης του Ομίλου φροντίζει ώστε, κατά το μέγιστο δυνατόν οι απαιτήσεις (έσοδα) και οι υποχρεώσεις (δαπάνες), να συνομολογούνται σε ευρώ ή σε νομίσματα που έχουν σταθερή ισοτιμία με το ευρώ (π.χ. το βουλγαρικό λέβα (BGN)) ή στο ίδιο νόμισμα ώστε να αντικρίζονται μεταξύ τους.

39.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεσή του στον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά στη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Την 31.12.2021, το 100% των συνολικών τραπεζικών δανείων του Ομίλου εκτοκίζεται με κυμαινόμενο επιτόκιο (σταθερού spread).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία των καθαρών κερδών της χρήσης σε μια λογική μεταβολή του μεταβλητού επιτοκίου των έντοκων απαιτήσεων και υποχρεώσεων της τάξεως του +/- 20% (2020: +/- 20%), επί του μεταβλητού μέρους του επιτοκίου (πχ. Euribor 6M). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς

	2021		2020	
	20%	(20)%	20%	(20)%
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο εισοδήματος (από έντοκες υποχρεώσεις)	0	0	(0,4)	0,4
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο εισοδήματος (από έντοκα περιουσιακά στοιχεία)	0	0	0,5	(0,5)

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε άλλους κινδύνους τιμών επιτοκίων, ή μεταβολών τιμών χρεογράφων των οποίων η τιμή διαπραγματεύεται σε χρηματοοικονομική αγορά.

39.3 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται ως εξής:

	31.12.2021	31.12.2020
Χρηματικά διαθέσιμα	277.045	267.726
Δάνεια και απαιτήσεις	371.553	309.259
Σύνολο	**648.598**	**576.985**

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα και ενσωματώνει τις προκύπτουσες πληροφορίες στον πιστωτικό του έλεγχο. Στις περιπτώσεις όπου είναι σκόπιμο, χρησιμοποιούνται εξωτερικές εκθέσεις ή αναλύσεις σχετικά με τους υφιστάμενους ή ενδεχόμενους πελάτες.

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο από εμπορικές απαιτήσεις. Αυτό οφείλεται αφενός στην πολιτική του Ομίλου, η οποία εστιάζεται στη συνεργασία με αξιόπιστους πελάτες και αφετέρου στη φύση των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Ειδικότερα, το σύνολο των απαιτήσεων είτε αφορά το στενό, είτε τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, είτε ιδιώτες πελάτες με μεγάλες οικονομικές δυνατότητες στο εσωτερικό και το εξωτερικό, βρίσκονται κάτω από ειδική παρατήρηση και η Διοίκηση εκτιμά διαρκώς την αξιοπιστία των πελατών της, το μέγεθος ενός εκάστου αυτών, ανεξάρτητα εάν είναι φορέας του ευρύτερου δημοσίου ή ιδιώτης, για πιθανές επιπτώσεις που θα μπορούσε να έχει, προκειμένου να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να ελαχιστοποιήσει τυχόν επιπτώσεις για τον Όμιλο.

Επισημαίνεται πάντως ότι, στις πληρωμές από το δημόσιο και τις εταιρείες που ελέγχονται από αυτό, παρατηρούνται κάποιες χρονικές καθυστερήσεις.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και για τις λοιπές απαιτήσεις κρίνεται περιορισμένος, δεδομένου ότι οι συμβαλλόμενοι είναι Τράπεζες με υψηλής ποιότητας κεφαλαιακή

διάρθρωση, το Ελληνικό Δημόσιο ή εταιρείες του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα ή ισχυροί επιχειρηματικοί Όμιλοι.

Η διοίκηση θεωρεί ότι όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, για τα οποία έχουν σχηματισθεί οι απαραίτητες απομειώσεις, είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

39.4 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητάς του με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών, των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Ο Όμιλος διατηρεί μετρητά και διαθέσιμα σε τράπεζες για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας αποδεσμεύονται από προθεσμιακές καταθέσεις του Ομίλου. Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2021 αναλύεται ως εξής:

	0 έως 12 μήνες	1ο έως 5ο έτος	Πέραν του 5ου έτους	Σύνολο
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	10.468	84.530	58.368	153.366
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	3.069	5.276	219	8.564
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	43.931	0	0	43.931
Προμηθευτές	137.562	0	0	137.562
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	31.739	0	0	31.739
Σύνολο	**226.769**	**89.806**	**58.587**	**375.162**

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31η Δεκεμβρίου 2020 είχε ως εξής:

	0 έως 12 μήνες	1ο έως 5ο έτος	Πέραν του 5ου έτους	Σύνολο
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	7.893	38.720	65.149	111.762
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	2.834	3.457	400	6.691
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	89.054	0	0	89.054
Προμηθευτές	171.189	0	0	171.189
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	24.349	0	0	24.349
Σύνολο	**295.319**	**42.177**	**65.549**	**403.045**

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

39.5 ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΡΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ (COVID-19)

Ο Όμιλος ΤΕΡΝΑ συγκαταλέγεται μεταξύ των σημαντικότερων ελληνικών επιχειρηματικών ομίλων και κατέχει ηγετική θέση στον τομέα των υποδομών. Ο Όμιλος έχει ήδη αποδείξει κατά τη διάρκεια της ελληνικής χρηματοπιστωτικής κρίσης (ήτοι τη δυσκολότερη και μακρύτερη χρονικά χρηματοπιστωτική κρίση στην Ευρώπη), την ικανότητά του να αναπτύσσεται και να ενισχύει τη θέση του στην αγορά.

Η ραγδαία εξάπλωση των κρουσμάτων του COVID-19 και των μεταλλάξεών του παγκοσμίως το 2020, είχε σαν αποτέλεσμα να ανακηρυχθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ως Πανδημία. Η Πανδημία του COVID-19, εκτός από τον σημαντικό αριθμό θανάτων, επέφερε πρωτοφανή κρίση στην παγκόσμια υγεία και οικονομία. Συγκεκριμένα, το 2020 οι αρνητικές επιπτώσεις οδήγησαν σε μείωση του ΑΕΠ, κατά 6% στην παγκόσμια οικονομία και κατά 8,2% στην Ελληνική οικονομία.

Η ύπαρξη των επιπτώσεων της πανδημίας σε παγκόσμιο επίπεδο είχε σαν αποτέλεσμα, η Ευρωπαϊκή Ένωση να υποχρεωθεί στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των επιπτώσεων αυτών στην Ευρωπαϊκή Οικονομία από την πανδημία του COVID-19, να εγκρίνει χρηματοδοτήσεις ύψους 1.824 δισ. ευρώ για την ενίσχυση των μελών της. Η Ελλάδα από το σύνολο των χρηματοδοτήσεων αυτών αναμένεται να αντλήσει 72 δισ. ευρώ, 31 δισ. ευρώ ευρώ μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας 18 δισ. ευρώ υπό τη μορφή επιδοτήσεων, 13 δισ. ευρώ υπό την μορφή δανείων και 40 δισ. ευρώ μέσω του Ταμείου Συνοχής Ε.Σ.Π.Α. για την περίοδο 2021-2027.

Παρά το γεγονός ότι τα προβλήματα της πανδημίας της νόσου COVID—19 και των μεταλλάξεων του δεν εξαλείφθηκαν το 2021, η δημιουργηθείσα εμπειρία ως προς τον τρόπο προφύλαξης του πληθυσμού από την μετάδοση του κορωνοϊού, καθώς και η εξεύρεση αποτελεσματικών εμβολίων τουλάχιστον για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, εξασφάλισαν την προστασία σε σημαντικό ποσοστό των εμβολιασθέντων, είτε καθ' ολοκληρία, είτε ελαχιστοποιώντας τις επιπλοκές της νόσησης.

Η σημαντική αύξηση του ποσοστού των εμβολιασθέντων σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες, έδωσε τη δυνατότητα της ελεύθερης μετακίνησης των πληθυσμών, βελτιώνοντας σε σημαντικό βαθμό τη λειτουργία των οικονομιών παγκοσμίως, αφού παράλληλα και η διακίνηση των προϊόντων απαλλάχθηκε από τις υπάρχουσες απαγορεύσεις, που σκοπό είχαν την μη μεταφορά του ιού από περιοχή σε περιοχή.

Η αύξηση του ποσοστού των εμβολιασθέντων στην Ελλάδα, είχε ως αποτέλεσμα την μερική ή/και ολική άρση των περιορισμών στις μετακινήσεις, με αποτέλεσμα να εμφανισθούν στο α' εξάμηνο του 2021 τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης. Κατά το β' εξάμηνο του 2021 επετράπη και η ελεύθερη μετακίνηση των τουριστών η οποία λόγω της φύσης της επέδρασσε σημαντικά στην Ελληνική οικονομία, με αποτέλεσμα στη χρήση του 2021 να καταγράψει ανάπτυξη της τάξεως του 8,3%.

Η Διοίκηση του Ομίλου με εξαιρετικά υψηλό αίσθημα ευθύνης, απέναντι στους πελάτες, στους εργαζόμενους, στους προμηθευτές, και στους συνεργάτες, παρακολουθεί τις εξελίξεις σχετικά με την πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19), μελετώντας τους πιθανούς παράγοντες κινδύνου που θα

μπορούσαν να επηρεάσουν τη χρηματοοικονομική θέση, τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του Ομίλου.

(i) Οργανωτικός Σχεδιασμός Ομίλου

Ο Όμιλος, πιστός στην αναπτυξιακή του στρατηγική και στην υλοποίηση του οράματός του, βελτιώνει και εκσυγχρονίζει διαρκώς τις δομές και τα λειτουργικά του συστήματα, επιλέγει με ιδιαίτερη προσοχή τα στελέχη που χρειάζεται από την αγορά, εκπαιδεύει το προσωπικό του στα σύγχρονα ψηφιακά συστήματα και στην υποχρέωση τήρησης των διατάξεων του συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης, των λοιπών προβλέψεων του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, καθώς και των κανόνων που επιβάλλουν τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας για τις σχέσεις των επιχειρήσεων με τα μέλη του Διοικητικού τους Συμβουλίου. Επίσης, αντιδρώντας με ταχύτητα και ευαισθησία για το ανθρώπινο δυναμικό του, έλαβε όλα τα απαιτούμενα μέτρα, σύστησε ειδική επιτροπή αντιμετώπισης του κορωνοϊού και μερίμνησε ώστε ΟΛΟΙ οι εργαζόμενοι του, να έχουν την απόλυτη προστασία και φροντίδα κατά του COVID-19 και των μεταλλάξεών του. Η Επιτροπή παρακολουθεί συστηματικά την εξέλιξη της πανδημίας, ενημερώνεται άμεσα για κάθε κρίσιμο παράγοντα εξάπλωσής του και καθοδηγεί τις απαιτούμενες κατά περίπτωση ενέργειες που πρέπει να υλοποιούνται από την Διοίκηση και κάθε εργαζόμενο σε ολόκληρο τον Όμιλο ώστε να περιορίζει στο ελάχιστο δυνατόν τους κινδύνους του φαινομένου και τις επιπτώσεις τους στην πορεία της εταιρείας.

Εξαιρετικά αυστηροί κανόνες λειτουργίας έχουν υιοθετηθεί σε όλα τα σημεία παρουσίας και λειτουργίας του Ομίλου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, προκειμένου να επιβεβαιώνεται διαρκώς το υψηλότερο δυνατό επίπεδο ασφάλειας για όλους.

(iii) Επιπτώσεις από την πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19) ανά βασικό λειτουργικό τομέα του Ομίλου και μέτρα περιορισμού αυτών

Ο Όμιλος έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να συνεχιστεί απρόσκοπτα η εξέλιξη των βασικών δραστηριοτήτων του, συνεχίζοντας αδιαλείπτως την κατασκευαστική του δραστηριότητα και ενισχύοντας τις προσπάθειες σταθεροποίησης της Ελληνικής οικονομίας και της απασχόλησης.

- **Κατασκευές**

Στις κατασκευαστικές δραστηριότητες του Ομίλου υπήρξαν ορισμένες μικρές καθυστερήσεις, ωστόσο επισημαίνεται ότι, καμία από τις υπάρχουσες υπογεγραμμένες συμβάσεις δεν ακυρώθηκε και παράλληλα ολοκληρώθηκαν διαγωνιστικές διαδικασίες και υπογράφεισαν νέες συμβάσεις κατασκευής έργων. Στο πλαίσιο αυτό, οι κατασκευαστικές εργασίες συνεχίστηκαν απρόσκοπτα και εντός του 2021, χωρίς ωστόσο, σε κάποιες περιπτώσεις να επιτευχθεί ο προβλεπόμενος βάσει του αρχικού προγράμματος ρυθμός εκτέλεσης.

Αναφορικά με τις καθυστερήσεις που υπήρξαν, επισημαίνεται ότι ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει τον κίνδυνο της μη τήρησης των συμβατικών χρονοδιαγραμμάτων, καθώς οι σχετικές προθεσμίες παρατείνονται αντίστοιχα. Να σημειωθεί ότι οι κατασκευαστικές συμβάσεις περιλαμβάνουν και σχετικούς όρους αναφορικά με καθυστερήσεις από γεγονότα τα οποία δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν (force majeure events), παρέχοντας ένα επιπλέον συμβατικό επίπεδο ασφάλειας αναφορικά με την εξέλιξη των έργων και την απόδοση/ αποζημίωσή τους.

Η ανάγκη ώθησης της οικονομικής ανάκαμψης ως αποτέλεσμα της κρίσης του COVID-19, σύμφωνα με τον αρμόδιο Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, επιβάλλει την εκκίνηση των μεγάλων έργων, η οποία αποτελεί μια από τις άμεσες προτεραιότητες της Ελληνικής Κυβέρνησης. Προς την υλοποίηση του σκοπού αυτού η Ελληνική Κυβέρνηση έχει αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο των διαγωνιστικών διαδικασιών, έτσι ώστε να επιταχυνθούν οι αδειοδοτήσεις για να ενταχθούν στον νόμο των στρατηγικών επενδύσεων τα μεγάλα έργα των υποδομών, τα οποία ξεπερνούν τα 30 δισ. ευρώ, εκ των οποίων ένα σημαντικό τμήμα εκτιμάται ότι θα εκτελεστούν από τον Όμιλο.

Η ΤΕΡΝΑ ΑΕ βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση λόγω (α) της κυρίαρχης θέσης της στον κατασκευαστικό κλάδο, σε συνδυασμό με την έμπειρη και αποδεδειγμένα αποτελεσματική διοικητική ομάδα, και (β) της ισχυρής χρηματοοικονομικής θέσης της εταιρείας, προκειμένου να στηριχθεί η εμπρόθεσμη ολοκλήρωση όλων των έργων που έχει ή /και θα αναλάβει.

- **Λατομεία/Βιομηχανίες**

Οι δραστηριότητες του Ομίλου που σχετίζονται με την εξόρυξη και επεξεργασία λευκολίθου και στη συνέχεια με την στην παραγωγή προϊόντων μαγνησίας, τα οποία σχεδόν στο σύνολό τους εξάγονται σε διάφορες χώρες, μειώθηκε σημαντικά λόγω της πανδημίας του COVID-19, συνεπεία των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν στην διακίνηση των εμπορευμάτων στις χώρες των πελατών.

Η εν λόγω δραστηριότητα του Ομίλου μειώθηκε ως προς την παραγωγή των προϊόντων λευκολίθου το α’ εξάμηνο του 2021 εν αναμονή της ομαλοποίησης της αγοράς, ενώ παράλληλα προχώρησε σε επανασχεδιασμό της παραγωγικής διαδικασίας για την βέλτιστη χρήση του υπάρχοντος εξοπλισμού προς εξόρυξη αποθεμάτων λευκολίθου. Κατά το β’ εξάμηνο του 2021, ο Όμιλος αύξησε σε έναν βαθμό την παραγωγή των εν λόγω δραστηριοτήτων, αναμένοντας την βαθμιαία εξομάλυνση της αγοράς του χώρου στον οποίο χρησιμοποιούνται τα εν λόγω προϊόντα.

Σύνοψη

Η πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19) συνεχίζει να επηρεάζει την παγκόσμια οικονομία αρνητικά με συνεχώς μειούμενη ένταση, οι συνέπειες της οποίας, εάν δεν προκύψει κάποια νέα μετάλλαξη η οποία να μην καλύπτεται από τα υπάρχοντα φαρμακευτικά σκευάσματα και εμβόλια, θα επιφέρουν μια θετική προοπτική για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Η Διοίκηση εκτιμά ότι η λειτουργία, η χρηματοοικονομική επίδοση, οι ταμειακές ροές και η οικονομική θέση του Ομίλου δεν θα επηρεαστούν σημαντικά.

40 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου ανά κατηγορία έχουν ως εξής:

	31.12.2021		
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού	**Αναπόσβεστο κόστος**	**Εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων**	**Σύνολο**
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	0	13.752	**13.752**
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	56.007	0	**56.007**
Εμπορικές απαιτήσεις και λοιπές απαιτήσεις	315.546	0	**315.546**
Χρηματικά διαθέσιμα	277.045	0	**277.045**
Σύνολο	**648.598**	**13.752**	**662.350**

	31.12.2020		
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού	**Αναπόσβεστο κόστος**	**Εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων**	**Σύνολο**
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	0	12.230	**12.230**
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	39.505	0	**39.505**
Εμπορικές απαιτήσεις και λοιπές απαιτήσεις	269.754	0	**269.754**
Χρηματικά διαθέσιμα	267.726	0	**267.726**
Σύνολο	**576.985**	**12.230**	**589.215**

	31.12.2021		
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Υποχρεώσεων	**Αναπόσβεστο κόστος**	**Εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμός δανεισμός	153.366	0	**153.366**
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	169.301	0	**169.301**
Βραχυπρόθεσμός δανεισμός	43.931	0	**43.931**
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	8.564	0	**8.564**
Σύνολο	**375.162**	**0**	**375.162**

	31.12.2020		
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Υποχρεώσεων	**Αναπόσβεστο**	**Εύλογη αξία μέσω**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμός δανεισμός	111.762	0	**111.762**
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	122	0	**122**
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	195.538	0	**195.538**
Βραχυπρόθεσμός δανεισμός	89.054	0	**89.054**
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	6.691	0	**6.691**
Σύνολο	**403.167**	**0**	**403.167**

41 ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται σε εύλογες αξίες στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου ταξινομούνται βάσει της παρακάτω ιεραρχίας σε 3 Επίπεδα για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

- **Επίπεδο 1:** εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.
- **Επίπεδο 2:** εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.
- **Επίπεδο 3:** εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου που επιμετρώνται σε εύλογη αξία αναλύονται κατά την 31.12.2021 και την 31.12.2020 στα ως άνω επίπεδα ιεράρχησης ως εξής:

	31.12.2021			
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Σύνολο**
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	6.740	0	7.012	13.752
Σύνολο	**6.740**	**0**	**7.012**	**13.752**
Καθαρή εύλογη αξία	**6.740**	**0**	**7.012**	**13.752**

	31.12.2020			
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού	**Επίπεδο 1**	**Επίπεδο 2**	**Επίπεδο 3**	**Σύνολο**
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	5.423	0	6.807	12.230
Σύνολο	**5.423**	**0**	**6.807**	**12.230**
Καθαρή εύλογη αξία	**5.423**	**0**	**6.807**	**12.230**

Δεν υπήρξαν αλλαγές στις τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιεί ο Όμιλος κατά την περίοδο. Εντός της περιόδου που έληξε την 31.12.2021 και εντός της χρήσης 2020 δεν υπήρχαν μεταφορές ποσών μεταξύ των επιπέδων ιεράρχησης εύλογης αξίας 1 και 2.

Αποτιμήσεις σε εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του Επιπέδου 3

Η κίνηση των χρηματοοικονομικών μέσων που έχουν ταξινομηθεί στο Επίπεδο 3 του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31.12.2021 και για τη χρήση 2020 παρουσιάζεται ακολούθως:

	1.1-31.12.2021	**1.1-31.12.2020**
	Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	**Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους**
Υπόλοιπα έναρξης	**6.807**	**6.966**
Μειώσεις	0	(53)
Κέρδη /(ζημιές) στα Λοιπά Συνολικά Αποτελέσματα	205	(106)
Υπόλοιπα λήξης	**7.012**	**6.807**

Τα στοιχεία του ενεργητικού του επιπέδου 3 αφορά σε επενδύσεις σε εταιρείες με ποσοστό συμμετοχής κάτω του 20% (Σημείωση 19). Οι επενδύσεις αυτές αναλύονται ως εξής:

	Εύλογη Αξία επένδυσης 31.12.2021	**Εύλογη Αξία επένδυσης 31.12.2020**	**Μέθοδος υπολογισμού εύλογης αξίας**	**Λοιπές πληροφορίες**
ΗΛΙΟΧΩΡΑ ΑΕ	2.954	2.749	Μέθοδος καθαρής θέσης σε εύλογες αξίες	Εύλογη αξία ιδίων κεφαλαίων 31.12.2021/31.12.2020
ΕΚΕΠΥ	15	15	Μέθοδος καθαρής θέσης σε εύλογες αξίες	Εύλογη αξία ιδίων κεφαλαίων 31.12.2021/31.12.2020

ICON EOOD	4.043	4.043	Μέθοδος καθαρής θέσης σε εύλογες αξίες	Εύλογη αξία ιδίων κεφαλαίων 31.12.2021/31.12.2020
Σύνολο	**7.012**	**6.807**		

Οι λογιστικές αξίες των παρακάτω χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους λόγω της βραχυπρόθεσμης φύσης τους:

- Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις
- Χρηματικά διαθέσιμα
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

42 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι στόχοι του Ομίλου ΤΕΡΝΑ όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητα του (going-concern) και
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική κεφαλαιακή δομή και απόδοση στους μετόχους.

Ο Όμιλος καθορίζει το ύψος του κεφαλαίου αναλογικά με τον κίνδυνο των δραστηριοτήτων, παρακολουθεί τις εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον και την επίδρασή τους στα χαρακτηριστικά κινδύνου και διαχειρίζεται την κεφαλαιακή δομή (σχέση δανεισμού προς ίδια κεφάλαια) με την προσαρμογή του ύψους και της διάρκειας του δανεισμού, την έκδοση νέων μετοχών ή την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους, την προσαρμογή του ύψους του μερίσματος ή και την πώληση μεμονωμένων ή ομάδων περιουσιακών στοιχείων.

Για τον σκοπό αυτόν, ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του δείκτη χρηματοδοτικής μόχλευσης τον οποίο ορίζει ως: Προσαρμοσμένο Καθαρό Χρέος /Προσαρμοσμένα Ίδια Κεφάλαια. Ως Προσαρμοσμένο Καθαρό Χρέος ορίζεται το σύνολο των Δανειακών Υποχρεώσεων πλέον των Υποχρεώσεων από Τραπεζικές Μισθώσεις μείον τα χρηματικά διαθέσιμα, όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Ως Προσαρμοσμένα Ίδια Κεφάλαια ορίζονται τα Ίδια Κεφάλαια πλέον οι Επιχορηγήσεις.

Ο εν λόγω δείκτης κατά το τέλος των χρήσεων 2021 και 2020 έχει ως εξής:

	2021	**2020***
Έντοκος δανεισμός	197.514	201.342
Μείον :		
Χρηματικά διαθέσιμα	(277.045)	(267.726)
Προσαρμοσμένο Καθαρό Χρέος	**(79.531)**	**(66.384)**
Ίδια Κεφάλαια	142.528	109.477
Επιχορηγήσεις	3.478	14.052
Προσαρμοσμένα Ίδια Κεφάλαια	**146.006**	**123.529**
Δείκτης χρηματοδοτικής μόχλευσης	**(54,47)%**	**(53,74)%**

43 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

43.1 Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου δεν είναι οριστικές, καθώς υπάρχουν ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, οι οποίες αναλύονται στη σημείωση 5 των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31.12.2021.

Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά τον χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν. Ο Όμιλος προβαίνει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων, διενεργώντας σχετικές προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Ο Όμιλος έχει διενεργήσει προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ύψους 2.250 (31.12.2020: 2.250).

Με τις εγκυκλίους ΠΟΛ 1154/2017, ΠΟΛ 1191/2017, ΠΟΛ 1192/2017, ΠΟΛ 1194/2017 και ΠΟΛ. 1208/2017, ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) παρείχε οδηγίες για την ομοιόμορφη εφαρμογή των όσων έγιναν δεκτά με τις υπ' αριθ. ΣτΕ 1738/2017 (Ολομ.), ΣτΕ 2932/2017, ΣτΕ 2934/2017 και ΣτΕ 2935/2017 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) καθώς και την υπ' αριθ. 268/2017 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ).

Από τις ανωτέρω εγκυκλίους προκύπτει πενταετής παραγραφή - με βάση το γενικό κανόνα - για χρήσεις από το 2012 και μετά, καθώς και για τα φορολογικά έτη για τα οποία ισχύει ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας - ΚΦΔ (από το 2014 και μετά), πλην ειδικών εξαιρέσεων που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του ΚΦΔ.

Συνεπώς, και σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην υπ΄ αριθμ. ΠΟΛ. 1192/2017, το δικαίωμα του Δημοσίου για καταλογισμό φόρου μέχρι και τη χρήση 2015 έχει παραγραφεί εντός της χρήσης του 2021, εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των ειδικών διατάξεων περί 10ετούς, 15ετούς και 20ετούς παραγραφής. Αναλυτικά οι ανέλεγκτες χρήσεις ανά εταιρεία του Ομίλου περιγράφονται στην σημείωση 5.

Η Διοίκηση θεωρεί ότι πέρα των σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν, δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και πληρούν τα σχετικά κριτήρια υπαγωγής στον φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ. 1 Ν.4174/2013, χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/2016, οι εταιρείες οι οποίες έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, για τις χρήσεις 2016 και εφεξής, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει σε προαιρετική βάση. Στα πλαίσια αυτά, δεν έλαβαν έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης για τις χρήσεις 2016 και 2017, η μητρική και οι ελληνικές θυγατρικές εταιρείες, για τη δε χρήση 2018 έως 2020 έλαβαν έκθεση

φορολογικής συμμόρφωσης η μητρική εταιρεία και οι περισσότερες εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης για τη χρήση 2021 για τις εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2021. Κατά την ολοκλήρωση των εν λόγω φορολογικών ελέγχων, η Διοίκηση δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην υπ΄ αριθμ. ΠΟΛ. 1192/2017, το δικαίωμα του Δημοσίου για καταλογισμό φόρου μέχρι και τη χρήση 2015 έχει παραγραφεί εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των ειδικών διατάξεων περί 10ετούς, 15ετούς και 20ετούς παραγραφής.

43.2 Δεσμεύσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των έργων από κατασκευαστικές συμβάσεις του Ομίλου ανέρχεται κατά την 31.12.2021 σε ποσό 2.422 εκατ. ευρώ (31.12.2020:1.510 εκατ. ευρώ). Στο πλαίσιο των εν λόγω δεσμεύσεων, ο Όμιλος έχει χορηγήσει εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης συνολικού ποσού 991 εκατ. ευρώ (31.12.2020: 972 εκατ. ευρώ).

43.3 Δικαστικές υποθέσεις

Η Εταιρεία και οι ενοποιούμενες εταιρείες αυτής εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας τους. Ειδικότερα σε ότι αφορά σε δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου για εργατικά ατυχήματα που συνέβησαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων, σημειώνεται ότι ο Όμιλος είναι ασφαλισμένος έναντι εργατικών ατυχημάτων, και ως εκ τούτου δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση τέτοιας φύσης δικαστικών υποθέσεων.

Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, όταν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Στα πλαίσια αυτά, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει κατά την 31.12.2021 προβλέψεις ύψους 5.601 (31.12.2020: 5.392) για επίδικες υποθέσεις (βλ. σημείωση 24).

Η Διοίκηση καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι, πέρα των ως άνω σχηματισθέντων προβλέψεων, οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου ή της Εταιρείας, ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας τους πέρα της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων.

Αξιώσεις πελάτη κατά Κοινοπραξίας «SIEMENS A.G. – ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. – ΤΕΡΝΑ Α.Ε.» στην οποία συμμετέχει ο Όμιλος και αντίθετη αξίωση της Κοινοπραξίας

Την 29.12.2015 ασκήθηκε ενώπιον του Εφετείου Πειραιά αγωγή της εταιρείας με την επωνυμία Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος ΑΕ («ΟΣΕ») κατά της κοινοπραξίας με την επωνυμία SIEMENS AG – ΆΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΤΕΡΝΑ ΑΕ, μέλος της οποίας είναι η ΤΕΡΝΑ Α.Ε.

Η ένδικη διαφορά ανέκυψε στο πλαίσιο του έργου «Ανακαίνιση σιδηροδρομικής γραμμής και κατασκευή ηλεκτροκίνησης – σηματοδότησης - τηλεδιοίκησης στο τμήμα Πειραιά – Αθήνα – Τρεις

Γέφυρες – ΣΚΑ – Αχαρνές/ Τρεις Γέφυρες – Άνω Λιόσια (σύνδεση με Σ.Γ.Υ.Τ. ΣΚΑ - Κορίνθου)», του οποίου ανάδοχος ήταν η ανωτέρω κοινοπραξία, σε συνέχεια της απόφασης από την ΟΣΕ για την οριστική διακοπή των εργασιών και τη λύση της υπ' αριθμ. 994/2005 σύμβασης εκτέλεσης του έργου.

Αίτημα της αγωγής του ΟΣΕ κατά της κοινοπραξίας είναι η καταβολή ποσού 22.062 πλέον τόκων από την 05.12.2014, άλλως από την 31.12.2015, ως αχρεωστήτως καταβληθέν, με την αιτιολογία ότι το ποσό αυτό δεν αντιστοιχεί σε συμβατική παροχή που έλαβε ο ΟΣΕ από την κοινοπραξία. Ειδικότερα, με βάση την ανωτέρω αγωγή, το ποσό αυτό συνιστά απόκλιση μεταξύ αφενός των εργασιών που είχαν τιμολογηθεί από την κοινοπραξία SIEMENS AG – ΆΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΤΕΡΝΑ ΑΕ και είχαν πληρωθεί από τον ΟΣΕ σε αυτή και αφετέρου της διορθωμένης (από τον ΟΣΕ) τελικής επιμέτρησης των εργασιών και του έργου.

Ακόμα, ζητείται η καταβολή ποσού 624 πλέον τόκων από την 01.09.2011 άλλως από την 31.12.2015, το οποίο αντιστοιχεί στο αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής που είχε καταβληθεί στην ανάδοχο του έργου κοινοπραξία στο πλαίσιο υλοποίησής του.

Η εκδίκαση της ανωτέρω αγωγής, η οποία είχε αρχικά προσδιοριστεί για την 21.09.2017 και, κατόπιν ματαιώσεων και αναβολών, προσδιορίστηκε εκ νέου για την 05.12.2019 ημερομηνία κατά την οποία επίσης ματαιώθηκε. Ήδη έχει προσδιοριστεί εκ νέου προς συζήτηση για την δικάσιμο της 18.03.2021, η οποία και αναβλήθηκε οίκοθεν για την δικάσιμο της 17.03.2022 και αναβλήθηκε για την 19.10.2023.

Σε στάδιο προγενέστερο από την άσκηση της ανωτέρω αγωγής του ΟΣΕ, η ανάδοχος του έργου κοινοπραξία και οι συμμετέχουσες σε αυτή εταιρείες έχουν ασκήσει την από 30.03.2012 προσφυγή κατά του ΟΣΕ και κατά της τελικής επιμέτρησης των εργασιών, για τη διόρθωση αυτής. Η εν λόγω προσφυγή, η οποία αρχικά είχε απορριφθεί από το Εφετείο Πειραιά για τυπικούς λόγους, παραπέμφθηκε εκ νέου για εκδίκαση στο Πενταμελές Εφετείο Πειραιώς με την υπ' αρ. 1038/2017 απόφαση του Αρείου Πάγου που δημοσιεύθηκε την 16.06.2017. Η ανωτέρω προσφυγή εκδικάστηκε, κατόπιν αναβολής, στις 17.01.2019 και εξεδόθη η υπ'αρ 330/2020 απόφαση η οποία παραπέμπει προς εκδίκαση την εν λόγω προσφυγή στο Εφετείο Πειραιά υπό τριμελή σύνθεση. Μετά ταύτα η Κοινοπραξία κατέθεσε σχετική κλήση προς προσδιορισμό δικασίμου ενώπιον του Εφετείου Πειραιά υπό τριμελή σύνθεση και ορίστηκε δικάσιμος για την 17.03.2022, όπου και συζητήθηκε. Οι μέχρι σήμερα εκδοθείσες επί της ανωτέρω διαφοράς αποφάσεις τόσο του Εφετείου Πειραιά όσο και του Αρείου Πάγου δεν υπεισέρχονται στην ουσία της ένδικης διαφοράς αλλά αφορούν σε τυπικά ζητήματα.

Τα μέλη της κοινοπραξίας SIEMENS AG – ΆΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΤΕΡΝΑ ΑΕ ευθύνονται απέναντι στον ΟΣΕ αλληλέγγυα και εξ ολοκλήρου το καθένα. Όσον αφορά στις εσωτερικές σχέσεις μεταξύ των μελών της κοινοπραξίας, καθένα μέλος ευθύνεται κατά το ποσοστό συμμετοχής του σε αυτή, ήτοι η ΤΕΡΝΑ ΑΕ κατά 37,5, η ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ κατά 37,5% και η SIEMENS AG κατά 25%, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ. 15158/26.08.2003 πράξη της συμβολαιογράφου Αθηνών, Ελένης Θεοδωρακοπούλου.

Σύμφωνα με την Εταιρία, για την εν λόγω υπόθεση οι νομικοί σύμβουλοι που τη χειρίζονται εκτιμούν ότι πιθανολογείται θετική έκβαση. Περαιτέρω δεν έχει αναγνωρισθεί πρόβλεψη, καθώς σύμφωνα με την εκτίμηση της Διοίκησης της Εταιρείας α) δεν έχει έως τώρα οριστικοποιηθεί η ύπαρξη δέσμευσης, β) δεν πιθανολογείται ότι τελικά θα υπάρξει εκροή οικονομικών πόρων και γ) δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα το σχετικό ποσό.

Αξιώσεις κατά της κοινοπραξίας «ΤΕΡΝΑ ΑΕ – SICES Construction SPA» στην οποία συμμετέχει ο Όμιλος

Την 20.12.2019 ασκήθηκε ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αγωγή της εταιρείας με την επωνυμία ΒΙΟΤΕΚ Ανώνυμη Τεχνική Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία («ΒΙΟΤΕΚ») κατά της κοινοπραξίας με την επωνυμία ΤΕΡΝΑ ΑΕ – SICES CONSTRUCTION SPA, μέλος της οποίας είναι η ΤΕΡΝΑ Α.Ε. Η ένδικη διαφορά ανέκυψε στο πλαίσιο του έργου «Αναβάθμιση Διυλιστηρίων ΕΛΠΕ Ελευσίνας-Μηχανολογικές Εργασίες (Περιοχή 1)» με ανάδοχο την ανωτέρω κοινοπραξία, η οποία ανέθεσε υπεργολαβικά στην ΒΙΟΤΕΚ τις εργασίες «Προκατασκευή και ανέγερση σωληνώσεων – ανέγερση στηριγμάτων της μονάδας U32», δυνάμει σύμβασης που υπογράφηκε τον Ιούλιο 2010. Το εν λόγω έργο έχει ολοκληρωθεί και οριστικά παραληφθεί από τον κύριο του έργου την 02.05.2014.

Η εν δυνάμει αξίωση της ΒΙΟΤΕΚ κατά της κοινοπραξίας ανέρχεται σε ποσό 14.534, πλέον νόμιμων τόκων και αναλογούντος Φ.Π.Α.

Τα μέλη της κοινοπραξίας ΤΕΡΝΑ ΑΕ – SICES CONSTRUCTION SPA ευθύνονται απέναντι στην ΒΙΟΤΕΚ αλληλέγγυα και εξ ολοκλήρου το καθένα. Όσον αφορά στις εσωτερικές σχέσεις μεταξύ των μελών της κοινοπραξίας, καθένα μέλος ευθύνεται κατά το ποσοστό συμμετοχής του στην κοινοπραξία, ήτοι η ΤΕΡΝΑ ΑΕ κατά 50% και η SICES CONSTRUCTION SPA κατά 50%, όπως προκύπτει από το από 28.05.2010 ιδιωτικό συμφωνητικό κοινοπραξίας, όπως έχει τροποποιηθεί.

Την 25.05.2021 ενώπιον Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η ΒΙΟΤΕΚ κατέθεσε εκ νέου αγωγή, με τα ίδια αιτήματα. Η προθεσμία για την κατάθεση των προτάσεων ήταν στις 04.10.2021 κατά την οποία η ΒΙΟΤΕΚ δεν κατέθεσε προτάσεις και η ημερομηνία τυπικής συζήτησης ορίσθηκε η 27.10.2021. Αναμένεται η έκδοση της απόφασης που πιθανολογείται ότι θα απορρίψει την αγωγή. Παρόλα αυτά, η κοινοπραξία, έναντι μιας πιθανής αρνητικής έκβασης της υπόθεσης αυτής, έχει επιβαρύνει τα αποτελέσματα των προηγούμενων χρήσεων μέσω της αναθεώρησης του προϋπολογισθέντος κόστους του έργου.

43.4 Εξέλιξη διαγωνιστικών διαδικασιών

Με το νόμο 4782/2021, ο οποίος δημοσιεύθηκε στις 09.03.2021, αναμορφώθηκε το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις, του ν. 4412/2016, που ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο τις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ (L 94/65) και 2014/25/ΕΕ (L 94/243) καθώς και των ν. 3433/2006 (Α΄ 20), 3883/2010 (Α΄ 167) και 3978/2011 (Α ΄ 137) που ρυθμίζουν θέματα δημόσιων συμβάσεων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση με το Μέρος Α' αναμορφώνονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016 που αποτελεί το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο για ζητήματα δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων με σκοπό την απλοποίηση και διασαφήνιση των διατάξεων, τη μείωση της γραφειοκρατίας, την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, την επέκταση της χρήσης των ηλεκτρονικών εργαλείων (e-procurement), την αύξηση της συμμετοχής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και την αντιμετώπιση παθογενειών, όπως το ζήτημα των υπερβολικά χαμηλών προσφορών και η υπερβολική προσκόλληση στην τυπικότητα έναντι της ουσίας των προσφορών. Ο ν. 4412/2016 παρουσίασε πλήθος προβλημάτων που είχαν επισημανθεί από τις αναθέτουσες αρχές όσο και τους οικονομικούς φορείς. Η προσπάθεια για την αντιμετώπισή τους, υπήρξε αποσπασματική και, σε αρκετές περιπτώσεις, μη επαρκής. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι οι διατάξεις του ν. 4412/2016 είχαν επιμέρους τροποποιηθεί πάνω

από 300 φορές. Ωστόσο, η σημερινή οικονομική συγκυρία οδήγησε στην ανάγκη για αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών προετοιμασίας, ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων προκειμένου οι σχετικές διαδικασίες να επιταχυνθούν, με παράλληλη βελτίωση της ποιότητας των αγαθών, υπηρεσιών και έργων που προμηθεύεται το Δημόσιο και χωρίς να γίνονται εκπτώσεις σε όρους διαφάνειας και ακεραιότητας. Επιπρόσθετα, η αποτελεσματικότητα του συστήματος δημοσίων συμβάσεων αναμένεται να ενισχύσει τις δυνατότητες του Ελληνικού Δημοσίου στην πραγματοποίηση δημοσίων επενδύσεων αλλά και στην ταχύτερη απορρόφηση και αξιοποίηση ενωσιακών κονδυλίων και χρηματοδοτικών διευκολύνσεων, ιδίως, ενόψει της προγραμματικής περιόδου ΕΣΠΑ 2021 – 2027 και της αξιοποίησης των δυνατοτήτων του Recovery and Resilience Fund (RRF) για την υποστήριξη της ανάταξης και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των οικονομιών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι κρίσεων. Η πραγμάτωση των ανωτέρω σκοπών θα φανεί κατά την εφαρμογή του ανωτέρω θεσμικού πλαισίου.

Σημειώνεται ότι με το Ν. 4903/2022 και ειδικότερα στο Μέρος Α’, άρθρα 1 έως και 14 αυτού θεσπίζεται πλαίσιο υποβολής, αξιολόγησης και έγκρισης προτάσεων καινοτομίας, με πρωτοβουλία του ιδιωτικού τομέα, σχετικά με μεγάλα έργα υποδομών τα οποία, υπερβαίνουν το ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων (200.000.000) ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), παρουσιάζουν χαρακτηριστικά καινοτομίας και πολυπλοκότητας, προάγουν την περιφερειακή ανάπτυξη, συμβάλλουν στην εθνική οικονομία και πρόκειται να υλοποιηθούν μέσω συμβάσεων έργων, συμβάσεων παραχώρησης και συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.). Στο πλαίσιο του προτεινόμενου νομοσχεδίου ρυθμίζονται, ιδίως, το ελάχιστο περιεχόμενο μίας πρότασης καινοτομίας (ελάχιστο επίπεδο ωρίμανσης), κίνητρα για την υποβολή προτάσεων καινοτομίας, καθώς και διαδικασίες που αποσκοπούν στην τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, κατά το στάδιο δημοπράτησης έργων, που έχουν προταθεί στο πλαίσιο υποβολής πρότασης καινοτομίας.

44 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Από την 01.01.2022 μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων, σημειώθηκαν τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

- Την 12.01.2022 η Εταιρεία υπέγραψε σύμβαση με την OURANIA ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ Α.Ε. για το έργο «Κατεδάφιση Κτιρίου (πρατηρίου), Μεταλλικών Στεγάστρων & Καθαίρεση Ασφαλτοτάπητα/ Ανέγερση Νέου Συγκροτήματος Κτιρίων Γραφείων με 2 υπόγεια επί της οδού 26^{ης} Οκτωβρίου 64 & Φρίξου στην Θεσσαλονίκη» ενδεικτικού ποσού σύμβασης 42,6 εκατ. ευρώ και με διάρκεια κατασκευής έως 30.06.2023.
- Την 20.01.2022 ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση του εταιρικού μετασχηματισμού του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, ήτοι η μεταβίβαση στην ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΚΑΣΤΕΛΙ ΜΑΕ των μετοχικών συμμετοχών της ΤΕΡΝΑ Α.Ε. στην εταιρεία με την επωνυμία «ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ» και των ομολογιών δευτερογενούς χρέους μειωμένης κατάταξης έκδοσης της παραπάνω εταιρείας που έχει αναλάβει η ΤΕΡΝΑ Α.Ε.
- Την 26.01.2022 η Εταιρεία προχώρησε στην υπογραφή της σύμβασης για την ανέγερση της 6ης Μονάδας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού, με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Το έργο, συνολικού προϋπολογισμού 149,8 εκατ. ευρώ, περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την προμήθεια, την εγκατάσταση, τον έλεγχο και την αρχική λειτουργία της μονάδας.

Η μονάδα, συνολικής μέγιστης ισχύος 160 MW, θα αποτελείται από δύο αεριοστρόβιλους, δύο λέβητες ανάκτησης θερμότητας και ένα ατμοστρόβιλο και θα λειτουργεί με φυσικό αέριο ως κύριο καύσιμο, ενώ θα έχει τη δυνατότητα λειτουργίας και με πετρέλαιο (diesel), ως εναλλακτικό καύσιμο.

- Την 11.02.2022 υπεγράφη μεταξύ της PIRAEUS TOWER A.E. και της ΤΕΡΝΑ Α.Ε. η σύμβαση για τη Β' φάση των Οικοδομικών και Η/Μ εργασιών αποπεράτωσης κοινόχρηστων εγκαταστάσεων, υπογείων, δώματος και περιβάλλοντα χώρου του Πύργου Πειραιά.

  Η συμφωνία αυτή αποτελεί επέκταση της από 06.08.2021 υπάρχουσας σύμβασης (Α΄ Φάση) με την ΤΕΡΝΑ Α.Ε. προϋπολογισμού 15,4 εκατ. ευρώ και προβλέπει επιπλέον κατασκευαστικό αντικείμενο προϋπολογισμού 26,1 εκατ. ευρώ και παράδοση την 30.06.2023. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου (Α΄ & Β΄ Φάσης) ανέρχεται στο ποσό των 41,6 εκατ. ευρώ.

- Την 15.03.2022 η Κοινοπραξία ΑΠΙΟΝ ΚΛΕΟΣ, στην οποία η ΤΕΡΝΑ συμμετέχει με 28,7%, υπέγραψε με την εταιρεία Παραχώρησης ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. Εταιρεία Παραχώρησης την τροποποίηση της Σύμβασης Μελέτης Κατασκευής (ΣΜΚ) του έργου «Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα» για την επανένταξη του Τμήματος Πάτρα –Πύργος στο Έργο της Ολυμπίας Οδού, με συμβατικό τίμημα 295 εκατ. ευρώ.

- Την 31.03.2022 η Κοινοπραξία ΤΕΡΝΑ – ΘΕΜΕΛΗ, στην οποία η ΤΕΡΝΑ συμμετέχει με 50%, υπέγραψε με την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ σύμβαση για την εκτέλεση του έργου «Επέκταση αμαξοστασίου ΤΡΑΜ στο Ελληνικό», ποσού σύμβασης 10,3 εκατ. ευρώ.

- Στα μέσα του Φεβρουαρίου του 2022 οι πρόσφατες γεωπολιτικές εξελίξεις στην Ουκρανία, προκάλεσαν μια σημαντική αύξηση στις τιμές συγκεκριμένων εισαγόμενων προϊόντων (καυσίμων, σιταριού, λιπασμάτων, κ.λπ.) από τις εμπλεκόμενες χώρες, με αποτέλεσμα να υπάρχει σημαντική επιβάρυνση στις οικονομίες των χωρών τις Ευρωπαϊκής Ένωσης και μεταξύ αυτών και της Ελληνικής οικονομίας, ανάλογα με το ποσοστό της εξάρτησης που είχαν από τις εν λόγω χώρες. Το μέγεθος της επίπτωσης στην ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατ' επέκταση και της Ελληνικής οικονομίας, θα εξαρτηθεί από το μέγεθος της κλιμάκωσης και από τη διάρκειά του, καθώς και από το κόστος με το οποίο θα γίνει η υποκατάσταση των προϊόντων τα οποία δεν θα εξάγονται από τα εμπλεκόμενα μέρη. Ο Όμιλος αξιολογεί συνεχώς τους γεωπολιτικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται, έχοντας διαμορφώσει συγκεκριμένες πολιτικές και διαδικασίες, έτσι ώστε να μετριαστεί ο κίνδυνος στο βαθμό που είναι εφικτό.

45 ΕΓΚΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31.12.2021 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΤΕΡΝΑ ΑΕ την 27η Απριλίου 2022.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ	Ο ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΓΟΥΡΖΗΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΖΑΝΤΖΗΣ	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΚΑΜΑΡΗ